

Briuselis, 2017 m. birželio 28 d.
(OR. en)

10763/17

ACP 73
FIN 424
PTOM 13

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Europos Komisijos generalinio sekretoriaus,
kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU

gavimo data: 2017 m. birželio 27 d.

kam: Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-
MIKKELSENI

Komisijos dok. Nr.: COM(2017) 364 final

Dalykas: KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR
AUDITO RŪMAMS. 2016 M. EUROPOS PLĖTROS FONDO METINĖS
ATASKAITOS

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2017) 364 final.

Pridedama: COM(2017) 364 final

Bruselis, 2017 06 26
COM(2017) 364 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR AUDITO
RŪMAMS**

2016 M. EUROPOS PLĖTROS FONDO METINĖS ATASKAITOS

2016 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

TURINYS

ATASKAITŲ PATVIRTINIMAS	3
EPF IŠTEKLIŲ PANAUDOJIMAS IR APSKAITA.....	4
EUROPOS KOMISIJOS VALDOMOS LĖŠOS	7
EPF FINANSINĖS ATASKAITOS	9
EPF FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS	18
ĮPLAUKOS	36
IŠLAIDOS.....	37
EPF KONSOLIDUOTŲ ES PATIKOS FONDŲ FINANSINĖS ATASKAITOS	47
ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ GALUTINĖS METINĖS ATASKAITOS	48
ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ AIŠKINAMOJI INFORMACIJA.....	49
ES PATIKOS FONDO AFRIKAI GALUTINĖS METINĖS ATASKAITOS	55
ES PATIKOS FONDO AFRIKAI AIŠKINAMOJI INFORMACIJA	56
EPF IR ES PATIKOS FONDŲ KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS.....	62
EPF FINANSINIO VYKDYMO ATASKAITA	67
METINĖ VYKDYMO ATASKAITA. EUROPOS INVESTICIJŲ BANKO VALDOMOS LĖŠOS .	81

ATASKAITŲ PATVIRTINIMAS

Europos plėtros fondo 2016 m. metinės ataskaitos parengtos vadovaujantis 11-ojo Europos plėtros fondo finansinio reglamento IX antraštine dalimi ir finansinių ataskaitų priede nustatytais apskaitos principais, taisyklėmis ir metodais.

Patvirtinu savo atsakomybę už Europos plėtros fondo metinių ataskaitų parengimą ir pateikimą vadovaujantis 11-ojo Europos plėtros fondo finansinio reglamento 20 straipsniu.

Iš leidimus suteikiančių pareigūnų ir EIB gavau visą informaciją, kurios patikimumą jie patvirtino ir kuri būtina norint parengti ataskaitas, kuriose parodyti Europos plėtros fondų turtas, įsipareigojimai ir biudžeto vykdymas.

Remdamasi šia informacija ir tokiomis patikromis, kurios, mano manymu, būtinos ataskaitoms pasirašyti, tvirtinu, kad esu pagrįstai įsitikinusi, jog ataskaitose visais reikšmingais aspektais parodyta tikra ir teisinga Europos plėtros fondo finansinė būklė.

[parašas]

Rosa ALDEA BUSQUETS

Apskaitos pareigūnė

2017 m. birželio 23 d.

EPF IŠTEKLIŲ PANAUDOJIMAS IR APSKAITA

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

Europos Sąjunga (toliau – ES) palaiko bendradarbiavimu grindžiamus santykius su daugeliu besivystančių šalių. Jais visų pirma siekiama skatinti ekonominę, socialinę ir aplinkos vystymąsi, didžiausią dėmesį skiriant ilgalaikiam skurdo mažinimui ir naikinimui, šalims gavėjoms teikiant paramą vystymuisi ir techninę pagalbą. Tuo tikslu ES drauge su šalimis partnerėmis rengia bendradarbiavimo strategijas ir mobilizuoja finansinius išteklius joms įgyvendinti. Šie vystomajam bendradarbiavimui skirti ES ištekliai gaunami iš trijų šaltinių:

- ES biudžeto,
- Europos plėtros fondo,
- Europos investicijų banko.

Europos plėtros fondas (toliau – EPF) yra pagrindinė ES pagalbos priemonė, skirta vystomajam bendradarbiavimui Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (toliau – AKR) valstybėse bei Užjūrio šalyse ir teritorijose (toliau – UŠT).

EPF nefinansuojamas iš ES biudžeto. Jį vidaus susitarimu įsteigė valstybių narių atstovai Taryboje, o valdo specialus komitetas. Europos Komisija (toliau – Komisija) yra atsakinga už operacijų, atliekamų su EPF ištekliais, finansinį vykdymą. Europos investicijų bankas (toliau – EIB) valdo investicinę priemonę.

2014–2020 m. AKR valstybėms ir UŠT teikiama geografinė pagalba ir toliau bus daugiausia finansuojama iš EPF. Kiekvienas EPF paprastai sudaromas maždaug penkerių metų laikotarpiui, jam taikomas atskiras finansinis reglamentas, pagal kurį reikalaujama parengti kiekvieno atskiro EPF finansines ataskaitas. Atitinkamai rengiamos atskiros kiekvieno EPF Komisijos valdomos dalies finansinės ataskaitos. Šios finansinės ataskaitos taip pat pateikiamos suvestine forma, kad būtų parodyta bendra išteklių, už kuriuos atsakinga Komisija, finansinė būklė.

2013 m. birželio mėn. per posėdį Taryboje valstybės narės pasirašė Vidaus susitarimą, kuriuo įsteigiamas 11-asis EPF¹. Jis įsigaliojo 2015 m. kovo 1 d. Siekdama užtikrinti tęstinumą nuo 10-ojo EPF galiojimo pabaigos iki 11-ojo EPF įsigaliojimo, Komisija pasiūlė pereinamojo laikotarpio priemones, kurios bendrai vadinamos pereinamojo laikotarpio priemone (PP)². PP apibūdinta prie 11-ojo EPF.

Kartu iš dalies pakeistas 10-ojo EPF finansinis reglamentas ir³ priimtas pereinamajam laikotarpiui taikomas naujas finansinis reglamentas⁴. Jie įsigaliojo 2014 m. gegužės 30 d. 2015 m. kovo 2 d. Taryba priėmė 11-ojo EPF finansinį reglamentą⁵ ir įgyvendinimo taisykles⁶. Jie įsigaliojo 2015 m. kovo 6 d.

¹ OL L 210, 2013 8 6, p. 1.

² Sukurti pereinamojo laikotarpio priemonę iš pradžių pasiūlyta atskiru 11-ojo EPF įgyvendinimo reglamento (COM(2013)445) straipsniu. Tačiau Komisija kaip alternatyvą pasiūlė pereinamojo laikotarpio priemonę sukurti specialiu Tarybos sprendimu (Tarybos sprendimo dėl EPF valdymo pereinamojo laikotarpio priemonių nuo 2014 m. sausio 1 d. iki įsigalios vidaus susitarimas dėl 11-ojo Europos plėtros fondo pasiūlymas, COM(2013)663).

³ 2008 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 215/2008 dėl 10-ajam EPF taikomo finansinio reglamento. OL L 78, 2008 2 19, p. 1.

⁴ 2014 m. gegužės 26 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 567/2014, kuriuo dėl pereinamojo laikotarpio tarp 10-ojo EPF ir 11-ojo EPF taikymo, iki įsigalios vidaus susitarimas dėl 11-ojo EPF, iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 215/2008 dėl 10-ajam EPF taikomo finansinio reglamento. OL L 157, 2014 5 27, p. 52.

⁵ 2015 m. kovo 2 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/323 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento. OL L 58, 2015 3 3, p. 17–38.

Remiantis AKR ir ES partnerystės susitarimu buvo sukurta investicinė priemonė. Šią investicinę priemonę valdo EIB; ji skirta privačiojo sektoriaus vystymuisi AKR valstybėse remti, daugiausia (tačiau ne vien tik) finansuojant privačiąsias investicijas. Priemonė sukurta kaip atnaujinamas fondas, t. y. gražinamos paskolos gali būti vėl investuojamos į kitas operacijas, taigi, priemonė yra atsinaujinanti ir finansiškai nepriklausoma. Kadangi investicinės priemonės Komisija nevaldo, ji nekonsoliduota pirmojoje metinių ataskaitų dalyje – EPF finansinėse ataskaitose ir susijusioje finansinio vykdymo ataskaitoje. Investicinės priemonės finansinės ataskaitos į metines ataskaitas įtraukiamos kaip atskira dalis (II dalis), siekiant parodyti visą EPF paramą vystymuisi⁷.

2. KAIP FINANSUOJAMAS EPF?

2013 m. gruodžio 2 d. Europos Vadovų Taryba priėmė 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą. Taip pat buvo nuspręsta, kad geografinis bendradarbiavimas su AKR valstybėmis nebus įtrauktas į ES biudžetą, bet bus toliau finansuojamas pagal esamą tarpvyriausybinių EPF.

ES biudžetas yra metinis ir, remiantis biudžeto metinio periodiškumo principu, išlaidos ir įplaukos planuojamos ir patvirtinamos vieniems metams. Kitaip nei ES biudžetas, EPF veikia daugiamečiu pagrindu. Kiekvienam EPF nustatomas bendras fondas vystomajam bendradarbiavimui vykdyti paprastai penkerių metų laikotarpiu. Kadangi išteklių skiriami daugiamečiu pagrindu, skirtos lėšos gali būti naudojamos per EPF laikotarpį. Biudžeto vykdymo ataskaitose pabrėžiama, kad EPF biudžetas nėra grindžiamas metinio periodiškumo principu, nes EPF biudžeto įvykdymas vertinamas atsižvelgiant į visas fondo lėšas.

EPF išteklių yra ES valstybių narių *ad hoc* įnašai. Maždaug kas penkerius metus valstybių narių atstovai tarpvyriausybiniu lygmeniu susitinka, kad nuspręstų dėl bendros sumos, kuri bus skiriama fondui, ir kad prižiūrėtų jo vykdymą. Komisija valdo fondą laikydamasi Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo politikos. Kadangi valstybės narės vykdo savo pačių vystymosi ir pagalbos politiką, kuri papildo Sąjungos lygmens politiką, jos turi koordinuoti savo politiką su ES politika, kad būtų užtikrinta, jog jos papildytų viena kitą.

Be pirmiau minėtų įnašų, valstybės narės taip pat gali sudaryti bendro finansavimo susitarimus arba mokėti savanoriškus finansinius įnašus EPF.-

3. ATSKAITOMYBĖ METŲ PABAIGOJE

3.1. METINĖS ATASKAITOS

Pagal EPF finansinio reglamento 46 straipsnį EPF finansinės ataskaitos rengiamos remiantis kaupiamosios apskaitos taisyklėmis, kurios grindžiamos tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS). Kaip reikalaujama ES finansinio reglamento 152 straipsnyje, siekiant nustatyti vienodas apskaitos, vertinimo ir ataskaitų pateikimo taisykles ir taip suderinti finansinių ataskaitų parengimo ir konsolidavimo procesą, visos ES institucijos ir įstaigos taiko Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintas apskaitos taisykles. Šios ES apskaitos taisyklės taip pat taikomos EPF, atsižvelgiant į specifinį jo veiklos pobūdį.

EPF metinių ataskaitų rengimas pavestas Komisijos apskaitos pareigūnui, kuris yra EPF apskaitos pareigūnas. Apskaitos pareigūnas užtikrina, kad EPF metinėse ataskaitose būtų parodyta tikra ir teisinga EPF finansinė būklė.

⁶ 2015 m. kovo 2 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/322 dėl 11-ojo Europos plėtros fondo įgyvendinimo. OL L 58, 2015 3 3, p. 1-16.

⁷ 2014 m. gegužės 26 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 567/2014, kuriuo dėl pereinamojo laikotarpio tarp 10-ojo EPF ir 11-ojo EPF taikymo, iki įsigalios vidaus susitarimas dėl 11-ojo EPF, iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 215/2008 dėl 10-ajam EPF taikomo finansinio reglamento. OL L 157, 2014 5 27, 43 straipsnis.

Metinės ataskaitos pateikiamos tokia seka:

I dalis. Komisijos valdomos lėšos

- (i) EPF finansinės ataskaitos ir aiškinamosios pastabos
- (ii) EPF konsoliduotų ES patikos fondų finansinės ataskaitos
- (iii) EPF ir ES patikos fondų konsoliduotosios finansinės ataskaitos
- (iv) EPF finansinio vykdymo ataskaita

II dalis. Metinė vykdymo ataskaita. EIB valdomos lėšos

- (i) Investicinės priemonės finansinės ataskaitos

Dalis „EPF konsoliduotų ES patikos fondų finansinės ataskaitos“ apima abiejų prie EPF įkurtų patikos fondų – ES patikos fondo „Bėkou“ (žr. skirsnį „ES patikos fondo „Bėkou“ finansinės ataskaitos“) ir ES patikos fondo Afrikai⁸ (žr. skirsnį „ES patikos fondo Afrikai finansinės ataskaitos“) – finansines ataskaitas. Už patikos fondų atskirų finansinių ataskaitų parengimą atsakingas EK apskaitos pareigūnas; jų išorės auditą atlieka privatus auditorius. Į šias metines ataskaitas įtrauktos patikos fondo finansinės ataskaitos yra galutinės finansinės ataskaitos, t. y. jos parengtos atlikus būtinus pakeitimus atsižvelgiant į audito rezultatus.

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad 2016 m. pasikeitė finansinių ataskaitų ir aiškinamųjų pastabų išdėstymo tvarka. Pasikeitė tik finansinės informacijos pateikimas, siekiant glaudesnio suderinimo su kitais ES subjektais. 2015 m. lyginamosios sumos pateiktos naujuoju formatu.

Metines ataskaitas iki paskesnių metų liepos 31 d. tvirtina Komisija ir teikia Europos Parlamentui ir Tarybai, kad jie patvirtintų biudžeto įvykdymą.

4. AUDITAS IR BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS

4.1. AUDITAS

EPF metines ataskaitas ir išteklių valdymą prižiūri jo išorės auditorius – Europos Audito Rūmai (toliau – EAR), kurie parengia metinę ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai.

4.2. BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS

Galutinė kontrolė patvirtinamas atitinkamų finansinių metų EPF išteklių finansinis įvykdymas. EPF biudžeto įvykdymą tvirtina Europos Parlamentas. Tai reiškia, kad atlikus auditą ir baigus rengti metines ataskaitas, Taryba turi pateikti rekomendacijas, o Europos Parlamentas tadą turi nuspręsti, ar patvirtinti atitinkamų finansinių metų Komisijos EPF išteklių finansinį įvykdymą. Šis sprendimas grindžiamas ataskaitų peržiūra, EAR metine ataskaita (į kurią įtrauktas oficialus patikinimo pareiškimas) ir Komisijos atsakymais, taip pat remiantis Komisijai skirtais klausimais ir prašymais pateikti papildomos informacijos.

⁸2016 m. yra pirmieji metai, kai buvo parengtos ES patikos fondo Afrikai finansinės ataskaitos, taigi, šios ataskaitos pirmą kartą įtrauktos į EPF metines ataskaitas. Apie 2015 m. operacijas pateikti lyginamieji duomenys.

EUROPOS KOMISIJOS VALDOMOS LĖŠOS

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad dėl skaičių suapvalinimo iki milijonų eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

TURINYS

EPF IŠTEKLIŲ PANAUDOJIMAS IR APSKAITA.....	4
EUROPOS KOMISIJOS VALDOMOS LĖŠOS	7
EPF FINANSINĖS ATASKAITOS	9
EPF BALANSAS.....	10
EPF FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	11
EPF PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	12
EPF GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA.....	13
EPF BALANSAS.....	14
EPF FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	15
EPF GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA	16
EPF FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS.....	18
ĮPLAUKOS.....	36
IŠLAIDOS	37
EPF KONSOLIDUOTŲ ES PATIKOS FONDŲ FINANSINĖS ATASKAITOS	47
ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ GALUTINĖS METINĖS ATASKAITOS	48
ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ AIŠKINAMOJI INFORMACIJA	49
ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ BALANSAS.....	51
ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA.....	52
ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA.....	53
ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA	54
ES PATIKOS FONDO AFRIKAI GALUTINĖS METINĖS ATASKAITOS	55
ES PATIKOS FONDO AFRIKAI AIŠKINAMOJI INFORMACIJA	56
ES PATIKOS FONDO AFRIKAI BALANSAS	58
ES PATIKOS FONDO AFRIKAI FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA.....	59
ES PATIKOS FONDO AFRIKAI PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA.....	60
ES PATIKOS FONDO AFRIKAI GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA	61
EPF IR ES PATIKOS FONDŲ KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS.....	62
KONSOLIDUOTASIS BALANSAS	63
KONSOLIDUOTOJI FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA.....	64
KONSOLIDUOTOJI PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA.....	65
KONSOLIDUOTOJI GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA.....	66
EPF FINANSINIO VYKDYMO ATASKAITA	67
METINĖ VYKDYMO ATASKAITA. EUROPOS INVESTICIJŲ BANKO VALDOMOS LĖŠOS .	81

EPF FINANSINĖS ATASKAITOS

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad dėl skaičių suapvalinimo iki milijonų eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

EPF BALANSAS

mln. EUR

	Pastaba	2016 12 31	2015 12 31
ILGALAIKIS TURTA			
Išankstinis finansavimas	2.1	409	516
Patikos fondo įnašai	2.2	98	34
		507	550
TRUMPALAIKIS TURTA			
Išankstinis finansavimas	2.1	1 372	1 145
Iš prekybos operacijų gautinos sumos ir iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos	2.3	132	171
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2.4	680	504
		2 184	1 820
VISAS TURTA		2 691	2 370
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
Atidėjiniai	2.5	(4)	(4)
Finansiniai įsipareigojimai	2.6	(6)	(10)
		(10)	(14)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
Mokėtinos sumos	2.7	(549)	(520)
Sukauptos sąnaudos ir būsimųjų laikotarpių pajamos	2.8	(776)	(855)
		(1 324)	(1 376)
VISI ĮSIPAREIGOJIMAI		(1 334)	(1 389)
GRYNASIS TURTA		1 357	980
FONDAI IR REZERVAI			
Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF	2.9	42 323	38 873
Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas	2.9	2 252	2 252
Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF	2.9	–	–
Iš ankstesniųjų metų perkeltas ekonominis rezultatas		(40 146)	(36 994)
Ekonominis metų rezultatas		(3 073)	(3 152)
GRYNASIS TURTA		1 357	980

EPF FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

mln. EUR

	Pastaba	2016 m.	2015 m.
ĮPLAUKOS			
Įplaukos iš neprekybinių operacijų	3.1		
<i>Išlaidų susigrąžinimas</i>		8	90
		8	90
Įplaukos iš prekybos operacijų	3.2		
<i>Finansinės pajamos</i>		3	8
<i>Kitos pajamos</i>		62	42
		66	50
Visos įplaukos		73	140
IŠLAIDOS			
<i>Pagalbos priemonės</i>	3.3	(2 970)	(3 059)
<i>Bendro finansavimo išlaidos</i>	3.4	15	(69)
<i>Finansinės sąnaudos</i>	3.6	4	(1)
<i>Kitos išlaidos</i>	3.7	(196)	(162)
Iš viso sąnaudų		(3 146)	(3 291)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS		(3 073)	(3 152)

EPF PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

mln. EUR

	Pastaba	2016 m.	2015 m.
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>		(3 073)	(3 152)
Pagrindinė veikla			
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>		3 450	3 200
<i>Patikos fondų įnašų (padidėjimas) sumažėjimas</i>		(64)	5
<i>Išankstinio finansavimo (padidėjimas) sumažėjimas</i>		(120)	214
<i>Iš prekybos gautinų ir neprekybinių susigrąžintinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas</i>		39	(87)
<i>Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)</i>		–	4
<i>Finansinių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)</i>		(4)	(24)
<i>Mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)</i>		28	(179)
<i>Sukauptų sąnaudų ir būsimųjų laikotarpių pajamų padidėjimas (sumažėjimas)</i>		(80)	131
GRYNIETI PINIGŲ SRAUTAI		177	113
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis padidėjimas (sumažėjimas)		177	113
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje</i>	2.4	504	391
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje</i>	2.4	680	504

EPF GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalautosios lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	<i>mln. EUR</i> Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E)
LIKUTIS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.	45 691	10 018	35 673	(36 994)	2 252	932
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>		(4 795)	4 795	–	–	4 795
<i>Kapitalo sumažėjimas – pagal pereinamojo laikotarpio priemonę skirtos lėšos</i>	(1 595)		(1 595)			(1 595)
<i>11-jo EPF kapitalo pripažinimas</i>	29 367	29 367	–			–
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	–	–	–	(3 152)	–	(3 152)
LIKUTIS 2015 M. GRUODŽIO 31 D.	73 464	34 590	38 873	(40 146)	2 252	980
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>		(3 450)	3 450			3 450
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>			–	(3 073)		(3 073)
LIKUTIS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357

EPF BALANSAS

		2016 12 31				2015 12 31				mln. EUR
	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	
ILGALAIKIS TURTAS										
Išankstinis finansavimas	2.1	-	32	242	135	-	63	368	84	
Patikos fondo įnašai	2.2	-	-	-	98	-	-	-	34	
		-	32	242	232	-	63	368	118	
TRUMPALAIKIS TURTAS										
Išankstinis finansavimas	2.1	1	50	909	412	3	67	879	195	
Iš prekybos operacijų gautinos sumos ir iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos	2.3	1	71	59	2	1	65	103	2	
Jungiamosios sąskaitos	2.3	196	424	3 424	-	214	657	1 190	-	
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2.4	-	-	-	680	-	-	-	504	
		198	544	4 391	1 094	218	790	2 172	701	
VISAS TURTAS		198	577	4 633	1 327	218	853	2 541	819	
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI										
Atidėjiniai	2.5	-	-	-	(4)	-	-	-	(4)	
Finansiniai įsipareigojimai	2.6	-	-	(6)	-	-	-	(10)	-	
		-	-	(6)	(4)	-	-	(10)	(4)	
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI										
Mokėtinos sumos	2.7	(0)	(12)	(438)	(99)	(0)	(14)	(492)	(14)	
Jungiamosios sąskaitos	2.3	-	-	-	(4 043)	-	-	-	(2 062)	
Sukauptos sąnaudos ir būsimųjų laikotarpių pajamos	2.8	(1)	(93)	(567)	(115)	(3)	(114)	(682)	(57)	
		(1)	(104)	(1 005)	(4 257)	(3)	(128)	(1 174)	(2 132)	
VISI ĮSIPAREIGOJIMAI		(1)	(104)	(1 011)	(4 261)	(3)	(128)	(1 184)	(2 136)	
GRYNASIS TURTAS		197	472	3 622	(2 934)	214	726	1 357	(1 317)	
FONDAI IR REZERVAI										
Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF	2.9	12 164	10 973	19 187	-	12 164	10 973	15 737	-	
Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas	2.9	627	1 625	-	-	627	1 625	-	-	
Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF	2.9	(2 496)	2 214	247	35	(2 476)	2 376	35	65	
Iš ankstesniųjų metų perkeltas ekonominis rezultatas		(10 100)	(14 248)	(14 415)	(1 382)	(10 107)	(14 223)	(12 183)	(481)	
Ekonominis metų rezultatas	2		(91)	(1 397)	(1 587)	6	(26)	(2 232)	(901)	
GRYNASIS TURTAS		197	472	3 622	(2 934)	214	726	1 357	(1 317)	

EPF FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

mln. EUR

	Pastaba	2016 m.				2015 m.			
		8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF
ĮPLAUKOS									
Įplaukos iš neprekybinių operacijų	3.1								
<i>Išlaidų susigrąžinimas</i>		1	5	(2)	4	1	10	77	2
		1	5	(2)	4	1	10	77	2
Įplaukos iš prekybos operacijų	3.2								
<i>Finansinės pajamos</i>		(0)	2	2	(1)	(0)	6	0	2
<i>Kitos pajamos</i>		2	17	40	3	3	15	22	2
		2	19	43	2	3	21	22	4
Visos įplaukos		3	23	41	7	4	30	99	6
IŠLAIDOS									
<i>Pagalbos priemonės</i>	3.3	2	(95)	(1 411)	(1 465)	5	(47)	(2 197)	(820)
<i>Bendro finansavimo išlaidos</i>	3.4	-	-	15	-	-	-	(68)	(1)
<i>Finansinės sąnaudos</i>	3.6	(0)	(0)	4	(0)	0	7	(8)	(0)
<i>Kitos išlaidos</i>	3.7	(3)	(19)	(46)	(129)	(3)	(15)	(58)	(86)
Visos išlaidos		(1)	(114)	(1 437)	(1 594)	2	(56)	(2 331)	(907)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS		2	(91)	(1 397)	(1 587)	6	(25)	(2 232)	(901)

EPF GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

mln. EUR

8-asis EPF	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalaut osios lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalaut asis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalaut asis fondo kapitalas (E)	Pareikalaut ojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF (F)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F)
LIKUTIS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.	12 840	–	12 840	(10 107)	627	(3 147)	214
<i>Kapitalo sumažėjimas – pagal pereinamojo laikotarpio priemonę skirtos lėšos</i>	(676)		(676)				(676)
<i>Perkėlimas į 10-ąjį EPF ir iš jo</i>			–			(6)	(6)
<i>Perkėlimas į 11-ąjį EPF ir iš jo</i>			–			676	676
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>			–	6			6
LIKUTIS 2015 M. GRUODŽIO 31 D.	12 164	–	12 164	(10 100)	627	(2 476)	214
<i>Perkėlimas į 10-ąjį EPF ir iš jo</i>			–			(20)	(20)
<i>Perkėlimas į 11-ąjį EPF ir iš jo</i>			–			–	–
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>			–	2			2
LIKUTIS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.	12 164	–	12 164	(10 098)	627	(2 496)	197

mln. EUR

9-asis EPF	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalaut osios lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalaut asis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalaut asis fondo kapitalas (E)	Pareikalaut ojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF (F)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F)
LIKUTIS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.	11 699	–	11 699	(14 223)	1 625	1 758	860
<i>Kapitalo sumažėjimas – pagal pereinamojo laikotarpio priemonę skirtos lėšos</i>	(727)	–	(727)				(727)
<i>Perkėlimas į 10-ąjį EPF ir iš jo</i>			–			(109)	(109)
<i>Perkėlimas į 11-ąjį EPF ir iš jo</i>			–			727	727
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>			–	(26)			(26)
LIKUTIS 2015 M. GRUODŽIO 31 D.	10 973	–	10 973	(14 249)	1 625	2 376	726
<i>Perkėlimas į 10-ąjį EPF ir iš jo</i>			–			(163)	(163)
<i>Perkėlimas į 11-ąjį EPF ir iš jo</i>			–			–	–
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>			–	(91)			(91)
LIKUTIS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.	10 973	–	10 973	(14 339)	1 625	2 214	472

2016 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

	<i>mln. EUR</i>						
10-asis EPF	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalaut osios lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalaut asis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalaut asis fondo kapitalas (E)	Pareikalaut ojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF (F)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F)
LIKUTIS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.	21 152	10 018	11 134	(12 183)	–	(209)	(1 258)
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>		(4 795)	4 795				4 795
<i>Kapitalo sumažėjimas – pagal pereinamojo laikotarpio priemonę skirtos lėšos</i>	(192)		(192)				(192)
<i>Perkėlimas į 8-ąjį ir 9-ąjį EPF ir iš jų</i>			–			84	84
<i>Perkėlimas į 11-ąjį EPF ir iš jo</i>			–			160	160
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>			–	(2 232)			(2 232)
LIKUTIS 2015 M. GRUODŽIO 31 D.	20 960	5 223	15 737	(14 415)	–	35	1 357
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>		(3 450)	3 450				3 450
<i>Perkėlimas į 8-ąjį ir 9-ąjį EPF ir iš jų</i>			–			182	182
<i>Perkėlimas į 11-ąjį EPF ir iš jo</i>			–			30	30
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>			–	(1 397)			(1 397)
LIKUTIS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.	20 960	1 773	19 187	(15 812)	–	247	3 622

	<i>mln. EUR</i>						
11-asis EPF	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalaut osios lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalaut asis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalaut asis fondo kapitalas (E)	Pareikalaut ojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF (F)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F)
LIKUTIS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.	–	–	–	(481)	–	1 597	1 116
<i>11-ojo EPF kapitalo pripažinimas pagal vidaus susitarimą</i>	29 367	(29 367)	–				–
<i>Perkėlimas į 8-ąjį, 9-ąjį ir 10-ąjį EPF ir iš jų</i>			–			(1 532)	(1 532)
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>			–	(901)			(901)
LIKUTIS 2015 M. GRUODŽIO 31 D.	29 367	(29 367)	–	(1 382)	–	65	(1 317)
<i>Perkėlimas į 8-ąjį, 9-ąjį ir 10-ąjį EPF ir iš jų</i>			–			(30)	(30)
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>			–	(1 587)			(1 587)
LIKUTIS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.	29 367	(29 367)	–	(2 969)	–	35	(2 934)

EPF FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad dėl skaičių suapvalinimo iki milijonų eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

1. SVARBIAUSI APSKAITOS POLITIKOS PRINCIPAI

1.1. APSKAITOS PRINCIPAI

Finansinių ataskaitų tikslas – pateikti plačiam vartotojų ratui naudingos informacijos apie subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus.

Bendri aspektai (arba apskaitos principai), kurių reikia laikytis rengiant finansines ataskaitas, išdėstyti ES apskaitos taisyklėje Nr. 1 „Finansinės ataskaitos“ ir yra tokie patys, kaip aprašytieji TVSAS 1, t. y. teisingo pateikimo, kaupiamojo principo, veiklos tęstinumo, pateikimo nuoseklumo, reikšmingumo, sumavimo, atskaitymo ir palyginamosios informacijos. Finansinės atskaitomybės kokybinės savybės yra svarbumas, patikimumas, suprantamumas ir palyginamumas.

1.2. ATASKAITŲ RENGIMO PAGRINDAS

1.2.1. Ataskaitinis laikotarpis

Finansinės ataskaitos teikiamos kasmet. Ataskaitiniai metai prasideda sausio 1 d ir baigiasi gruodžio 31 d.

1.2.2. Valiuta ir perskaičiavimo pagrindas

EPF funkcinė ir atskaitomybės valiuta yra euras, todėl metinių ataskaitų duomenys nurodomi milijonais eurų. Operacijos užsienio valiuta yra perskaičiuojamos eurais taikant operacijų dieną galiojantį valiutos kursą. Į finansinės veiklos ataskaitą įtraukiamas valiutos keitimo pelnas ir nuostoliai, patirti vykdant operacijas užsienio valiuta ir perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštą piniginių turtą ir įsipareigojimus, taikant metų pabaigoje galiojantį valiutos kursą. Nekilnojamajam turtui, įrangai ir įrengimams bei nematerialiajam turtui, kurie išlaiko savo vertę eurais tokiu kursu, kuris galiojo jų įsigijimo dieną, taikomi skirtingi perskaičiavimo metodai.

Piniginio turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta likučiai metų pabaigoje perskaičiuojami į eurus toliau pateikiamu gruodžio 31 d. galiojančiu Europos Centrinio Banko (ECB) valiutos kursu.

Euro kursas

Valiuta	2016 12 31	2015 12 31	Valiuta	2016 12 31	2015 12 31
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,4103	4,2639
CZK	27,0210	27,0230	RON	4,5390	4,5240
DKK	7,4344	7,4626	SEK	9,5525	9,1895
GBP	0,8562	0,7340	CHF	1,0739	1,0835
HRK	7,5597	7,6380	JPY	123,4000	131,0700
HUF	309,8300	315,9800	USD	1,0541	1,0887

1.2.3. Įverčių taikymas

Pagal TVSAS ir bendruosius apskaitos principus finansinėse ataskaitose nurodomos sumos būtinai turi būti pagrįstos įverčiais ir vadovybės prielaidomis, pagrįstais patikimiausia turima informacija. Reikšmingi įverčiai turi apimti bent jau šiuos elementus: sukauptas pajamas ir sąnaudas, atidėjinius, finansinę riziką, susijusią su gautinomis sumomis, neapibrėžtąjį turtą ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus ir turto vertės sumažėjimo laipsnį. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo šių įverčių.

Pagrįsti įverčiai yra esminė finansinių atskaitų rengimo dalis ir netrukdo jų patikimumui. Įvertį gali tekti peržiūrėti iš naujo, jeigu pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo grindžiamas toks įvertis, ar jeigu atsiranda naujos informacijos arba daugiau patirties. Įverčio peržiūrėjimas dėl savo pobūdžio nėra siejamas su ankstesniais atskaitiniais laikotarpiais ir nėra klaidos taisymas. Apskaitos įverčio pokyčio poveikis pripažįstamas nurodant perteklių ar deficitą tais laikotarpiais, kai jis tapo žinomas.

1.3. BALANSAS

1.3.1. Nematerialusis turtas

Įsigytos kompiuterinės programinės įrangos licencijos nurodomos įsigijimo savikaina, atėmus sukauptus amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolius. Turtas amortizuojamas pagal tiesinį metodą atsižvelgiant į nustatytą jo naudojimo trukmę. Nustatyta nematerialiojo turto naudingo tarnavimo trukmė priklauso nuo jo konkretaus naudingo tarnavimo laikotarpio arba sutartimi nustatyto teisinio laikotarpio. Viduje kuriamas nematerialusis turtas kapitalizuojamas, kai jis atitinka susijusius ES apskaitos taisyklių kriterijus. Kapitalizuojamos sąnaudos apima visas tiesiogiai priskiriamas sąnaudas, kurių reikia turtui sukurti, pagaminti ir paruošti naudoti vadovybės numatytu būdu. Su mokslinių tyrimų veikla susijusios sąnaudos, nekapitalizuotinos technologinės plėtros sąnaudos ir priežiūros sąnaudos pripažįstamos išlaidomis, kai patiriamos.

1.3.2. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai

Visas nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai parodomi įsigijimo savikaina, atėmus sukauptus nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo nuostolius. Į įsigijimo savikainą įtraukiamos išlaidos, tiesiogiai susijusios su turto įsigijimu arba statyba. Paskesnės sąnaudos pridedamos prie turto balansinės vertės arba prireikus pripažįstamos atskiru turtu tik tais atvejais, kai yra tikėtina, kad subjektas ateityje gaus su tuo turtu susijusios ekonominės naudos arba naudojimo galimybių ir kad galima patikimai įvertinti tokio turto savikainą. Remonto ir priežiūros sąnaudos parodomos finansinio laikotarpio, kuriuo jos buvo patirtos, finansinės veiklos ataskaitoje. Žemės ir meno kūrinių nusidėvėjimas nėra skaičiuojamas, nes laikoma, kad jų naudojimo trukmė neribota. Statomo turto nusidėvėjimas nėra skaičiuojamas, nes šiuo turtu dar negalima naudotis. Siekiant nustatyti kito turto likutinę vertę, jo nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesinį metodą padalinant jo savikainą, atėmus likutinę vertę, to turto nustatytai naudojimo trukmei tokiu būdu:

Turto rūšis	Tiesinio nusidėvėjimo norma
<i>Pastatai</i>	4–10 %
<i>Įranga ir įrengimai</i>	10–25 %
<i>Baldai ir transporto priemonės</i>	10–25 %
<i>Kompiuterinė aparatinė įranga</i>	25–33 %
<i>Kita</i>	10–33 %

Perleidimo pelnas arba nuostoliai apskaičiuojami lyginant įplaukas, atėmus pardavimo išlaidas, su perleisto turto balansine verte ir įtraukiami į finansinės veiklos ataskaitą.

Nuoma

Materialiojo turto nuoma, kai subjektui iš esmės tenka visa su nuosavybe susijusi rizika ir atlygis, klasifikuojama kaip finansinė nuoma. Nuomos laikotarpio pradžioje finansinė nuoma kapitalizuojama nuomojamo turto tikrąja verte arba dabartine minimalių nuomos įmokų verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė. Finansinės nuomos įmokų palūkanų dalis finansinės veiklos ataskaitoje per nuomos laikotarpį parodoma pastovia periodine įsipareigojimų likučio palūkanų norma. Nuomos įsipareigojimai, atskaičius finansavimo sąnaudas, įtraukiami į finansinius įsipareigojimus (ilgalaičius ir trumpalaikius). Finansinių sąnaudų palūkanų dalis parodoma finansinės veiklos ataskaitoje per nuomos laikotarpį, kad būtų galima nustatyti pastovią palūkanų normą kiekvieno laikotarpio įsipareigojimų likutinei vertei padengti. Turto, nuomojamo finansinės nuomos būdu, nusidėvėjimas skaičiuojamas per turto naudojimo trukmę arba nuomos laikotarpį, atsižvelgiant į tai, kuris iš jų trumpesnis.

Nuomos rūšis, kai nuomotojas išsaugo didžiąją dalį su nuosavybe susijusios rizikos ir atlygio, klasifikuojama kaip veiklos nuoma. Veiklos nuomos įmokos tiesiniu metodu paskirstomos per nuomos laikotarpį ir parodomas finansinės veiklos ataskaitoje.

1.3.3. Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Turtas, kurio naudojimo trukmė yra neribota, nėra amortizuojamas ar nudėvimas ir kasmet tikrinama, ar jo vertė nesumažėjo. Ar nenuvertėjo amortizuojamas ar nudėvimas turtas tikrinama tada, kai tam tikri įvykiai arba aplinkybės rodo, kad balansinė turto vertė gali būti nepadengta. Nuostolis dėl vertės sumažėjimo pripažįstamas kaip suma, kuria turto apskaitinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę. Atsiperkamoji vertė yra lygi turto tikrajai vertei, atėmus pardavimo išlaidas, arba naudojimo vertei, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų didesnė.

Nematerialiojo turto ir nekilnojamojo turto, įrangos bei įrengimų likutinės vertės ir naudojimo trukmė peržiūrimos ir prireikus koreguojamos bent kartą per metus. Jeigu turto apskaitinė vertė viršija jo apskaičiuotą atsiperkamąją vertę, turto apskaitinė vertė yra iš karto sumažinama iki atsiperkamosios vertės. Jeigu ankstesniaisiais metais nurodytos vertės sumažėjimo priežastys nebeaktualios, vertės sumažėjimo nuostoliai atitinkamai panaikinami.

1.3.4. Finansinis turtas

Finansinis turtas skirstomas į šias kategorijas: finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte kaip pelną arba nuostolį; paskolas ir gautinas sumas; investicijas į iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą; parduoti laikomą finansinį turtą. Dėl finansinių priemonių klasifikavimo nusprendžiama pirminio pripažinimo metu ir jis peržiūrimas kiekvieno balanso sudarymo dieną.

(i) *Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte kaip pelnas arba nuostolis*

Finansinis turtas klasifikuojamas pagal šią kategoriją, jeigu yra įsigytas turint pagrindinį tikslą jį greitai parduoti arba jeigu taip nusprendė subjektas. Į šią kategoriją taip pat patenka išvestinės finansinės priemonės. Šios kategorijos turtas yra klasifikuojamas kaip trumpalaikis turtas, jeigu jį tikimasi realizuoti per 12 mėnesių nuo balanso sudarymo dienos. Šiais finansiniais metais subjektas neturėjo jokių šiai kategorijai priskiriamų investicijų.

(ii) *Paskolos ir gautinos sumos*

Paskolos ir gautinos sumos – neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba nustatomais mokėjimais, nekotiruojamas aktyviojoje rinkoje. Šios sumos atsiranda, kai subjektas tiesiogiai skolininkui suteikia pinigų, prekių arba paslaugų be ketinimo prekiauti gautinomis sumomis. Jos nurodomos kaip ilgalaičius turtas, išskyrus sumas, kurios turi būti sumokėtos per 12 mėnesių nuo balanso sudarymo dienos. Paskolos ir gautinos sumos apima terminuotuosius indėlius, kurių pradinis gražinimo terminas viršija tris mėnesius

(iii) *Investicijos į iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą*

Investicijos į iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba nustatomais mokėjimais bei fiksuotais išpirkimo terminais, kurių subjektas ketina ir gali laikytis. Šiais finansiniais metais subjektas neturėjo jokių šiai kategorijai priskiriamų investicijų.

(iv) Parduoti laikomas finansinis turtas

Parduoti laikomas finansinis turtas yra neišvestinė priemonė, kuri arba patenka į šią kategoriją, arba nepatenka į jokią kitą kategoriją. Jis klasifikuojamas kaip trumpalaikis arba ilgalaikis turtas, priklausomai nuo laikotarpio, per kurį subjektas tikisi jį išlaikyti ir kuris balanso sudarymo dieną paprastai yra likęs terminas.

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansinio turto, vertinamo tikrąja verte kaip pelnas ir nuostoliai, laikomo iki išpirkimo termino ir parduoti, pirkimas ir pardavimas pripažįstamas sandorio dieną – tą dieną, kai subjektas įsipareigoja pirkti arba parduoti turtą. Pinigų ekvivalentai, paskolos ir terminuotieji indėliai pripažįstami atsiskaitymo dieną. Finansinės priemonės iš pradžių pripažįstamos tikrąja verte. Sandorių, susijusių su visu finansiniu turtu, kuris neapskaitomas tikrąja verte kaip pelnas ir nuostoliai, sąnaudos pridedamos prie tikrosios vertės pirminio pripažinimo metu.

Finansinių priemonių pripažinimas panaikinamas, kai teisių į pinigų srautus iš investicijų galiojimas baigiasi arba kai subjektas perleidžia kitai šaliai iš esmės visą su nuosavybe susijusią riziką ir atlygį.

Vėlesnis vertinimas

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte kaip pelnas ir nuostoliai, vėliau parodomas tikrąja verte, įskaitant pelną ir nuostolius, atsirandančius dėl tikrosios vertės pokyčių, įtraukiamus į finansinės veiklos ataskaitą jų atsiradimo laikotarpiu.

Paskolos ir gautinos sumos bei investicijos į iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą yra parodamos amortizuota savikaina, taikant faktinių palūkanų metodą.

Parduoti laikomas finansinis turtas vėliau parodomas tikrąja verte. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys dėl tikrosios vertės pokyčių, pripažįstami tikrosios vertės rezerve. Parduoti laikomo finansinio turto palūkanos, apskaičiuojamos taikant faktinių palūkanų metodą, pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje.

Kiekvieną balanso sudarymo dieną subjektas įvertina, ar nėra objektyvių įrodymų apie sumažėjusią finansinio turto vertę ir ar į finansinės veiklos ataskaitą nereikia įtraukti nuostolio dėl vertės sumažėjimo.

1.3.5. Išankstinio finansavimo sumos

Išankstinis finansavimas – tai mokėjimas, kuriuo gavėjui suteikiamas pinigų avansas, t. y. pradinės lėšos. Šios lėšos gali būti padalytos į kelis mokėjimus per konkrečioje sutartyje, sprendime, susitarime arba pagrindiniame teisės akte nustatytą laikotarpį. Pradinės lėšos arba avansas per susitarime nustatytą laikotarpį yra naudojami tuo tikslu, kuriuo buvo išmokėti, arba gražinami. Jeigu gavėjas nepatiria finansuoti tinkamų išlaidų, jis privalo išankstinį finansavimą gražinti subjektui. Patvirtinus finansuoti tinkamas sąnaudas (kurios pripažįstamos kaip išlaidos), išankstinio finansavimo suma (visiškai arba iš dalies) gali būti sumažinama.

Išankstinis finansavimas tolesnių balansų sudarymo dienomis vertinamas iš pradžių balanse pripažinta suma, atėmus per laikotarpį patirtas finansuoti tinkamas išlaidas (kai reikia, įskaitant apskaičiuotąsias sumas).

1.3.6. Gautinos ir susigražintinos sumos

Kadangi pagal ES apskaitos taisykles privaloma atskirai pateikti prekybos ir neprekybines operacijas, siekiant parengti ataskaitas gautinos sumos yra apibrėžiamos kaip gaunamos iš neprekybinių operacijų, o susigražintinos sumos – kaip gaunamos iš prekybos operacijų (kai subjektas įgyja vertę iš kito subjekto, tiesiogiai nesuteikdamas mainais maždaug tokios pat vertės).

Iš prekybos operacijų gautinos sumos atitinka finansinių priemonių apibrėžtį, todėl yra priskiriamos paskolų ir gautinų sumų kategorijai bei atitinkamai vertinamos (žr. 1.3.4 skirsnį).

Iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos apskaitomos pradine suma (patikslinta atsižvelgus į palūkanas ir nuobaudas), atėmus vertės sumažėjimą. Vertės sumažėjimas nustatomas tada, kai yra objektyvių įrodymų, kad subjektas negalės surinkti visų pradinio dydžio gautinų sumų. Vertės sumažėjimo suma lygi turto balansinės vertės ir atsiperkamosios vertės skirtumui. Vertės sumažėjimo suma pripažįstama finansinės veiklos ataskaitoje.

1.3.7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai yra finansinės priemonės, jie apima pinigus kasoje, bankuose laikomus indėlius iki pareikalavimo arba trumpalaikius indėlius ir kitas trumpalaikes itin likvidžias investicijas, kurių pradinis terminas ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

1.3.8. Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami tuomet, kai subjektas turi dabartinį teisinį arba konstruktyvų įsipareigojimą trečiosioms šalims, susijusį su praeities įvykiais, ir labai tikėtina, kad įsipareigojimui įvykdyti bus reikalingos išteklių išmokos, o suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai būsimiems veiklos nuostoliams nepripažįstami. Atidėjinio suma yra tiksliausias išlaidų, kurios, kaip numatoma, gali būti reikalingos finansinių ataskaitų parengimo dieną turimam įsipareigojimui padengti, įvertis. Kai atidėjinys susijęs su daug punktu, įsipareigojimas vertinamas apskaičiuojant visus galimus rezultatus ir jų tikimybę (tikėtinos vertės metodas).

1.3.9. Mokėtinos sumos

Mokėtinos sumos apima sumas, susijusias su prekybos operacijomis, kaip antai prekių ir paslaugų pirkimu, ir su neprekybinėmis operacijomis, susijusiomis, pvz., su dotacijų arba kitokio ES finansavimo gavėjų prašymais kompensuoti sąnaudas.

Kai gavėjams teikiamos dotacijos ar kitoks finansavimas, prašymai kompensuoti sąnaudas nurodomi kaip mokėtinos sumos, lygios prašomai sumai, kai gaunamas prašymas kompensuoti sąnaudas. Atlikus patikrinimą ir priėmus reikalavimus atitinkančias sąnaudas, mokėtinos sumos vertinamos patvirtintos ir reikalavimus atitinkančios sumos dydžiu.

Mokėtinos sumos, susijusios su prekių ir paslaugų pirkimu, pripažįstamos gavus pradinės sumos sąskaitą, o susijusios išlaidos registruojamos apskaitoje, kai prekės yra pristatytos arba paslaugos suteiktos ir kai jas priima subjektas.

1.3.10. Sukaptos ir būsimųjų laikotarpių pajamos bei sąnaudos

Operacijos ir įvykiai finansinėse ataskaitose pripažįstami tuo laikotarpiu, su kuriuo jie susiję. Metų pabaigoje, jeigu paslauga buvo suteikta, subjektas pristatė prekes arba yra sudarytas sutartinis susitarimas (pavyzdžiui, remiantis sutartimi), bet sąskaita dar neišrašyta, sukaptos pajamos bus pripažintos finansinėse ataskaitose. Be to, metų pabaigoje, jeigu sąskaita faktūra išrašyta, o paslaugos dar nesuteiktos arba prekės dar nepristatytos, įplaukos bus atidėtos ir pripažintos kitą ataskaitinį laikotarpį.

Išlaidos taip pat apskaitomos tuo laikotarpiu, su kuriuo jos susijusios. Sukaptos išlaidos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pripažįstamos remiantis apskaičiuotąjį pervedimo įsipareigojimo, kuris turi būti atliktas per tam tikrą laikotarpį, suma. Sukaptos išlaidos skaičiuojamos pagal išsamias apskaitos pareigūno parengtas veiklos ir praktines gaires, kurių tikslas – užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose būtų sąžiningai nurodyti ekonominiai ir kiti įvykiai, kurie turi būti nurodyti. Analogiškai, kai mokėjimas už dar nesuteiktas paslaugas arba dar nepristatytas prekes atliekamas avansu, išlaidos bus atidėtos ir pripažintos kitą ataskaitinį laikotarpį.

1.4. FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

1.4.1. Įplaukos

Įplaukos apima subjekto gautas ir gautinas bendrosios ekonominės naudos įplaukas ar naudojimo galimybes, kurios lemia grynojo turto padidėjimą (o šis padidėjimas atsiranda ne dėl savininkų įnašų).

Atsižvelgiant į susijusių operacijų pobūdį, finansinės veiklos ataskaitoje išskiriamos:

(i) įplaukos iš neprekybinių operacijų

Įplaukos iš neprekybinių operacijų yra mokesčiai ir pervedimai, kadangi perdavėjas pateikia išteklius subjektui gavėjui, o subjektas gavėjas tiesiogiai mainais nepateikia maždaug vienodos vertės išteklių. Pervedimai – tai kitokios nei mokesčiai, su neprekybinėmis operacijomis susijusios ateityje gautinos ekonominės naudos įplaukos arba naudojimo galimybės. Subjektas pervedimo turtą pripažįsta tada, kai jis kontroliuoja išteklius dėl praeities įvykio (pervedimo) ir tikisi iš jų gauti būsimos ekonominės naudos ar naudojimo galimybių, ir kai galima patikimai nustatyti tikrąją vertę. Dėl neprekybinės operacijos įplaukiantys ištekliai, pripažįstami kaip turtas (pvz., pinigai), taip pat pripažįstami kaip įplaukos, išskyrus atvejus, kai subjektas turi dabartinę prievolę to pervedimo atžvilgiu (jam taikoma sąlyga), kuri turi būti įvykdyta, kad būtų galima pripažinti įplaukas. Kol sąlyga neįvykdoma, įplaukos atidedamos ir pripažįstamos kaip įsipareigojimas (gautas išankstinis finansavimas).

(ii) Įplaukos iš prekybos operacijų

Prekių ir paslaugų pardavimo įplaukos pripažįstamos, kai didžioji su prekių nuosavybe susijusios rizikos ir atlygio dalis perduodama pirkėjui. Su paslaugų teikimu susijusio sandorio įplaukos pripažįstamos atsižvelgiant į sandorio baigtumo laipsnį finansinių ataskaitų parengimo dieną.

1.4.2. Išlaidos

Išlaidos yra ekonominės naudos arba naudojimo galimybių sumažėjimas ataskaitiniu laikotarpiu dėl turto netekimo ar sunaudojimo arba prisiimtų įsipareigojimų, dėl kurių sumažėja grynasis turtas (kapitalas). Išlaidos apima tiek prekybos, tiek neprekybinių operacijų išlaidas.

Prekybos operacijų išlaidos, patiriamos perkant prekes ir paslaugas, pripažįstamos, kai prekės pristatomos ir subjektas jas priima. Jos vertinamos pradine sąskaitoje faktūroje nurodyta suma. Be to, balanso sudarymo dieną išlaidos, susijusios su per laikotarpį suteikta paslauga, už kurią sąskaita faktūra dar negauta arba nepriimta, pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje.

Su neprekybinėmis operacijomis susijusios išlaidos sudaro didžiąją dalį subjekto veiklos išlaidų. Jos susijusios su pervedimais lėšų gavėjams ir gali būti trijų rūšių: teisės į gautinas sumas, pervedimai pagal susitarimą ir atskiros dotacijos, įnašai ir dovanojamos lėšos. Pervedimai pripažįstami išlaidomis tą laikotarpį, kurį įvyko įvykiai, dėl kurių buvo atliktas pervedimas, jeigu tik pervedimo pobūdis yra leidžiamas pagal reglamentą arba yra pasirašytas susitarimas, pagal kurį leidžiama atlikti pervedimą; gavėjas atitiko visus tinkamumo kriterijus; galima pagrįstai apskaičiuoti sumą.

Kai gaunamas bet koks pripažinimo kriterijus atitinkantis prašymas atlikti mokėjimą arba kompensuoti išlaidas, jis pripažįstamas išlaidomis, lygiomis reikalavimus atitinkančiai sumai. Finansuoti tinkamos išlaidos, kurios turi būti kompensuotos gavėjams, tačiau apie kurias dar nėra pranešta, metų pabaigoje yra įvertinamos ir įrašomos kaip sukauptos išlaidos.

1.5. NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS IR NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI

1.5.1. Neapibrėžtasis turtas

Neapibrėžtasis turtas – dėl praeities įvykių galintis atsirasti turtas, kurio buvimas bus patvirtintas tik tai įvykus arba neįvykus vienam ar daugiau subjekto nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtų būsimųjų įvykių. Neapibrėžtasis turtas parodomas, kai tikimasi gauti ekonominės naudos arba turėti naudojimo galimybių.

1.5.2. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Neapibrėžtasis įsipareigojimas – dėl praeities įvykių galintis atsirasti įsipareigojimas, kurio buvimas bus patvirtintas tik tai įvykus arba neįvykus vienam ar daugiau subjekto nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtų būsimųjų įvykių; arba esamas įsipareigojimas, atsiradęs dėl praeities įvykių, kuris dar nėra pripažintas, nes nėra tikėtina, kad įsipareigojimui įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą arba naudojimo galimybių teikiantys ištekliai, arba retais atvejais – kai įsipareigojimo suma negali būti pakankamai patikimai nustatyta.

1.6. BENDRAS FINANSAVIMAS

Gauti bendro finansavimo įnašai atitinka sąlyginių įplaukų iš neprekybinių operacijų kriterijus ir yra parodyti kaip valstybėms narėms, ne valstybėms narėms ir kitiems subjektams mokėtinos sumos. EPF turi panaudoti įnašus paslaugoms trečiosioms šalims teikti arba kitaip gražinti turtą (gautus įnašus). Likusią mokėtiną bendro finansavimo susitarimų sumą sudaro gauti bendro finansavimo įnašai, atėmus su projektu susijusias patirtas išlaidas. Grynajam turtui nėra jokio poveikio.

Su bendro finansavimo projektais susijusios išlaidos pripažįstamos tuomet, kai patiriamos. Atitinkama įnašų suma pripažįstama kaip veiklos įplaukos ir ekonominiam rezultatui nėra jokio poveikio.

2. BALANSO PASTABOS

TURTAS

2.1. IŠANKSTINIS FINANSAVIMAS

Pagal daugumą sutarčių numatoma, kad išankstiniai mokėjimai atliekami iki darbų pradžios, tiekiamų prekių pristatymo arba paslaugų suteikimo. Kartais sutartyse numatytų įmokų tvarkaraštyje numatoma atlikti mokėjimus atsižvelgiant į pažangos ataskaitas. Išankstinis finansavimas paprastai atliekamas šalies arba teritorijos, kurioje vykdomas projektas, valiuta.

Pagal išankstinio finansavimo galimo susigrąžinimo arba panaudojimo laiką nustatoma, ar išankstinis finansavimas bus parodomas kaip trumpalaikis ar kaip ilgalaikis turtas. Panaudojimo laikas nustatytas su projektu susijusiame susitarime. Visos sumos, grąžintinos arba panaudotinos per dvyliką mėnesių nuo finansinių ataskaitų parengimo dienos, parodomos kaip trumpalaikis išankstinis finansavimas.- Kadangi dauguma EPF projektų yra ilgalaikiai, jiems skiriamais išankstiniais mokėjimais turėtų būti galima naudotis ilgiau nei vienus metus. Todėl šios išankstinio finansavimo sumos parodomos kaip ilgalaikis turtas.

mln. EUR

	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
<i>Ilgalaikis išankstinis finansavimas</i>	2.1.1	-	32	242	135	409	516
<i>Trumpalaikis išankstinis finansavimas</i>	2.1.2	1	50	909	412	1 372	1 145
Iš viso		1	82	1 151	546	1 781	1 661

2.1.1. Ilgalaikis išankstinis finansavimas

mln. EUR

	2016 12 31	2015 12 31
Tiesioginis valdymas	71	65
<i>Vykdo:</i>		
<i>Komisija</i>	39	43
<i>ES vykdomosios įstaigos</i>	4	1
<i>ES delegacijos</i>	29	21
Netiesioginis valdymas	338	451
<i>Vykdo:</i>		
<i>EIB ir EIF</i>	180	323
<i>Tarptautinės organizacijos</i>	87	90
<i>Privatinės teisės įstaigos, teikiančios viešąsias paslaugas</i>	25	3
<i>Viešosios teisės įstaigos</i>	13	10
<i>Trečiosios šalys</i>	34	25
Iš viso	409	516

2.1.2. Trumpalaikis išankstinis finansavimas

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis	10-asis EPF	11-asis	2016 12 31	2015 12 31
--	------------	--------	-------------	---------	------------	------------

	EPF		EPF			
<i>Išankstinis finansavimas (bendra suma)</i>	9	231	2 945	1 560	4 745	4 250
<i>Padengta atliekant atskyrimą</i>	(8)	(181)	(2 037)	(1 148)	(3 373)	(3 105)
Iš viso	1	50	909	412	1 372	1 145

	mln. EUR	
	2016 12 31	2015 12 31
Tiesioginis valdymas	246	283
<i>Vykdo:</i>		
<i>Komisija</i>	115	123
<i>ES vykdomosios įstaigos</i>	10	1
<i>ES delegacijos</i>	122	159
Netiesioginis valdymas	1 125	861
<i>Vykdo:</i>		
<i>EIB ir EIF</i>	372	235
<i>Tarptautinės organizacijos</i>	432	336
<i>Privatinės teisės įstaigos, teikiančios viešąsias paslaugas</i>	121	5
<i>Viešosios teisės įstaigos</i>	53	56
<i>Trečiosios šalys</i>	148	229
Iš viso	1 372	1 145

Bendra išankstinio finansavimo suma 2016 m. gruodžio 31 d. (1 781 mln. EUR) prilygintina bendrai išankstinio finansavimo sumai 2015 m. gruodžio 31 d. (1 661 mln. EUR).

Nedidelį trumpalaikio išankstinio finansavimo padidėjimą 227 mln. EUR, palyginti su 2015 m. gruodžio 31 d., galima paaiškinti tuo, kad yra daug naujų sutarčių, kurias vykdant 2016 m. dar nebuvo patirta išlaidų. Šį padidėjimą atsveria ilgalaikio išankstinio finansavimo sumažėjimas (žr. **2.1.1** pastabą).

2.1.3. Gautos išankstinio finansavimo garantijos

Garantijos yra skirtos išankstiniam finansavimui užtikrinti ir jų atsisakoma, kai sumokama paskutinė pagal projektą reikalaujama suma. 2016 m. gruodžio 31 d. EPF gautų išankstinio finansavimo garantijų vertė siekė 53 mln. EUR (2015 m. – 83 mln. EUR).

Daugiausia išankstinio finansavimo išmokėta pagal netiesioginį valdymą. Šiuo atveju garantijos gavėjas yra ne EPF, o perkančioji organizacija.

2.2. PATIKOS FONDO ĮNAŠAI

Šioje kategorijoje nurodyta suma, sumokėta kaip įnašai į ES patikos fondą „Bêkou“ ir ES patikos fondą Afrikai. Įnašai neapima sąnaudų, kurias patyrė patikos fondai ir kurios priskirtinos EPF.

Patikos fondo įnašus EPF naudoja tiesioginio valdymo būdu.

Patikos fondai	<i>mln. EUR</i>			
	Grynasis įnašas 2015 m. gruodžio 31 d.	2016 m. sumokėti įnašai	Patikos fondų grynųjų išlaidų priskyrimas 2016 m.	Grynasis įnašas 2016 m. gruodžio 31 d.
Afrika	–	99	(27)	72
„Békou“	34	–	(8)	26
Iš viso	34	99	(35)	98

2.3. NEPREKYBINĖS SUSIGRAŽINTINOS SUMOS IR IŠ PREKYBOS GAUTINOS SUMOS

mln. EUR

	Pastaba	2016 12 31	2015 12 31
Iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos	2.3.1	62	104
Iš prekybos operacijų gautinos sumos	2.3.2	70	67
Iš viso		132	171

2.3.1. Iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
Valstybės narės	–	0	40	–	40	90
Vartotojai	4	9	6	0	18	23
Viešosios įstaigos	–	13	10	0	23	16
Trečiosios valstybės	0	3	1	–	4	2
Vertės sumažinimas	(3)	(17)	(5)	–	(25)	(29)
Jungiamosios sąskaitos su ES institucijomis	–	–	–	2	2	1
Iš viso	1	8	51	2	62	104

Iš valstybių narių susigražintinos sumos apima įprastinius įnašus ir dėl pereinamojo laikotarpio priemonės koregavimo gautinas sumas. Pagal pereinamojo laikotarpio priemonę vykdyta veikla finansuota nepanaudotomis ankstesnių EPF sumomis, tad 2015 m. užfiksuotas susijusio kapitalo judėjimas.

Sumos apibendrinamos toliau pateiktoje lentelėje:

mln. EUR

Valstybės narės	Iš valstybių narių gautinos sumos	Sumos, kurios turi būti išskaičiuotos iš valstybių narių įnašų	Grynoji suma 2016 m. gruodžio 31 d.
Belgija	25	–	25
Kipras	0	–	0
Čekijos Respublika	2	–	2
Graikija	0	–	0
Latvija	0	–	0
Portugalija	0	–	0
Rumunija	2	–	2
Slovėnija	1	–	1
Jungtinė Karalystė	10	–	10
Iš viso	40	–	40

2.3.2. Iš prekybos operacijų gautinos sumos

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
Sukauptos pajamos	0	63	7	0	70	67
EPF siejančios jungiamosios	196	424	3 424	(4 043)	(0)	0

sąskaitos

Iš viso	196	487	3 431	(4 043)	70	67
----------------	------------	------------	--------------	----------------	-----------	-----------

Sukauptos pajamos visų pirma yra projektų išankstinio finansavimo sukauptų palūkanų sumos (63 mln. EUR) ir su ES patikos fondu Afrikai susijusios sumos (7 mln. EUR).

Siekiant padidinti veiksmingumą, 11-ajam EPF skiriamas visiems EPF bendras išdas⁹; taip galima vykdyti operacijas tarp skirtingų EPF, kurios išlyginamos įvairius EPF balansus siejančiose jungiamosiose sąskaitose. Jungiamosios sąskaitos nurodytos tik atskiruose EPF.

2.4. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI¹⁰

	<i>mln. EUR</i>					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11- asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
Specialiosios sąskaitos:						
<i>Valstybių narių finansų įstaigos</i>	-	-	-	291	291	126
Einamosios sąskaitos:						
<i>Komeraciniai bankai</i>	-	-	-	389	389	377
<i>Specialus Kongo Demokratinės Respublikos fondas*</i>	-	-	-	-	-	1
Iš viso	-	-	-	680	680	504

*Ši likutį sudaro sumos, kuriomis gali pasinaudoti Kongo Demokratinė Respublika pagal Tarybos sprendimo 2003/583/EB nuostatas.

Bendras pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas daugiausia paaiškinamas 2016 m. gruodžio mėn. kai kurių valstybių narių atliktais išankstiniais pirmųjų 2017 m. įnašų mokėjimais.

Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad yra AKR valstybėms gavėjoms skirtų STABEX lėšų, kurios neįtrauktos į EPF balansą. STABEX – tai ES kompensacinės finansų schemos, kuria siekiama stabilizuoti AKR šalių eksporto pajamas, akronimas. Komisijai ir paramą gaunančiai (AKR) valstybei sutarus dėl STABEX lėšų naudojimo būdų, abi šalys pasirašo pervedimo susitarimą. Pagal Lomės IV susitarimo¹¹ (su pakeitimais) 211 straipsnio nuostatas lėšos pervedamos į AKR valstybės vardu atidarytą sąskaitą, kurios sumoms skaičiuojamos palūkanos ir kuri tvirtinama dviem parašais (Komisijos ir valstybės gavėjos). Lėšos laikomos šiose dviem parašais tvirtinamose sąskaitose tol, kol pagal abipusių įsipareigojimų sistemą (angl. *Framework of Mutual Obligations*, FMO) pagrindžiama, kad galima atlikti pervedimą projektui. Komisijos įgaliojimus suteikiantis pareigūnas pasilieka sąskaitos parašo teisę, jog užtikrintų, kad lėšos būtų išmokamos taip, kaip planuota. Lėšos dviem parašais tvirtinamose sąskaitose yra AKR valstybės nuosavybė, todėl nėra įtraukiamos kaip turtas į EPF ataskaitas. Pervedimai į šias sąskaitas įrašomi kaip STABEX mokėjimai. Daugiau informacijos – **3.1.1** pastaboje.

Siekiant pagerinti 2016 m. metinių ataskaitų teikimą, peržiūrėtas finansinių institucijų ir bankų klasifikavimas. Atitinkamai pateikiami palyginamieji 2015 m. duomenys.

ĮSIPAREIGOJIMAI

⁹ Remiantis 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento 59 straipsnio nuostatomis, išdo lėšos nurodomos 11-ojo EPF balanse.

¹⁰ Remiantis 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento 59 straipsnio nuostatomis, išdo lėšos nurodomos 11-ojo EPF balanse. Įvairių banko sąskaitų pobūdis nurodytas 5 skyriuje „Finansinės rizikos valdymas“.

¹¹ OL L 156, 1998 5 29, p. 3–106.

2.5. ATIDĖJINIAI

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
<i>Atidėjiniai</i>	-	-	-	4	4	4
Iš viso	-	-	-	4	4	4

Atidėjinys yra tiksliausias galimos sumos, kurią turės sumokėti EPF, siekdamas finansuoti organizuotą Įmonių plėtojimo centro (ĮPC) uždarymą, dėl kurio sprendimą priėmė AKR ir ES ambasadorių komitetas (2014 m. spalio 23 d. sprendimas Nr. 4/2014).

Suma apima ĮPC iškeltų teismo bylų išlaidas (1,2 mln. EUR) ir likusias numatomas 2016 m. gruodžio 31 d. prasidėjusio pasyviojo laikotarpio sąnaudas (pvz., likusių administracinių užduočių, kitų neišspręstų ginčų, archyvo ir kt.); žr. **4.3.2** pastabą.

2.6. FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
<i>Bendras finansavimas – mokėtinos sumos</i>	-	-	6	-	6	10
Iš viso	-	-	6	-	6	10

Bendras bendro finansavimo įsipareigojimų pokytis paaiškintas **2.7.2.1** pastaboje.

2.7. MOKĖTINOS SUMOS

mln. EUR

	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
<i>Trumpalaikės mokėtinos sumos</i>	2.7.1	0	12	112	97	222	180
<i>Įvairios mokėtinos sumos</i>	2.7.2	-	(0)	325	2	327	340
Iš viso		0	12	438	99	549	520

2.7.1. Trumpalaikės mokėtinos sumos

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
<i>Tiekėjai</i>	0	11	69	19	98	79
<i>Valstybės narės</i>	-	-	0	-	0	0
<i>Trečiosios valstybės</i>	0	0	29	61	91	83
<i>Viešosios įstaigos</i>	0	1	18	14	32	21
<i>Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos</i>	0	1	(4)	4	1	(3)
Iš viso	0	12	112	97	222	180

Mokėtinos sumos apima EPF gautas išlaidų ataskaitas, susijusias su dotacijų veikla. Jos įrašomos padengti reikalaujama suma nuo prašymo gavimo momento. Tokia pati procedūra taikoma sąskaitoms

faktūroms ir kreditiniams dokumentams, gautiems vykdant viešuosius pirkimus. Į atitinkamus prašymus padengti sąnaudas buvo atsižvelgta metų pabaigoje atskiriant straipsnius pagal finansinius metus. Vadovaujantis tais atskyrimo įrašais, apskaičiuotosios reikalavimus atitinkančios sumos buvo pripažintos finansinės veiklos ataskaitoje.

2.7.2. Įvairios mokėtinos sumos

mln. EUR

	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
<i>Bendro finansavimo mokėtinos sumos</i>	2.7.2.1	-	-	63	1	64	31
<i>Būsimųjų laikotarpių fondo kapitalo įnašai</i>	2.7.2.2	-	-	261	-	261	307
<i>Kitos įvairios mokėtinos sumos</i>	2.7.2.3	-	-	-	2	2	2
Iš viso		-	-	324	3	327	340

2.7.2.1. Bendro finansavimo mokėtinos sumos

Ilgalaikio ir trumpalaikio bendro finansavimo mokėtinos sumos pagal valstybę narę apibendrinamos toliau pateiktoje lentelėje:

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
Ilgalaikis bendras finansavimas						
<i>Belgija</i>	-	-	2	-	2	1
<i>Vokietija</i>	-	-	0	-	0	1
<i>Jungtinė Karalystė</i>	-	-	1	-	1	3
<i>Švedija</i>	-	-	2	-	2	4
<i>Kanada</i>	-	-	0	-	0	1
	-	-	6	-	6	10
Trumpalaikis bendras finansavimas						
<i>Belgija</i>	-	-	3	1	4	3
<i>Danija</i>	-	-	1	0	1	1
<i>Prancūzija</i>	-	-	37	-	37	10
<i>Vokietija</i>	-	-	1	-	1	1
<i>Nyderlandai</i>	-	-	1	-	1	1
<i>Ispanija</i>	-	-	3	-	3	3
<i>Jungtinė Karalystė</i>	-	-	11	-	11	1
<i>Švedija</i>	-	-	7	-	7	12
<i>Kanada</i>	-	-	0	-	0	(1)
	-	-	63	1	64	31
Iš viso	-	-	69	1	70	41

Ilgalaikio ir trumpalaikio bendro finansavimo mokėtinos sumos, palyginti su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, padidėjo 29 mln. EUR.

Per 2016 m. naujų bendro finansavimo įnašų gauta iš Jungtinės Karalystės (9,4 mln. EUR), Belgijos (3,3 mln. EUR) ir Švedijos (0,9 mln. EUR).

Iš viso ilgalaikio ir trumpalaikio bendro finansavimo mokėtinos sumos padidėjo 15 mln. EUR, siekiant pripažinti su bendro finansavimo projektais susijusias įplaukas ir išlaidas (žr. **3.1.2** ir **3.4** pastabas).

2.7.2.2. Būsimųjų laikotarpių fondo kapitalo įnašai

	<i>mln. EUR</i>					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
<i>Jungtinė Karalystė</i>	-	-	252	-	252	259
<i>Švedija</i>	-	-	-	-	-	48
<i>Vengrija</i>	-	-	9	-	9	-
Iš viso	-	-	261	-	261	307

Kategorijoje „Būsimųjų laikotarpių fondo kapitalo įnašai“ nurodyti valstybių narių iš anksto sumokėti įnašai.

2.7.2.3. Kitos įvairios mokėtinos sumos

Šioje kategorijoje nurodytas sumas daugiausia sudaro nepaskirstytos piniginės įplaukos ir grąžinti mokėjimai.

2.8. SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR BŪSIMŲJŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
<i>Sukauptos sąnaudos</i>	1	93	567	110	770	853
<i>Kitos sukauptos ir ateinančių laikotarpių sąnaudos</i>	-	(0)	(0)	6	6	2
Iš viso	1	93	567	115	776	855

Sukauptos sąnaudos apima numatomas įgyvendinamų arba pasibaigusių sutarčių veiklos išlaidas be patvirtintų prašymų padengti sąnaudas, kai 2016 m. reikalavimus atitinkančios EPF lėšų gavėjų patirtos išlaidos buvo apskaičiuotos remiantis išsamiausia tuo metu turėta informacija apie esamas sutartis. Numatomų sukauptų sąnaudų dalis, susijusi su išmokėtu išankstiniu finansavimu, įrašoma kaip išankstinio finansavimo sumų sumažinimas (žr. 2.1 pastabą).

GRYNASIS TURTAS

2.9. FONDO KAPITALAS

2.9.1. Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso
<i>Fondo kapitalas</i>	12 164	10 973	20 960	29 367	73 464
<i>Nepareikalautasis fondo kapitalas</i>	(0)	(0)	(5 223)	(29 367)	(34 590)
Pareikalautasis fondo kapitalas 2015 m. gruodžio 31 d.	12 164	10 973	15 737	-	38 873
<i>Fondo kapitalas</i>	12 164	10 973	20 960	29 367	73 464
<i>Nepareikalautasis fondo kapitalas</i>	-	(0)	(1 773)	(29 367)	(31 140)
Pareikalautasis fondo kapitalas 2016 m. gruodžio 31 d.	12 164	10 973	19 187	-	42 323

Fondo kapitalas – visa atitinkamo EPF valstybių narių įnašų suma, kaip nustatyta kiekviename vidaus susitarime. Nepareikalautosios lėšos – pradinis asignavimas, kurio valstybių narių dar nepareikalauta sumokėti.

Pareikalautasis fondo kapitalas – pradinių asignavimų suma, kurią valstybės narės prašomos pervesti į išdo sąskaitas (žr. 2.9.2 pastabą).

2.9.2. Pareikalautasis ir nepareikalautasis fondo kapitalas pagal valstybes nares

Įnašai	%	Nepareikala utasis fondo kapitalas 2015 m. gruodžio 31 d.	mln. EUR	
			2016 m. pareikalau tasis kapitalas	Nepareikala utasis fondo kapitalas 2016 m. gruodžio 31 d.
Austrija	2,41	126	(83)	43
Belgija	3,53	184	(122)	63
Bulgarija	0,14	7	(5)	2
Kipras	0,09	5	(3)	2
Čekijos Respublika	0,51	27	(18)	9
Danija	2,00	104	(69)	35
Estija	0,05	3	(2)	1
Suomija	1,47	77	(51)	26
Prancūzija	19,55	1 021	(674)	347
Vokietija	20,50	1 071	(707)	364
Graikija	1,47	77	(51)	26
Vengrija	0,55	29	(19)	10
Airija	0,91	48	(31)	16
Italijoje	12,86	672	(444)	228
Latvija	0,07	4	(2)	1
Lietuva	0,12	6	(4)	2
Liuksemburgas	0,27	14	(9)	5
Malta	0,03	2	(1)	1
Nyderlandai	4,85	253	(167)	86
Lenkija	1,30	68	(45)	23
Portugalija	1,15	60	(40)	20
Rumunija	0,37	19	(13)	7
Slovakija	0,21	11	(7)	4
Slovėnija	0,18	9	(6)	3
Ispanija	7,85	410	(271)	139
Švedija	2,74	143	(95)	49
Jungtinė Karalystė	14,82	774	(511)	263
Iš viso	100,00	5 223	(3 450)	1 773

2016 m. pareikalautąjį kapitalą sudaro vien su 10-uju EPF susiję reikalavimai. Bendrą sumą sudaro paprastasis pareikalavimas (3 450 mln. EUR). Gautas visas 8-ojo ir 9-ojo EPF kapitalas, kurį buvo pareikalauta sumokėti. Dar nepateikta jokių reikalavimų sumokėti 11-ojo EPF kapitalą.

2.9.3. Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas

	mln. EUR					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10- asis EPF	11- asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
<i>Iš uždarytų EPF pervestos lėšos</i>	627	1 625	–	–	2 252	2 252

Į šią kategoriją įtraukti iš uždarytų EPF į 8-ąjį ir 9-ąjį EPF pervesti ištekliai.

2.9.4. Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF

	<i>mln. EUR</i>				
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	(3 147)	1 758	(209)	1 597	-
<i>Nepanaudotų sumų pervedimas iš ankstesnių EPF į 10-ojo EPF veiklos rezervą</i>	(6)	(109)	114	-	-
<i>Nepanaudotų sumų pervedimas iš ankstesnių EPF į 11-ojo EPF veiklos rezervą</i>	-	-	(32)	32	-
<i>Pervedimas iš 10-ojo ir 11-ojo veiklos rezervų į pereinamojo laikotarpio priemonę</i>	-	-	(41)	41	-
<i>Iš pereinamojo laikotarpio priemonės į 10-ojo ir 11-ojo EPF veiklos rezervus susigrąžintos sumos</i>	-	-	11	(11)	-
<i>Pagal pereinamojo laikotarpio priemonę skirtų lėšų gražinimas</i>	676	727	192	(1 595)	-
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	(2 476)	2 376	35	65	-
<i>Nepanaudotų sumų pervedimas iš ankstesnių EPF į 10-ojo EPF veiklos rezervą</i>	(20)	(163)	182	-	-
<i>Nepanaudotų sumų pervedimas iš ankstesnių EPF į 11-ojo EPF veiklos rezervą</i>	-	-	(356)	356	-
<i>Pervedimas iš 11-ojo EPF veiklos rezervo į Afrikos taikos priemonę (10-asis EPF)</i>	-	-	386	(386)	-
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	(2 496)	2 214	247	35	-

Į šią kategoriją įtraukti tarp aktyvių EPF pervedti ištekliai.

Įsigaliojus Kotonu susitarimui, visos ankstesniuose aktyviuose EPF nepanaudotos lėšos pervedtos į naujausią įsigaliojusį EPF po įsipareigojimų panaikinimo. Iš kitų EPF pervedtais ištekliais padidinami gaunančiojo fondo asignavimai ir sumažinami fondo, kuriam lėšos buvo skirtos iš pradžių, asignavimai. Į 10-ojo ir 11-ojo EPF veiklos rezervą pervedtos lėšos gali būti naudojamas tik laikantis vidaus susitarimuose nustatytų specialių sąlygų.

2016 m. 386 mln. EUR iš 11-ojo veiklos rezervo buvo skirti pagal 10-ąją EPF numatytai Afrikos taikos priemonei finansuoti.

3. FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITOS PASTABOS

ĮPLAUKOS

mln. EUR

	Pastaba	2016 m.	2015 m.
Įplaukos iš neprekybinių operacijų	3.1	8	90
Įplaukos iš prekybos operacijų	3.2	66	50
Iš viso		73	140

3.1. ĮPLAUKOS IŠ NEPREKYBINIŲ OPERACIJŲ

mln. EUR

	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 m.	2015 m.
Išlaidų susigrąžinimas		0	5	13	4	23	20
STABEX lėšų susigrąžinimas	3.1.1	1	-	-	-	1	1
Bendro finansavimo įplaukos	3.1.2	-	-	(15)	-	(15)	69
Iš viso		1	5	(2)	4	8	90

Įplaukų iš neprekybinių operacijų suskirstymas pagal valdymo metodą:

mln. EUR

	2016 m.	2015 m.
Tiesioginis valdymas	6	61
Vykdo:		
Komisija	1	3
ES delegacijos	5	58
Netiesioginis valdymas	2	29
Vykdo:		
Trečiosios šalys	(0)	14
Tarptautinės organizacijos	2	14
Viešosios teisės įstaigos	0	0
Privatinės teisės įstaigos, teikiančios viešąsias paslaugas	0	1
Iš viso	8	90

3.1.1. STABEX lėšų susigrąžinimas

2016 m. EPF buvo gražinta 1 mln. EUR iš dviem parašais tvirtinamų sąskaitų AKR šalyse. Šios įplaukos įtrauktos į 8-ojo EPF finansinės veiklos ataskaitos įplaukas iš neprekybinių operacijų (STABEX lėšų susigrąžinimas).

3.1.2. Bendro finansavimo įplaukos

Gauti bendro finansavimo įnašai atitinka sąlyginių įplaukų iš neprekybinių operacijų kriterijus ir neturėtų turėti poveikio finansinės veiklos ataskaitai. - Gauti įnašai nurodomi prie įsipareigojimų (žr. **2.7.2.1** pastabą), kol neįvykdomos su skirtomis lėšomis susijusios sąlygos, t. y. nepatiriama reikalavimus atitinkančių išlaidų (žr. **3.4** pastabą). Tuomet atitinkama suma pripažįstama kaip bendro finansavimo įplaukos iš neprekybinių operacijų. Todėl ekonominiam metų rezultatui tai nedaro jokio poveikio.

3.2. ĮPLAUKOS IŠ PREKYBOS OPERACIJŲ

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 m.	2015 m.
Finansinės pajamos	(0)	2	2	(1)	3	8
Kitos pajamos	2	17	40	3	62	42
Iš viso	2	19	43	2	66	50

Finansines pajamas daugiausia sudaro išankstinio finansavimo palūkanos, kurios 2016 m. siekė 3 mln. EUR¹² (2015 m. – 7 mln. EUR).

Kitos pajamos susijusios vien tik su realizuotu ir nerealizuotu užsienio valiutos keitimo pelnu.

IŠLAIDOS

3.3. PAGALBOS PRIEMONĖS

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 m.	2015 m.
Programuojama pagalba	1	(3)	1 007	746	1 751	1 971
Makroekonominė parama	–	39	–	–	39	51
Sektorių politika	(0)	18	–	–	18	(24)
AKR vidaus projektai	–	41	301	351	693	746
Palūkanų normos subsidijos	(3)	–	–	–	(3)	(6)
Neatidėliotina pagalba	–	(0)	98	300	398	285
Kitos su ankstesniais EPF susijusios pagalbos programos	–	1	–	–	1	0
Institucinė parama	–	–	5	33	38	34
Eksporto gražinamosios išmokos	(0)	0	–	–	0	(3)
Įnašai į patikos fondus	–	–	–	35	35	5
Iš viso	(2)	95	1 411	1 465	2 970	3 059

EPF veiklos išlaidos apima įvairias pagalbos priemones ir gali būti įvairių rūšių, atsižvelgiant į tai, kaip pinigai išmokami ir valdomi.

3.4. BENDRO FINANSAVIMO IŠLAIDOS

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 m.	2015 m.
--	---------------	---------------	----------------	----------------	---------	---------

¹² Pripažįstamos pagal 11-ajam EPF taikomo finansinio reglamento 9 straipsnio 2 dalies d punkto nuostatas.

Bendras finansavimas - - (15) - (15) 69

Šioje kategorijoje nurodytos su bendro finansavimo projektais susijusios 2016 m. patirtos išlaidos. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad patirtos išlaidos apima apskaičiuotąsias sumas, susijusias su ataskaitinių laikotarpių atskyrimu (ir atitinkamai su praėjusiais metais susijusių apskaičiuotųjų sumų atkūrimą). 2015 m. numatomų išlaidų atkūrimas (50 mln. EUR) viršija 2016 m. patirtas išlaidas (35 mln. EUR), todėl bendro finansavimo išlaidos 2016 m. yra neigiamos. Atitinkamos neigiamos įplaukos pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje (žr. 3.1.2 pastabą).

3.5. PAGALBOS PRIEMONĖS IR BENDRO FINANSAVIMO IŠLAIDOS PAGAL VALDYMO METODĄ

mln. EUR

	2016 m.	2015 m.
Tiesioginis valdymas	1 173	1 106
<i>Vykdo:</i>		
<i>Komisija</i>	140	99
<i>ES vykdomosios įstaigos</i>	10	2
<i>Patikos fondai</i>	36	5
<i>ES delegacijos</i>	987	1 000
Netiesioginis valdymas	1 781	2 023
<i>Vykdo:</i>		
<i>EIB ir EIF</i>	5	31
<i>Tarptautinės organizacijos</i>	821	990
<i>Privatinės teisės įstaigos, teikiančios viešąsias paslaugas</i>	143	31
<i>Viešosios teisės įstaigos</i>	57	70
<i>Trečiosios šalys</i>	756	900
<i>Privatinės teisės įstaigos, įgyvendinančios viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę</i>	(1)	1
Iš viso	2 954	3 128

3.6. FINANSINĖS SĄNAUDOS

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 m.	2015 m.
<i>Gautinų sumų vertės sumažinimas</i>	0	0	(4)	-	(4)	1
<i>Kitos finansinės išlaidos</i>	-	-	-	0	0	0
Iš viso	0	0	(4)	0	(4)	1

Kategorija „Gautinų sumų vertės sumažinimas“ apima galutinį su nesusigražinamomis gautinomis sumomis susijusių išlaidų įvertinimą, taip pat su praėjusiais metais susijusių apskaičiuotųjų sumų atkūrimą. 2015 m. sumų atkūrimas (29 mln. EUR) viršija 2016 m. apskaičiuotąsias sumas (25 mln. EUR), todėl bendro finansavimo išlaidos, susijusios su gautinų sumų nurašymu, 2016 m. yra neigiamos.

3.7. KITOS IŠLAIDOS

mln. EUR

	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 m.	2015 m.
<i>Administracinės ir IT išlaidos</i>	-	(0)	4	126	129	113
<i>Rizikos ir sąnaudų atidėjiniai</i>	-	-	-	-	-	4
<i>Realizuoti nuostoliai, susiję su pirkėjų įsiskolinimu</i>	0	0	0	-	0	2
<i>Valiutos keitimo nuostoliai</i>	3	19	42	3	66	44

Iš viso	3	19	46	129	196	162
----------------	----------	-----------	-----------	------------	------------	------------

Į šią kategoriją įtrauktos rėmimo išlaidos, t. y. administracinės sąnaudos, susijusios su EPF programavimu ir įgyvendinimu. Jos apima projektų rengimo, tolesnių veiksmų, stebėjimo ir vertinimo išlaidas, taip pat kompiuterinių tinklų, techninės pagalbos ir kt. išlaidas.

4. NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS BEI ĮSIPAREIGOJIMAI IR KITA REIKŠMINGA INFORMACIJA

4.1. NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS

	<i>mIn. EUR</i>					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
<i>Įvykdymo garantijos</i>	(0)	4	5	0	9	13
<i>Sulaikytų sumų garantijos</i>	-	4	3	-	7	6
Iš viso	(0)	7	8	0	16	20

Įvykdymo garantijų reikalaujama siekiant užtikrinti, kad EPF finansavimo gavėjai įvykdytų savo sutartyse su EPF numatytus įsipareigojimus.

Sulaikytų sumų garantijos susijusios tik su darbų sutartimis. Paprastai 10 % tarpinių mokėjimų gavėjams sulaikoma siekiant užtikrinti, kad rangovas įvykdytų savo įsipareigojimus. Šios sulaikytos sumos parodomos kaip mokėtinos sumos. Perkančiajai organizacijai sutikus rangovas vietoj to gali pateikti sulaikytų sumų garantiją, kuri pakeičia sulaikytas tarpinių mokėjimų sumas. Šios gautos garantijos parodomos kaip neapibrėžtasis turtas.

Netiesioginiu būdu valdomų sutarčių atveju garantijos priklauso kitai nei EPF perkančiajai organizacijai ir EPF jų neįtraukia.

4.2. KITA SVARBI INFORMACIJA

4.2.1. Į apskaitą dar neįtraukti neįvykdyti įsipareigojimai

Toliau nurodyta suma yra neįvykdytas biudžetinis įsipareigojimas (pranc. „Reste à Liquidier“, RAL), atėmus susijusias sumas, kurios finansinės veiklos ataskaitoje buvo įtrauktos į išlaidas. Neįvykdytas biudžetinis įsipareigojimas yra suma, kurią sudaro nepanaudotų įsipareigojimų, pagal kuriuos dar neatlikti mokėjimai ir (arba) panaikinimai, suma. Tai įprasta daugiamečių programų pasekmė.

	<i>mIn. EUR</i>					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2016 12 31	2015 12 31
<i>Į apskaitą dar neįtraukti neįvykdyti įsipareigojimai</i>	2	202	2 406	4 136	6 746	5 821

Iš viso	2	202	2 406	4 136	6 746	5 821
----------------	----------	------------	--------------	--------------	--------------	--------------

2016 m. gruodžio 31 d. neįvykdyti biudžetiniai įsipareigojimai iš viso sudarė 7 665 mln. EUR (2015 m. – 6 809 mln. EUR).

4.2.2. Įmonių plėtojimo centras (ĮPC)

2014 m. birželio mėn. AKR ir ES Ministrų Taryba susitarė „tęsti su tinkamu ĮPC uždarymu susijusius veiksmus“ ir kartu „užtikrinti, kad ĮPC ir AKR šalių bei regionų vykdomi privačiojo sektoriaus paramos projektai būtų visiškai užbaigti“. Šiuo tikslu AKR ir ES Ministrų Taryba įgaliojo AKR ir ES ambasadorių komitetą toliau spręsti šį klausimą, siekiant priimti reikiamus sprendimus.

AKR ir ES ambasadorių komitetas 2014 m. spalio 23 d. Sprendimu Nr. 4/2014 įgaliojo ĮPC vykdomąją valdybą nedelsiant imtis visų tinkamų priemonių ĮPC uždarymui pasirengti. Kaip numatyta to sprendimo 2 straipsnyje, vykdomajai valdybai buvo nurodyta sudaryti sutartį su kuratoriumi, kuris parengtų ir įgyvendintų uždarymo planą.

2015 m. birželio mėn. pabaigoje kuratorius pateikė ĮPC vykdomajai valdybai galutinį strateginį planą (su biudžetu ir darbinio planu), kuriame atsižvelgta į socialinio dialogo rezultatus. ĮPC vykdomosios valdybos patvirtintu galutinio strateginio plano biudžetu buvo remiamasi rengiant Komisijos finansavimo sprendimo pasiūlymą; šį pasiūlymą (iš viso dėl 18,2 mln. EUR sumos) EK priėmė 2015 m. Priėmus tą finansavimo sprendimą, 2015 m. gruodžio mėn. ĮPC ir Europos Komisija sudarė dotacijos susitarimą, pagal kurį skiriamas reikiamas finansavimas, siekiant realizuoti ĮPC turta ir įvykdyti jo įsipareigojimus. Dotacijos susitarimas įsigaliojo 2016 m. sausio 1 d. ir truks iki 2017 m. gruodžio 17 d. Sutarties vertė dengiama į apskaitą dar neįtrauktais neįvykdytais įsipareigojimais.

5. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Toliau pateikiama informacija apie EPF finansinės rizikos valdymą yra susijusi su išdo operacijomis, kurias EPF vardu atlieka Komisija, kad panaudotų fondo išteklius.

5.1. RIZIKOS VALDYMO POLITIKA IR APSIDRAUDIMO VEIKSMAI

Iždo operacijų valdymo taisyklės ir principai nustatyti 11-ojo EPF finansiniame reglamente ir vidaus susitarime.

Remiantis pirmiau nurodytu reglamentu, taikomi šie pagrindiniai principai:

- EPF įnašus valstybės narės moka į specialiąsias sąskaitas, kurios yra atidarytos kiekvienos valstybės narės centriniame banke arba jos paskirtoje finansų įstaigoje. Įnašų sumos lieka tose specialiosiose sąskaitose iki tol, kol turės būti atlikti EPF mokėjimai.
- EPF įnašus valstybės narės moka eurais, o EPF mokėjimai atliekami eurais ir kitomis valiutomis, taip pat ir mažiau žinomomis.
- EPF vardu Komisijos atidarytos banko sąskaitos negali būti pereikvotos.

Be specialiųjų sąskaitų, Komisija EPF vardu yra atidariusi kitas banko sąskaitas finansų įstaigose (centriniuose ir komerciniuose bankuose), kad galėtų atlikti mokėjimus ir gauti kitokias įplaukas nei valstybių narių įnašai į biudžetą.

Iždo ir mokėjimo operacijos yra itin automatizuotos ir atliekamos naudojantis šiuolaikinėmis informacinėmis sistemomis. Siekiant garantuoti sistemos saugumą ir užtikrinti pareigų atskyrimą pagal Finansinį reglamentą, taikomos specialios procedūros, Komisijos vidaus kontrolės standartai ir audito principai.

Siekiant riboti veiklos ir finansinę riziką bei užtikrinti tinkamą kontrolės lygį, raštišku gairių ir procedūrų rinkiniu reguliuojamas išdo ir mokėjimo operacijų valdymas. Šios gairės ir procedūros apima įvairius operacijos aspektus, ir reguliariai tikrinama, kaip jų laikomasi.

5.2. VALIUTOS RIZIKA

Metų pabaigoje EPF tenkanti valiutos rizika – grynoji pozicija

mln. EUR

	2016 12 31							2015 12 31						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Kita	Iš viso	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Kita	Iš viso
Finansinis turtas														
<i>Gautinos ir susigrąžintinos sumos</i>	0	-	-	-	129	3	132	-	-	-	-	171	1	171
<i>P pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	2	0	-	-	678	-	680	4	0	-	-	500	-	504
Iš viso	2	0	-	-	807	3	812	4	0	-	-	671	1	675
Finansiniai įsipareigojimai														
<i>Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai</i>	-	-	-	-	(6)	-	(6)	0	-	-	-	(10)	-	(10)
<i>Mokėtinos sumos</i>	0	-	-	-	(495)	(54)	(549)	0	-	-	-	(473)	(47)	(520)
Iš viso	0	-	-	-	(501)	(54)	(555)	0	-	-	-	(483)	(47)	(530)
Iš viso	2	0	-	-	306	(51)	257	4	0	-	-	188	(46)	145

Visi įnašai laikomi eurai, o kitos valiutos perkamos tik tada, kai jų prireikia mokėjimams atlikti. Dėl to EPF išdo operacijoms valiutos rizika negresia.

5.3. PALŪKANŲ NORMOS RIZIKA

EPF pinigų neskolina, todėl nepatiria palūkanų normos rizikos.

Jis kaupia palūkanas už įvairiose bankų sąskaitose laikomas lėšas. Todėl Komisija EPF vardu nustatė priemones, kuriomis užtikrinama, kad uždirbamos palūkanos reguliariai atspindėtų rinkos palūkanų normas bei galimą jų svyravimą.

EPF įnašus valstybės narės moka į specialiąsias sąskaitas, kurios yra atidarytos kiekvienos valstybės narės centriniame banke arba jos paskirtoje finansų įstaigoje. Kadangi kai kurioms šių sąskaitų taikomas atlyginimas šiuo metu gali būti neigiamas, nustatytos pinigų valdymo procedūros, siekiant minimizuoti atitinkamose sąskaitose esančius likučius. Be to, remiantis Tarybos reglamentu (ES) 2016/888, bet kokį neigiamą atlyginimą už tas sąskaitas dengia susijusi valstybė narė.

Už vienos nakties likučius komercinių bankų sąskaitose atlyginama kiekvieną dieną. Likučių tokiose sąskaitose atlyginimas paremtas kintamomis rinkos palūkanų normomis, kurioms taikoma sutartinė marža (teigiama arba neigiama). Daugumos sąskaitų palūkanų skaičiavimas susietas su rinkos orientacine palūkanų norma ir patikslinamas, kad būtų atsižvelgiama į bet kokius šios normos svyravimus. Todėl EPF negresia jokia rizika, kad už jo lėšas bus atlyginta mažesnėmis nei rinkos normomis.

5.4. KREDITO RIZIKA (SANDORIO ŠALIES RIZIKA)

Finansinis turtas, kurio mokėjimai nepradelsti ir vertė nesumažėjusi

mln. EUR

	Iš viso	Nepradelsta ir vertė nesumažėjusi	Pradelsta, bet vertė nesumažėjusi		
			< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai
<i>Iš prekybos operacijų gautinos sumos ir iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos</i>	132	93	36	4	–
Iš viso 2016 m. gruodžio 31 d.	132	93	36	4	–
<i>Iš prekybos operacijų gautinos sumos ir iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos</i>	171	50	120	1	–
Iš viso 2015 m. gruodžio 31 d.	171	50	120	1	–

Finansinis turtas pagal rizikos kategorijas

mln. EUR

	2016 12 31			2015 12 31		
	Gautinos sumos	Pinigai	Iš viso	Gautinos sumos	Pinigai	Iš viso
<i>Sandorio šalys, turinčios išorės kredito reitingą</i>						
<i>Aukščiausio ir aukšto lygio</i>	34	284	318	6	167	173
<i>Aukštesnio vidutinio lygio</i>	3	371	374	34	16	50
<i>Žemesnio vidutinio lygio</i>	2	16	18	36	312	348
<i>Neinvesticinio lygio</i>	1	9	10	14	9	23
Iš viso	40	680	720	90	503	593
<i>Sandorio šalys, neturinčios išorės</i>						–

<i>kredito reitingo</i>						
<i>1 grupė (skolininkai, praeityje neturėję įsipareigojimų neįvykdymo atvejų)</i>	92	0	92	81	1	82
<i>2 grupė (skolininkai, praeityje turėję įsipareigojimų neįvykdymo atvejų)</i>	-	-	-	-	-	-
Iš viso	92	0	92	81	1	82
Iš viso	132	680	812	171	504	675

Neinvesticinio lygio ir *žemesnio vidutinio lygio* kategorijų lėšos daugiausia susijusios su valstybių narių įnašais į EPF, kurie mokami į specialiąsias sąskaitas, atidarytas valstybių narių pagal EPF FR 22 straipsnio 3 dalį. Remiantis šiuo reglamentu, tokių įnašų suma privalo likti tose specialiosiose sąskaitose, kol reikės atlikti mokėjimus.

Pagal EPF FR dauguma EPF išdo išteklių laikoma valstybių narių atidarytose specialiosiose sąskaitose, kurios skirtos jų įnašams mokėti. Dauguma tokių sąskaitų laikomos valstybių narių išduose arba nacionaliniuose centriniuose bankuose. Šios įstaigos kelia mažiausią sandorio šalių riziką EPF (rizika tenka jame dalyvaujančioms valstybėms narėms).

Mokėjimams padengti komerciniuose bankuose laikomų EPF išdo išteklių atveju šios sąskaitos papildomos reikiamu laiku ir automatiškai tvarkomos Komisijos išdo pinigų valdymo sistemos. Kiekvienoje sąskaitoje laikomos minimalios pinigų sumos, atitinkančios kasdienių iš jos atliekamų mokėjimų vidurkį. Dėl to šiose sąskaitose per naktį laikomos sumos visada yra nedidelės ir taip užtikrinama, kad EPF tenka nedidelė rizika.

Be to, siekiant dar labiau sumažinti EPF tenkančią sandorio šalies riziką, atrenkant komercinius bankus taikomos specialios gairės.

Visi komerciniai bankai atrenkami konkurso būdu. Norint dalyvauti konkurso procedūroje, minimalus trumpalaikis kredito reitingas turi būti „Moody's“ P-1 arba lygiavertis reitingas (S&P A-1 arba „Fitch“ F1). Tam tikromis deramai pagrįstomis aplinkybėmis gali užtekti žemesnio lygio reitingo.

5.5. LIKVIDUMO RIZIKA

Finansinių įsipareigojimų terminų analizė pagal likusius sutartinius terminus

mln. EUR

	< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai	Iš viso
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	549	6	-	555
Iš viso 2016 m. gruodžio 31 d.	549	6	-	555
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	520	10	-	530
Iš viso 2015 m. gruodžio 31 d.	520	10	-	530

EPF taikomais biudžeto principais užtikrinama, kad bendri grynųjų pinigų ištekliai finansiniais metais visada būtų pakankami susijusiems mokėjimams atlikti. Iš tiesų bendri valstybių narių įnašai atitinka bendrą atitinkamų finansinių metų mokėjimo asignavimų sumą.

Vis dėlto valstybių narių įnašai EPF mokami tris kartus per metus, o mokėjimams būdingas tam tikras sezoniškumas.

Siekiant užtikrinti, kad išdo ištekliai visada būtų pakankami mokėjimams, kurie turi būti atlikti konkrety mėnesį, padengti, Komisijos išdo tarnyba ir atitinkami mokėjimus atliekantys departamentai reguliariai keičiasi informacija apie išdo būklę, kad užtikrintų, jog tam tikru laikotarpiu atliekami mokėjimai neviršytų turimų išdo išteklių.

Be to, kas paminėta pirmiau, vykdant kasdienes EPF išdo operacijas automatizuotomis pinigų valdymo priemonėmis užtikrinama, kad kiekvienos EPF banko sąskaitos likvidumas būtų pakankamas.

6. SUSIJUSIŲ ŠALIŲ ATSKLEIDIMAS

Susijusios EPF šalys yra „Bêkou“ fondas ir ES patikos fondas Afrikai. Šių subjektų tarpusavio sandoriai yra įprasta EPF operacijų dalis ir todėl pagal ES apskaitos taisykles šiems sandoriams nekeliama jokie specialūs informacijos atskleidimo reikalavimai.

EPF nevaldomas atskirai, nes jį valdo Komisija. ES aukščiausiojo rango vadovų, tarp kurių ir Komisijos, teisės paskelbtos Europos Sąjungos konsoliduotųjų metinių ataskaitų 7.2 antraštinėje dalyje „Aukščiausiojo rango vadovų teisės į išmokas“.

7. ĮVYKIAI PO BALANSO SUDARYMO DIENOS

Šių ataskaitų siuntimo dieną EPF apskaitos pareigūnas nebuvo pastebėjęs jokių reikšmingų įvykių, ir jam nebuvo pranešta apie jokių reikšmingų įvykių, kurie turėtų būti atskirai parodyti šiame skirsnyje. Metinės ataskaitos ir susijusios pastabos buvo parengtos remiantis naujausiais turimais duomenimis – tą patvirtina pirmiau pateikta informacija.

8. EKONOMINIO REZULTATO IR BIUDŽETO REZULTATO SUDERINIMAS

Ekonominis metų rezultatas apskaičiuotas pagal kaupiamosios apskaitos principus. Tačiau biudžeto rezultatas grindžiamas pinigų apskaitos taisyklėmis. Kadangi ekonominis rezultatas ir biudžeto rezultatas yra tų pačių susijusių operacijų rezultatai, naudinga kontrolės priemonė – užtikrinti, kad jie būtų suderinami. Toliau pateikiamoje lentelėje šis suderinimas parodomas pabrėžiant pagrindines derinamas sumas, išskaidytas į įplaukų ir išlaidų punktus.

mIn. EUR

	2016 m. (3 073)	2015 m. (3 152)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS		
Įplaukos		
<i>Teisės į gautinas sumas, neturinčios poveikio biudžeto rezultatui</i>	(2)	(1)
<i>Teisės į einamaisiais metais gautinas sumas, kurios dar nesurinktos</i>	(7)	(11)
<i>Teisės į ankstesniaisiais metais gautinas sumas, kurios surinktos einamaisiais metais</i>	16	19
<i>Grynasis išankstinio finansavimo poveikis</i>	43	28
<i>Sukauptos įplaukos (grynosios)</i>	8	29
Išlaidos		
<i>Dar nesumokėtos einamųjų metų išlaidos</i>	63	61
<i>Einamaisiais metais sumokėtos ankstesnių metų išlaidos</i>	(129)	(221)
<i>Panaikinti mokėjimai</i>	22	12
<i>Grynasis išankstinio finansavimo poveikis</i>	(459)	(53)
<i>Sukauptos išlaidos (grynosios)</i>	168	200
METINIS BIUDŽETO REZULTATAS	(3 350)	(3 088)

8.1. DERINAMOS SUMOS. ĮPLAUKOS

Finansinių metų biudžeto įplaukos yra įplaukos, gautos surinkus gautinas sumas pagal per metus nustatytas teises, ir sumos, gautos pagal teises, nustatytas praėjusiais metais.

Teisės į gautinas sumas, neturinčios poveikio biudžeto rezultatui, įtraukiamos į ekonominį rezultatą, tačiau biudžeto prasme jų negalima laikyti įplaukomis, nes sumokėta suma pervedama į rezervus ir jos nebegalima vėl panaudoti be Tarybos sprendimo.

Teisės į einamaisiais metais gautinas sumas, kurios dar nesurinktos, suderinimo tikslais turi būti išskaitomos iš ekonominio rezultato, nes jos nesudaro biudžeto įplaukų dalies. Tačiau einamaisiais metais surinktos sumos pagal ankstesniais metais nustatytas teises siekiant suderinimo turi būti pridėtos prie ekonominio rezultato.

Grynasis išankstinio finansavimo poveikis – susigrąžintų išankstinio finansavimo sumų padengimas. Tai piniginės įplaukos, kurios nedaro poveikio ekonominiam rezultatui.

Grynąsias sukauptas įplaukas daugiausia sudaro sukauptos sumos, nustatytos metų pabaigos ataskaitinių laikotarpių atskyrimo tikslais. Atsižvelgiama tik į grynąjį poveikį, t. y. einamaisiais metais sukauptas įplaukas, atėmus atkurtas sukauptas įplaukas iš praėjusių metų.

8.2. DERINAMOS SUMOS. IŠLAIDOS

Einamųjų metų dar neapmokėtos išlaidos suderinimo tikslais turi būti pridėamos, nes jos įtrauktos į ekonominio rezultato ataskaitą, bet nepriskiriamos biudžeto išlaidoms. Tačiau **einamaisiais metais apmokėtos ankstesnių metų išlaidos** suderinimo tikslais turi būti išskaitomos iš ekonominio rezultato, nes jos yra einamųjų metų biudžeto išlaidų dalis, bet neturi poveikio ekonominiam rezultatui, arba dėl jų sumažėja išlaidos, jeigu atliekamos pataisos.

Panaikintų mokėjimų piniginės įplaukos nedaro poveikio ekonominiam rezultatui, tačiau daro poveikį biudžeto rezultatui.

Grynasis išankstinio finansavimo poveikis yra naujų išankstinio finansavimo sumų, išmokėtų einamaisiais metais (pripažintų kaip metų biudžeto išlaidos), ir išankstinio finansavimo sumų, išmokėtų einamaisiais metais arba praėjusiais metais priėmus reikalavimus atitinkančias sąnaudas, padengimo derinys. Pastarosios sumos yra išlaidos kaupimo, bet ne biudžeto sąskaitų požiūriu, nes pradinio išankstinio finansavimo mokėjimas jau buvo laikomas biudžeto išlaidomis, kai tas mokėjimas buvo atliekamas.

Grynąsias sukauptas išlaidas daugiausia sudaro sukauptos sumos, nustatytos metų pabaigoje siekiant atskirti biudžeto straipsnius, t. y. reikalavimus atitinkančios išlaidos, kurias patiria EPF lėšų gavėjai, bet apie kurias EPF dar nepranešta. Atsižvelgiama tik į grynąjį poveikį, t. y. einamųjų metų sukauptas išlaidas, atėmus atkurtas sukauptas praėjusių metų išlaidas.

EPF KONSOLIDUOTŲ ES PATIKOS FONDŲ FINANSINĖS ATASKAITOS

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad dėl skaičių suapvalinimo iki tūkstančių eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

ES PATIKOS FONDO „BÊKOU“ GALUTINËS METINËS ATASKAITOS

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad dėl skaičių suapvalinimo iki tūkstančių eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

ES PATIKOS FONDO „BÊKOU“ AIŠKINAMOJI INFORMACIJA

Sjungos patikos fondų bendroji informacija

Patikos fondas – tai teisinis susitarimas, kuris turi atskirą finansinę struktūrą ir kurio pagrindu kaupiamos kelių pagalbos teikėjų lėšos, kad būtų galima bendrai finansuoti tam tikrą veiksmą vadovaujantis bendrai sutartais tikslais ir ataskaitų formomis.

Remiantis Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (ES FR) 187 straipsnio 1 dalimi ir 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento (EPF FR) 42 straipsniu, Komisijai leidžiama įkurti Sąjungos patikos fondus išorės veiksmams finansuoti. ES patikos fondai įkuriami pagal susitarimus su kitais pagalbos teikėjais, siekiant vykdyti veiksmus ekstremaliųjų situacijų atveju, veiksmus po ekstremaliųjų situacijų arba teminius veiksmus. ES patikos fondo įkūrimas turi būti grindžiamas būtent ES pridėtine verte (patikos fondo tikslų geriau siekti ES, o ne nacionaliniu lygmeniu) ir papildomumu (patikos fondas neturėtų dubliuoti jau esamų panašių priemonių).

ES patikos fondai įkuriami ribotam laikotarpiui, kuris kartu su fondo tikslais nustatomas kiekvieno patikos fondo steigiamajame teisės akte. Remiantis ES FR 187 straipsniu, nustatomos konkrečios ES patikos fondo valdymo taisyklės, o įnašai neįtraukiami į ES biudžetą. Kiekvienas ES patikos fondas turi valdybą (patikos fondo valdybą), kuriai pirmininkauja Komisija ir kurioje atstovaujama pagalbos teikėjams ir įnašų nemokančioms valstybėms narėms, turinčioms stebėtojų teises.

Einamosios veiklos valdyba, kurią sudaro ES atstovas (pirmininkas), nariai steigėjai (pirmininko pavaduotojai) ir kitų pagalbos teikėjų, kurių įnašai siekė bent 3 mln. EUR, atstovai (nariai), priima sprendimus dėl ES patikos fondo lėšų panaudojimo ir vertina ES patikos fondo finansuojamos veiklos efektyvumą. Administraciniu požiūriu einamosios veiklos valdyba, be kita ko, atsakinga už metinės ataskaitos ir audituotų metinių finansinių ataskaitų tvirtinimą, vidaus kontrolės sistemų efektyvumo vertinimą, tolesnių veiksmų, susijusių su vidaus ir išorės auditorių pastabomis, įgyvendinimą ir kt.

ES patikos fondus valdo Komisija per įgaliotąjį leidimus suteikiantį pareigūną, kuris Komisijai ir trečiųjų šalių pagalbos teikėjams suteikia patikinimą dėl lėšų panaudojimo. ES patikos fondo valdytojas yra perįgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas. Europos plėtros fondo atveju ES patikos fondo apskaitos pareigūnas yra Komisijos apskaitos pareigūnas, kuris atsakingas už visiems ES patikos fondams bendrą apskaitos procedūrą ir sąskaitų plano nustatymą.

Patikos fondas „Bêkou“

2014 m. liepos 15 d. ES Komisija (atstovaujama DEVCO, ECHO ir EIVT) ir trys jos valstybės narės (Vokietija, Prancūzija ir Nyderlandai) įsteigė pirmąjį kelių pagalbos teikėjų ES patikos fondą „Bêkou“, kurio pavadinimas sango kalba reiškia „viltį“ ir kurio tikslas – remti Centrinės Afrikos Respublikos (CAR) stabilizavimą ir rekonstrukciją. Fondas įsteigtas ne ilgesniam kaip 60 mėnesių laikotarpiui ir valdomas iš Briuselio.

Patikos fondo „Bêkou“ metinės ataskaitos

Remiantis Susitarimo, kuriuo įsteigiamas Europos Sąjungos fondas Centrinės Afrikos Respublikai (ES patikos fondas „Bêkou“), 8 straipsniu ir steigiamojo susitarimo 11.2.1 straipsniu, metinės ataskaitas sudaro dvi dalys: 1) ES patikos fondo valdytojo parengta metinė finansinė ataskaita ir 2) EK apskaitos pareigūno, kuris, remiantis tuo pačiu straipsniu, yra ir patikos fondo apskaitos pareigūnas, parengtos metinės finansinės ataskaitos.

Pagal steigiamojo susitarimo 8 straipsnį finansinės ataskaitos rengiamos remiantis Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintomis apskaitos taisyklėmis (ES apskaitos taisyklėmis), kurios grindžiamos tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS).

Metinės ataskaitos teikiamos nepriklausomam išorės auditui, o galutines metines ataskaitas ES patikos fondo valdytojas ir apskaitos pareigūnas teikia tvirtinti einamosios veiklos valdybai (8.3.4 straipsnio c punktas).

Pagrindiniai metų įvykiai

2016 m. pabaigoje patikos fondas „Bêkou“ gavo įnašus iš 7 paramos teikėjų: Europos plėtros fondo (EPF), ES biudžeto, 4 valstybių narių ir 1 ES nepriklausančios valstybės.

Patikos fondas finansuos veiklą, kuria Centrinės Afrikos Respublikai bus padedama atsigauti po krizės ir vykdyti rekonstrukciją įvairiose srityse, pagrindinį dėmesį skiriant priemonėms, kuriomis siekiama:

- atkurti pagrindines viešąsias paslaugas (pvz., elektros energijos tiekimą, transporto paslaugas, teisę kreiptis į teismą ir aprūpinimą vandeniu), pagrindines socialines paslaugas (sveikatos ir švietimo), stabilizuoti aprūpinimą maistu ir mitybos padėtį;
- atgaivinti ekonominę veiklą;
- stabilizuoti šalies padėtį ir atkurti socialinę struktūrą, visų pirma siekiant susitaikymo, taikaus CAR bendruomenių sambūvio ir žmogaus teisių paisymo;
- atkurti nacionalinių ir vietos administracinių struktūrų teisėtumą, pajėgumą ir veiklą.

Be to, fondas finansuos veiklą, kuria siekiama sumažinti krizės poveikį šalims, turinčioms bendrą sieną su CAR ir (arba) prigludžia pabėgėlius ar asmenis, kurie bėga nuo smurto CAR.

2016 m. pabaigoje ES patikos fondui įsipareigota iš viso skirti maždaug 173 mln. EUR: 68 mln. EUR iš EPF, 50 mln. EUR iš ES biudžeto, o 55 mln. EUR įsipareigojo skirti valstybės narės ir kiti pagalbos teikėjai.

Iš viso patvirtinta 11 šalies atkūrimo programų. Iki 2016 m. pabaigos įsipareigota skirti 91,3 mln. EUR sumą sveikatos, aprūpinimo maistu ir mitybos saugumo, infrastruktūros, moterų integracijos į visuomenę sritims, taip pat pagalbai Centrinės Afrikos Respublikos pabėgėliams kaimyninėse šalyse.

ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ BALANSAS

tūkst. EUR

	2016 12 31	2015 12 31
ILGALAIKIS TURTAS		
<i>Išankstinis finansavimas</i>	3 604	3 446
	3 604	3 446
TRUMPALAIKIS TURTAS		
<i>Išankstinis finansavimas</i>	12 458	6 047
<i>Iš prekybos operacijų gautinos sumos ir iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos</i>	1 455	1 364
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	43 036	52 461
	56 949	59 873
VISAS TURTAS	60 554	63 319
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	(59 339)	(63 125)
	(59 339)	(63 125)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		
<i>Sukauptos sąnaudos ir būsimųjų laikotarpių pajamos</i>	(1 215)	(193)
	(1 215)	(193)
VISI ĮSIPAREIGOJIMAI	(60 554)	(63 319)
GRYNASIS TURTAS	-	-
FONDAI IR REZERVAI		
<i>Sukauptas perteklius</i>	-	-
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	-	-
GRYNASIS TURTAS	-	-

ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

tūkst. EUR

	2016 m.	2015 m.
ĮPLAUKOS		
Įplaukos iš neprekybinių operacijų		
<i>Įplaukos iš pagalbos teikėjų</i>	17 232	9 354
	17 232	9 354
Įplaukos iš prekybos operacijų		
<i>Finansinės pajamos</i>	48	101
	48	101
Visos įplaukos	17 280	9 455
IŠLAIDOS		
<i>Veiklos išlaidos</i>	(16 432)	(8 824)
<i>Kitos išlaidos</i>	(848)	(631)
Iš viso išlaidų	(17 280)	(9 455)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS	-	-

ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

tūkst. EUR

	2016 m.	2015 m.
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	-	-
Pagrindinė veikla		
<i>Išankstinio finansavimo (padidėjimas) sumažėjimas</i>	(6 569)	(9 493)
<i>Iš prekybos gautinų ir neprekybinių susigrąžintinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas</i>	(91)	(1 364)
<i>Finansinių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)</i>	(3 786)	18 125
<i>Sukauptų sąnaudų ir būsimųjų laikotarpių pajamų padidėjimas (sumažėjimas)</i>	1 021	193
GRYNIIEJI PINIGŲ SRAUTAI	(9 425)	7 461
<i>Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynas padidėjimas (sumažėjimas)</i>	(9 425)	7 461
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje</i>	52 461	45 000
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje</i>	43 036	52 461

ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

tūkst. EUR

	Sukauptas perteklius (deficitas)	Ekonominis metų rezultatas	Grynasis turtas
LIKUTIS 2015 M. GRUODŽIO 31 D.	-	-	-
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	-	-	-
LIKUTIS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.	-	-	-

ES PATIKOS FONDO AFRIKAI GALUTINĖS METINĖS ATASKAITOS

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad dėl skaičių suapvalinimo iki tūkstančių eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

ES PATIKOS FONDO AFRIKAI AIŠKINAMOJI INFORMACIJA

Sjungos patikos fondų bendroji informacija

Patikos fondas – tai teisinis susitarimas, kuris turi atskirą finansinę struktūrą ir kurio pagrindu kaupiamos kelių pagalbos teikėjų lėšos, kad būtų galima bendrai finansuoti tam tikrą veiksmą vadovaujantis bendrai sutartais tikslais ir ataskaitų formomis.

Remiantis Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (ES FR) 187 straipsnio 1 dalimi ir 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento (EPF FR) 42 straipsniu, Komisijai leidžiama įkurti Sąjungos patikos fondus išorės veiksmams finansuoti. ES patikos fondai įkuriami pagal susitarimus su kitais pagalbos teikėjais, siekiant vykdyti veiksmus ekstremaliųjų situacijų atveju, veiksmus po ekstremaliųjų situacijų arba teminius veiksmus. ES patikos fondo įkūrimas turi būti grindžiamas būtent ES pridėtine verte (patikos fondo tikslų geriau siekti ES, o ne nacionaliniu lygmeniu) ir papildomumu (patikos fondas neturėtų dubliuoti jau esamų panašių priemonių).

ES patikos fondai turi įvairių privalumų: jie yra ES valdomos priemonės, padedančios geriau koordinuoti veiklą su ES valstybėmis narėmis; jie suteikia galimybę geriau kontroliuoti Sąjungos ir kitų pagalbos teikėjų operacijas ir didinti ES matomumą. ES patikos fondų sprendimų priėmimo procesas yra spartus, šie fondai pajėgūs iš skirtingų šaltinių sutelkti didesnes sumas, todėl jie yra lanksti, aktyvi ir lengvai pritaikoma priemonė.

ES patikos fondai įkuriami ribotam laikotarpiui, kuris kartu su fondo tikslais nustatomas kiekvieno patikos fondo steigiamajame teisės akte. Remiantis ES FR 187 straipsniu, nustatomos konkrečios ES patikos fondo valdymo taisyklės, o įnašai neįtraukiami į ES biudžetą. Kiekvienas ES patikos fondas turi valdybą (patikos fondo valdybą), kuriai pirmininkauja Komisija ir kurioje atstovaujama pagalbos teikėjams ir įnašų nemokančioms valstybėms narėms, turinčioms stebėtojų teises. Patikos fondo valdyba priima sprendimus dėl ES patikos fondo lėšų panaudojimo.

ES patikos fondo darbo planą tvirtina einamosios veiklos valdyba, kurią sudaro ES atstovas (pirmininkas), nariai steigėjai (pirmininko pavaduotojai) ir kitų pagalbos teikėjų, kurių įnašai siekė bent 3 mln. EUR, atstovai (nariai), kurie taip pat vertina ES patikos fondo finansuojamos veiklos efektyvumą. Administraciniu požiūriu einamosios veiklos valdyba, be kita ko, atsakinga už metinės ataskaitos ir audituotų metinių finansinių ataskaitų tvirtinimą, vidaus kontrolės sistemų efektyvumo vertinimą, tolesnių veiksmų, susijusių su vidaus ir išorės auditorių pastabomis, įgyvendinimą ir kt.

ES patikos fondus valdo Komisija per įgaliotąjį leidimus suteikiantį pareigūną, kuris Komisijai ir trečiųjų šalių pagalbos teikėjams suteikia patikinimą dėl lėšų panaudojimo. ES patikos fondo valdytojas yra perįgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas. Europos plėtros fondo atveju ES patikos fondo apskaitos pareigūnas yra Komisijos apskaitos pareigūnas, kuris atsakingas už visiems ES patikos fondams bendrą apskaitos procedūrą ir sąskaitų plano nustatymą.

ES patikos fondas Afrikai

Europos Sąjungos skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti (ES patikos fondas Afrikai) įsteigtas 2015 m. lapkričio 12 d. Valetos aukščiausiojo lygio susitikime migracijos klausimais. Pagrindinis šio patikos fondo tikslas – remti visus stabilumo aspektus ir prisidėti prie geresnio migracijos valdymo, taip pat prie pagrindinių destabilizavimo, prievartinio perkėlimo ir nelegalios migracijos priežasčių šalinimo, visų pirma propaguojant atsparumą, ekonomines ir lygias galimybes, saugumą bei vystymąsi ir sprendžiant žmogaus teisių pažeidimų klausimus.

Patikos fondas veikia trijose pagrindinės geografinės zonos, t. y., Sahelio ir Čado ežero regionuose, Somalio pusiasalyje ir Šiaurės Afrikoje, tačiau patikos fondo projektais, atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį, gali pasinaudoti ir reikalavimus atitinkančių šalių kaimyninės šalys. Patikos fondas įsteigtas ribotam laikotarpiui, iki 2020 m. gruodžio 31 d., jo paskirtis – trumpalaikiu ir vidutinės trukmės laikotarpiu reaguoti į regionuose kylančias problemas. Patikos fondas valdomas iš Briuselio.

ES patikos fondo Afrikai metinės ataskaitos

Remiantis Susitarimo, kuriuo įsteigiamas Europos Sąjungos skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti (steigiamojo susitarimo) 7 straipsniu, metinės ataskaitas sudaro dvi dalys: 1) ES patikos fondo valdytojo parengta metinė finansinė ataskaita ir 2) EK apskaitos pareigūno, kuris, remiantis tuo pačiu straipsniu, yra ir patikos fondo apskaitos pareigūnas, parengtos metinės finansinės ataskaitos.

Pagal steigiamojo susitarimo 8 straipsnį finansinės ataskaitos rengiamos remiantis Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintomis apskaitos taisyklėmis (ES apskaitos taisyklėmis), kurios grindžiamos tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS).

Metinės ataskaitos teikiamos nepriklausomam išorės auditui, o galutinės metinės ataskaitas ES patikos fondo valdytojas ir apskaitos pareigūnas teikia tvirtinti einamosios veiklos valdybai (8.3.4 straipsnio c punktas).

2016 m. yra pirmieji metai, kai buvo parengtos ES patikos fondo Afrikai finansinės ataskaitos. Jos parengtos vadovaujantis 8.3.2 straipsniu, remiantis kuriuo apskaitos pareigūnas privalo parengti pirmųjų finansinių metų finansines ataskaitas tik tada, jei patikos fondas veikė ilgiau kaip šešis mėnesius. Apie 2015 m. operacijas pateikti lyginamieji duomenys.

Pagrindiniai metų įvykiai

2016 m. pabaigoje įsipareigota iš viso skirti maždaug 2 555 mln. EUR. Išorės įnašai iš viso sudarė 152 mln. EUR, o įnašai iš ES ir EPF biudžetų – 2 403 mln. EUR.

Vos per vienus metus Sahelio ir Čado ežero, Somalio pusiasalio ir Šiaurės Afrikos regionams iš viso patvirtinti 106 projektai, kurių vertė siekia 1 589 mln. EUR. Projektų geografinis pasiskirstymas: 65 programos Sahelio ir Čado ežero regionui (iš viso už 918,5 mln. EUR); 35 programos Somalio pusiasalio regionui (iš viso už 606 mln. EUR) ir 6 programos Šiaurės Afrikos regionui (iš viso už 64,5 mln. EUR). Projektai apima šias prioritetines sritis: migracijos teikiamą naudą vystymuisi (942 mln. EUR); teisėtą migraciją ir judumą (68 mln. EUR); apsaugą ir prieglobstį (233 mln. EUR); neteisėtos migracijos prevenciją ir kovą su ja; kovą su neteisėtu migrantų gabenimu ir prekyba žmonėmis (170 mln. EUR); gražinimą, readmisiją bei reintegraciją (163 mln. EUR) ir kita (13 mln. EUR). Iš patvirtintosios sumos išmokėta 1 488 mln. EUR, o 600 mln. EUR pagal sutartis skirta įgyvendinantiems partneriams.

ES PATIKOS FONDO AFRIKAI BALANSAS

tūkst. EUR

	2016 12 31	2015 12 31
ILGALAIKIS TURTAS		
<i>Išankstinis finansavimas</i>	44 854	-
	44 854	-
TRUMPALAIKIS TURTAS		
<i>Išankstinis finansavimas</i>	70 731	-
<i>Iš prekybos operacijų gautinos sumos ir iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos</i>	9 476	-
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	14 879	32 642
	95 086	32 642
VISAS TURTAS	139 941	32 642
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	(138 502)	(32 642)
	(138 502)	(32 642)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		
<i>Mokėtinos sumos</i>	(702)	-
<i>Sukauptos sąnaudos ir būsimųjų laikotarpių pajamos</i>	(736)	-
	(1 439)	-
VISI ĮSIPAREIGOJIMAI	(139 941)	(32 642)
GRYNASIS TURTAS	-	-
FONDAI IR REZERVAI		
<i>Sukauptas perteklius</i>	-	-
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	-	-
GRYNASIS TURTAS	-	-

ES PATIKOS FONDO AFRIKAI FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

tūkst. EUR

	2016 m.	2015 m.
ĮPLAUKOS		
Įplaukos iš neprekybinių operacijų		
<i>Įplaukos iš pagalbos teikėjų</i>	52 246	-
	52 246	-
Įplaukos iš prekybos operacijų		
<i>Finansinės pajamos</i>	54	-
<i>Kitos įplaukos iš prekybinių operacijų</i>	43	-
	97	-
Visos įplaukos	52 343	-
IŠLAIDOS		
<i>Veiklos išlaidos</i>	(49 042)	-
<i>Kitos išlaidos</i>	(3 301)	-
Visos išlaidos	(52 343)	-
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS	-	-

ES PATIKOS FONDO AFRIKAI PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

tūkst. EUR

	2016 m.	2015 m.
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	-	-
Pagrindinė veikla		
<i>Išankstinio finansavimo (padidėjimas) sumažėjimas</i>	(115 585)	-
<i>Iš prekybos gautinų ir neprekybinių susigrąžintinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas</i>	(9 476)	-
<i>Finansinių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)</i>	105 860	32 642
<i>Mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)</i>	702	-
<i>Sukauptų sąnaudų ir būsimųjų laikotarpių pajamų padidėjimas (sumažėjimas)</i>	736	-
GRYNIIEJI PINIGŲ SRAUTAI	(17 763)	32 642
<i>Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis padidėjimas (sumažėjimas)</i>	(17 763)	32 642
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje</i>	32 642	-
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje</i>	14 879	32 642

ES PATIKOS FONDO AFRIKAI GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

tūkst. EUR

	Sukauptas perteklius (deficitas)	Ekonominis metų rezultatas	Grynasis turtas
LIKUTIS 2015 M. GRUODŽIO 31 D.	-	-	-
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	-	-	-
LIKUTIS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.	-	-	-

EPF IR ES PATIKOS FONDU KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad dėl skaičių suapvalinimo iki milijonų eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

KONSOLIDUOTASIS BALANSAS

mln. EUR

	2016 12 31	2015 12 31
ILGALAIKIS TURTAS		
<i>Išankstinis finansavimas</i>	457	520
<i>Patikos fondo įnašai</i>	-	-
<i>Iš prekybos operacijų gautinos sumos ir iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos</i>	-	-
	457	520
TRUMPALAIKIS TURTAS		
<i>Išankstinis finansavimas</i>	1 455	1 151
<i>Iš prekybos operacijų gautinos sumos ir iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos</i>	143	172
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	738	589
	2 336	1 912
VISAS TURTAS	2 794	2 432
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		
<i>Atidėjiniai</i>	(4)	(4)
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	(106)	(72)
	(110)	(76)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		
<i>Mokėtinos sumos</i>	(549)	(520)
<i>Sukauptos sąnaudos ir būsimųjų laikotarpių pajamos</i>	(778)	(855)
	(1 327)	(1 376)
VISI ĮSIPAREIGOJIMAI	(1 437)	(1 451)
GRYNASIS TURTAS	1 357	980
FONDAI IR REZERVAI		
<i>Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF</i>	42 323	38 873
<i>Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas</i>	2 252	2 252
<i>Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF</i>	-	-
<i>Iš ankstesniųjų metų perkeltas ekonominis rezultatas</i>	(40 146)	(36 994)
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	(3 073)	(3 152)
GRYNASIS TURTAS	1 357	980

KONSOLIDUOTOJI FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

mln. EUR

	2016 m.	2015 m.
ĮPLAUKOS		
Įplaukos iš neprekybinių operacijų		
<i>Išlaidų susigrąžinimas</i>	8	90
<i>Įplaukos iš patikos fondų pagalbos teikėjų</i>	35	4
	43	94
Įplaukos iš prekybos operacijų		
<i>Finansinės pajamos</i>	4	8
<i>Kitos pajamos</i>	62	42
	66	50
Visos įplaukos	108	144
IŠLAIDOS		
<i>Pagalbos priemonės</i>	(2 935)	(3 059)
<i>Bendro finansavimo išlaidos</i>	15	(69)
<i>Finansinės sąnaudos</i>	4	(1)
<i>Patikos fondų įgyvendintos išlaidos</i>	(65)	(4)
<i>Kitos išlaidos</i>	(200)	(163)
Iš viso išlaidų	(3 181)	(3 296)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS	(3 073)	(3 152)

KONSOLIDUOTOJI PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

mln. EUR

	2016 m.	2015 m.
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	(3 073)	(3 152)
Pagrindinė veikla		
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>	3 450	3 200
<i>Patikos fondų įnašų (padidėjimas) sumažėjimas</i>	(0)	39
<i>Išankstinio finansavimo (padidėjimas) sumažėjimas</i>	(242)	204
<i>Iš prekybos gautinų ir neprekybinių susigrąžintinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas</i>	29	(43)
<i>Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)</i>	–	4
<i>Finansinių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)</i>	34	(7)
<i>Mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)</i>	29	(179)
<i>Sukauptų sąnaudų ir būsimųjų laikotarpių pajamų padidėjimas (sumažėjimas)</i>	(78)	132
GRYNIJI PINIGŲ SRAUTAI	149	198
<i>Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis padidėjimas (sumažėjimas)</i>	149	198
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje</i>	589	391
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje</i>	738	589

KONSOLIDUOTOJI GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalau tosios lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalauta sis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	<i>mln. EUR</i> Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E)
LIKUTIS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.	45 691	10 018	35 673	(36 994)	2 252	932
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>		(4 795)	4 795	–	–	4 795
<i>Kapitalo sumažėjimas – pagal pereinamojo laikotarpio priemonę skirtos lėšos</i>	(1 595)		(1 595)			(1 595)
<i>11-jo EPF kapitalo pripažinimas</i>	29 367	29 367	–			–
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	–	–	–	(3 152)	–	(3 152)
LIKUTIS 2015 M. GRUODŽIO 31 D.	73 464	34 590	38 874	(40 146)	2 252	980
<i>Kapitalo padidėjimas – įnašai</i>		(3 450)	3 450			3 450
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>			–	(3 073)		(3 073)
LIKUTIS 2016 m. gruodžio 31 d.	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357

EPF FINANSINIO VYKDYMO ATASKAITA

2016 M. FINANSINIO VYKDYMO ATASKAITA

ĮVADINĖ PASTABA

Ankstesni EPF

- Kadangi 6-ojo EPF veikla užbaigta 2006 m., o 7-ojo EPF veikla užbaigta 2008 m., į metines ataskaitas nebeįtrauktos šių EPF vykdymo lentelės. Tačiau su pervestais likučiais susijęs vykdymas nurodytas 9-ajame EPF.
- Kaip ir ankstesniais metais, siekiant užtikrinti skaidrumą pateikiant 2016 m. ataskaitas, lentelėse atskirai nurodomos 8-ojo EPF pagal Lomės konvencijoje numatyta programavimą ir pagal Kotonu susitarime numatyta programavimą panaudotos dalys.
- Pagal 9-ojo EPF vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies b punktą ankstesnių EPF likučiai ir panaikinti įsipareigojimai perkelti į 9-ąjį EPF ir 9-ojo EPF gyvavimo laikotarpiu skiriami kaip 9-ojo EPF lėšos.

10-asis EPF

2000 m. birželio 23 d. Europos bendrijos valstybių narių ir Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno valstybių Kotonu pasirašytas AKR ir EB partnerystės susitarimas įsigaliojo 2003 m. balandžio 1 d. Kotonu susitarimas buvo iš dalies pakeistas du kartus, pirmą kartą – 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pasirašytu susitarimu, antrą kartą – 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu pasirašytu susitarimu.

2001 m. lapkričio 27 d. ES Tarybos sprendimas (2001/822/EB) dėl užjūrio šalių bei teritorijų (UŠT) ir Europos Sąjungos asociacijos įsigaliojo 2001 m. gruodžio 2 d. Šis sprendimas iš dalies pakeistas 2007 m. kovo 19 d. (Sprendimas 2007/249/EB).

2006 m. liepos 17 d. Europos bendrijos valstybių narių vyriausybės atstovų priimtas Vidaus susitarimas dėl Bendrijos pagalbos finansavimo pagal 2008–2013 m. daugiametę finansinę programą remiantis peržiūrėtu Kotonu susitarimu įsigaliojo 2008 m. liepos 1 d.

Remiantis Kotonu susitarimu, antrasis Bendrijos pagalbos AKR šalims ir UŠT laikotarpis (2008–2013 m.) finansuojamas iš 10-ojo EPF, kurio lėšos sudaro 22 682 mln. EUR, iš kurių:

- 21 966 mln. EUR AKR šalims skirta remiantis peržiūrėto Kotonu susitarimo Ib priede išdėstyta daugiamete finansine programa, iš jų 20 466 mln. EUR valdo Europos Komisija;
- 286 mln. EUR UŠT skirta remiantis peržiūrėto Tarybos sprendimo dėl UŠT ir Europos bendrijos asociacijos IIAa priedu, iš jų 256 mln. EUR valdo Europos Komisija;
- 430 mln. EUR skirta Komisijai padengti sąnaudoms, susidarančioms dėl 10-ojo EPF išteklių programavimo ir įgyvendinimo, vadovaujantis Vidaus susitarimo 6 straipsniu.

Pagal 10-ojo EPF **laikinojo galiojimo išlygą** (10-ojo EPF vidaus susitarimo 1 straipsnio 4 ir 5 dalis) po 2013 m. gruodžio 31 d. lėšos nebegali būti panaudotos. Nepanaudotos lėšos pervestos į 11-ojo EPF veiklos rezervą.

11-asis EPF

2000 m. birželio 23 d. Europos bendrijos valstybių narių ir Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno valstybių Kotonu pasirašytas AKR ir EB partnerystės susitarimas įsigaliojo 2003 m. balandžio 1 d. Kotonu susitarimas buvo iš dalies pakeistas du kartus, pirmą kartą – 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pasirašytu susitarimu, antrą kartą – 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu pasirašytu susitarimu.

2001 m. lapkričio 27 d. ES Tarybos sprendimas (2001/822/EB) dėl užjūrio šalių bei teritorijų (UŠT) ir Europos Sąjungos asociacijos įsigaliojo 2001 m. gruodžio 2 d. Šis sprendimas iš dalies pakeistas 2007 m. kovo 19 d. (Sprendimas 2007/249/EB).

2013 m. rugpjūčio mėn. Europos bendrijos valstybių narių vyriausybės atstovų priimtas Vidaus susitarimas dėl Bendrijos pagalbos finansavimo pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą remiantis peržiūrėtu Kotonu susitarimu įsigaliojo 2015 m. kovo mėn.

Remiantis Kotonu susitarimu, trečiasis Bendrijos pagalbos AKR šalims ir UŠT laikotarpis (2014–2020 m.) finansuojamas iš 11-ojo EPF, kurio lėšos sudaro 30 506 mln. EUR, iš kurių:

- 29 089 mln. EUR skirta AKR šalims remiantis vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies a punktu ir 2 straipsnio d punktu, iš jų 27 955 mln. EUR valdo Europos Komisija;
- 364,5 mln. EUR skirta UŠT šalims remiantis vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies a punktu ir 3 straipsnio 1 dalimi, iš jų 359,5 mln. EUR valdo Europos Komisija;
- 1 052,5 mln. EUR skirta Komisijai padengti sąnaudoms, susidarantioms dėl 11-ojo EPF išteklių programavimo ir įgyvendinimo, remiantis vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies a punktu.

- Likusios lėšos nemobilizuojamuose veiklos rezervuose 2016 m. gruodžio 31 d.

Nepanaudotos projektų sumos pagal 9-ąjį EPF ir ankstesnius EPF pervedamos į 10-ojo EPF veiklos rezervą, išskyrus „Stabex“ lėšas.

Nepanaudotos projektų sumos pagal 10-ąjį EPF pervedamos į 11-ojo EPF veiklos rezervą.

Per 2016 m. visos ankstesniųjų EPF nepanaudotos lėšos pervestos į atitinkamus rezervus.

Remiantis Vidaus susitarimo dėl 11-ojo EPF 1 straipsnio 4 dalimi ir 2016 m. rugpjūčio 2 d. Tarybos sprendimu (2016/1337), 10-ojo Europos plėtros fondo nepanaudotų lėšų suma, neviršijanti 491 mln. EUR (iš jų – ne daugiau kaip 16 mln. EUR rėmimo išlaidoms) buvo perkelta Afrikos taikos priemonei papildyti 2016–2018 m.

	mln. EUR
Iš viso lėšų nemobilizuojamuose veiklos rezervuose 2015 m. gruodžio 31 d.	151
Iš viso lėšų nemobilizuojamuose veiklos rezervuose 2016 m.	534
Atėmus sumą, perkeltą Afrikos taikos priemonei papildyti 2016 m. gruodžio 31 d.	(386)
Nemobilizuojamo rezervo likutis (iš nepanaudotų 8-ojo, 9-ojo ir 10-ojo EPF lėšų) 2016 m. gruodžio 31 d.	299

- 11-ojo EPF „Stabex“ rezervas

Uždarius „Stabex“ sąskaitas, nepanaudotos lėšos pervedamos į 11-ojo EPF „Stabex“ A paketo rezervą (10-ojo EPF vidaus susitarimo 1 straipsnio 4 dalis), o po to – susijusių šalių nacionalinėms orientacinėms programoms.

– 10-ojo EPF bendras finansavimas

Pagal 10-ąjį ir 11-ąjį EPF pervedimo susitarimai dėl valstybių narių bendro finansavimo pasirašyti ir iš viso panaudota 209 mln. EUR vertės įsipareigojimų asignavimų, tačiau mokėjimų asignavimų panaudota tik 190 mln. EUR suma.

Toliau lentelėje parodyta bendro finansavimo asignavimų padėtis 2016 m. gruodžio 31 d.

mln. EUR

	Įsipareigojimų asignavimai	Mokėjimų asignavimai
Bendras finansavimas, A paketas	190,0	171,3
Bendras finansavimas, AKR vidaus projektai	13,4	13,4
Bendras finansavimas, administracinės išlaidos	5,5	5,4
	209,4	190,1

Toliau pateikiamose lentelėse nurodomos grynosios sumos, susijusios su sumomis, kurios patvirtintos, dėl kurių sudarytos sutartys ir kurios išmokėtos.

Priede pateikiamose lentelėse nurodyta informacija pagal priemones.

2016 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

1.1 lentelė

8-asis EPF
ASIGNAVIMŲ POKYČIAI 2016 m. gruodžio 31 d.
ASIGNAVIMŲ ANALIZĖ PAGAL PRIEMONES

(mln. EUR)

PRIEMONĖ	PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMAŽĖJIMAS 2015 m. gruodžio 31 d.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2016 M.	Pastabos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
Lomė					
<i>Jprasti VN įnašai</i>	12 967	(3 256)	(15)		9 695
Pagalba pabėgėliams	120	(20)	(0)		100
Neatidėliotina pagalba (Lomė)	140	(4)			136
Labai įsiskolinusios neturtingos šalys (Lomė)	0	1 060			1 060
Palūkanų normos subsidijos	370	(291)	(7)		72
Rizikos kapitalas	1 000	16	(1)		1 015
„Stabex“	1 800	(1 077)			723
Struktūrinis koregavimas	1 400	97			1 497
„Sysmin“	575	(474)			101
Iš viso orientacinėms programoms	7 562	(2 599)	(6)	(1)	4 957
Pajamų iš palūkanų panaudojimas	0	35			35
Kotonu					
<i>Jprasti VN įnašai</i>	0	654	(4)		650
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	418	(0)	(1)	417
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	237	(4)	(1)	233
Palūkanos ir kitos įplaukos	0	0			0
AKR					
TARPINĖ SUMA. AKR	12 967	(2 602)	(19)		10 346
Lomė					
<i>Jprasti VN įnašai</i>	163	(116)	(0)		46
Palūkanų normos subsidijos	9	(8)			1
Rizikos kapitalas	30	(24)			6
„Stabex“	6	(5)			1
„Sysmin“	3	(1)	(0)	(1)	2
Iš viso orientacinėms programoms	115	(79)			36
UŠT					
TARPINĖ SUMA. UŠT	163	(116)	(0)		46
IŠ VISO. 8-asis EPF					
IŠ VISO. 8-asis EPF	13 130	(2 718)	(20)		10 392

(1) Visi sumažėjimai yra nepanaudotos lėšos, pervestos į 10-ojo EPF nemobilizuojamą vėiklos rezervą.

2016 m. Europos plėtros fondo preliminarios metinės ataskaitos

1.2 lentelė

9-asis EPF
ASIGNAVIMŲ POKYČIAI 2016 m. gruodžio 31 d.
ASIGNAVIMŲ ANALIZĖ PAGAL PRIEMONES

(mln. EUR)

PRIEMONĖ	PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPTŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMA ŽĖJIMAS 2015 m. gruodžio 31 d.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2016 M.	Pastabos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
Lomė					
<i>Iprasti VN įnašai</i>	0	689	(17)		672
Iš 6-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	0	20	(0)	(1)	20
Iš 7-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	0	668	(17)	(1)	651
Kotonu					
<i>Iprasti VN įnašai</i>	8 919	5 727	(144)		14 502
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	5 318	3 398	(79)	(1)	8 637
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	2 108	(881)	(15)	(1)	1 212
IPC, CTA ir Parlamentinė Asamblėja	164	(10)			154
Įgyvendinimo išlaidos	125	52			177
Palūkanos ir kitos įplaukos	0	63			63
Kiti AKR vidaus asignavimai	300	2 329	(15)	(1)	2 614
Taikos priemonė	0	360	(6)	(1)	354
Regioniniai asignavimai	904	(105)	(29)	(1)	770
Specialusis asignavimas Kongo Dem. Resp.	0	105			105
Specialusis asignavimas Pietų Sudanui	0	267		(3)	267
Specialusis asignavimas Sudanui	0	110		(2)	110
Taikos priemonės savanoriški įnašai	0	39			39
AKR					
TARPINĖ SUMA. AKR	8 919	6 415	(161)		15 174
Lomė					
<i>Iprasti VN įnašai</i>	0	3	(0)		3
Iš 6-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	0	0			0
Iš 7-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	0	3	(0)	(1)	3
Kotonu					
<i>Iprasti VN įnašai</i>	10	282	(2)		290
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	239	(2)	(1)	237
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	4			4
Regioniniai asignavimai	8	40			48
Tyrimai / techninė pagalba UŠT	2	(1)			1
UŠT					
TARPINĖ SUMA. UŠT	10	285	(2)		293
IŠ VISO. 9-asis EPF					
IŠ VISO. 9-asis EPF	8 929	6 701	(163)		15 467

(1) Visi sumažėjimai yra nepanaudotos lėšos, pervestos į 10-ojo EPF nemobilizuojamą veiklos rezervą.

(2) Remiantis Tarybos sprendimu 2010/406/ES, 150 mln. EUR įtraukta iš 10-ojo EPF nemobilizuojamo veiklos lėšų rezervo Sudanui (147 mln. EUR – specialiajam asignavimui Sudanui, 3 mln. EUR – įgyvendinimo išlaidoms).

(3) Remiantis Tarybos sprendimu 2011/315/ES, 200 mln. EUR įtraukta iš 10-ojo EPF nemobilizuojamo veiklos lėšų rezervo Sudanui (194 mln. EUR – specialiajam asignavimui Sudanui, 6 mln. EUR – įgyvendinimo išlaidoms).

1.3 lentelė

10-asis EPF
ASIGNAVIMŲ POKYČIAI 2016 m. gruodžio 31 d.
ASIGNAVIMŲ ANALIZĖ PAGAL PRIEMONES

(mln. EUR)

PRIEMONĖ	PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPTŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMA ŽĖJIMAS 2015 m. gruodžio 31 d.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2016 M.	Pastabos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
<i>Jprasti VN įnašai</i>	20 896	9	223		21 128
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	13 507	(263)	(2)	13 244
A paketo rezerv as	13 500	(13 500)			0
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	2 020	(5)	(2)	2 015
B paketo rezerv as	1 800	(1 800)			0
Įgyv endinimo išlaidos	430	(1)	16		445
Institucinės ir paramos išlaidos	0	241	(9)	(2)	232
Palūkanos ir kitos įplaukos	0	70	14	(2)	84
AKR vidaus rezerv as	2 700	(2 700)			0
Nacionalinių asignavimų rezerv as. A paketas. STABEX	0	(0)		(2)	(0)
NOP / ROP rezerv as	683	(683)			0
Nemobilizuojamas rezerv as	0	67	176	(2)	243
Kiti AKR vidaus asignavimai	0	1 904	(15)	(2)	1 889
Taikos priemonė	0	688	326		1 014
Regioniniai asignavimai	0	1 978	(17)	(2)	1 962
Regioninių asignavimų rezerv as	1 783	(1 783)			0
<i>Bendras finansavimas</i>	0	203	1		204
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	186	1	(3)	187
Įgyv endinimo išlaidos	0	5	0	(3)	5
Kiti AKR vidaus asignavimai	0	12		(3)	12
Taikos priemonė	0	1		(3)	1
AKR					
TARPINĖ SUMA. AKR	20 896	212	224		21 332
<i>Jprasti VN įnašai</i>	256	20	(1)		275
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	196	(2)	(2)	193
A paketo rezerv as	195	(195)			0
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	15			15
B paketo rezerv as	15	(15)			0
Nacionalinių asignavimų rezerv as. A paketas. STABEX	0	0			0
Nemobilizuojamas rezerv as	0	19	2	(2)	21
Regioniniai asignavimai	0	40	(0)	(2)	40
Regioninių asignavimų rezerv as	40	(40)			0
Tyrimai / techninė pagalba UŠT	6	0	(1)	(2)	5
UŠT					
TARPINĖ SUMA. UŠT	256	20	(1)		275
IŠ VISO. 10-asis EPF	21 152	232	223		21 607

377 mln. EUR, nepanaudotų vykdant 9-ojo ir ankstesnių EPF projektus, pervedimas į nemobilizuojamą veiklos lėšų rezervą, atėmus 200 mln. EUR iš rezervų (1) Pietų Sudanui (į 9-ąjį EPF). Metais iki šios dienos bendras nemobilizuojamos veiklos lėšų rezerv as AKR sudarė 807 mln. EUR, iš jų 350 mln. EUR buvo panaudota (150 mln. EUR – Sudanui, 200 mln. EUR – Pietų Sudanui; abi sumos pervestos į 9-ąjį EPF).

(2) Į 10-ojo EPF rezervus ir iš jų pervestos sumos

(3) Kiek tai susiję su bendru finansavimu, lentelėje parodyti tik įsipareigojimų asignavimai.

2016 m. Europos plėtros fondo preliminarios metinės ataskaitos

1.4 lentelė

11-asis EPF
ASIGNAVIMŲ POKYČIAI 2016 m. gruodžio 31 d.
ASIGNAVIMŲ ANALIZĖ PAGAL PRIEMONES

(mln. EUR)

PRIMONĖ	PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMA ŽĖJIMAS 2015 m. gruodžio 31 d.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2016 M.	Pastabos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
<i>Įprasti VN įnašai</i>	29 008	85	(31)		29 062
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	14 799	317		15 115
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	194	454		648
B paketo rezerv as	0	71	(71)		0
Įgyv endinimo išlaidos	1 053	0			1 053
Institucinės ir paramos išlaidos	0	244	2		246
Palūkanos ir kitos įplaukos	0	15	1		16
AKR vidaus rezerv as	3 590	(3 384)	(2)		203
Nacionalinių asignavimų rezerv as. A paketas. STABEX	0	0	0		0
NOP / ROP rezerv as	24 365	(19 697)	(1 240)		3 428
Nemobilizuojamas rezerv as	0	65	(33)	(1)	31
Kiti AKR vidaus asignavimai	0	2 240	1		2 241
Taikos priemonė	0	900			900
Regioniniai asignavimai	0	4 640	542		5 181
<i>Bendras finansavimas</i>	0	1	3		5
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	0	3		3
Įgyv endinimo išlaidos	0	0	0		0
Taikos priemonė	0	1			1
<i>EK vidaus susitarimai dėl paslaugų lygio (SLA)</i>	0	1	0		1
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	1	0		1
AKR					
TARPINĖ SUMA. AKR	29 008	87	(28)		29 067
<i>Įprasti VN įnašai</i>	360	0	3		363
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	0	0	41		41
NOP / ROP rezerv as	360	(3)	(41)		316
Nemobilizuojamas rezerv as	0	0	3	(1)	3
Tyrimai / techninė pagalba UŠT	0	3			3
UŠT					
TARPINĖ SUMA. UŠT	360	0	3		363
IŠ VISO. 11-asis EPF					
	29 367	88	(24)		29 430

(1) Nemobilizuojamus rezervus sudaro 255 mln. EUR (nepanaudota) suma, pervesta iš 10-ojo EPF nemobilizuojamo veiklos rezervo, kuri tiesiogiai pervadama pereinamojo laikotarpio priemonei (224,7 mln.) ir kitoms priemonėms iš 11-ojo EPF (0,8 mln.).

2016 m. Europos plėtros fondo preliminarios metinės ataskaitos

2.1 lentelė

EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.
PAŽANGOS ATASKAITA

(mln. EUR)

ASIGNAVIMAS	EPF				
	8	9	10	11	IŠ VISO
Iš viso pajamos	35				35
Iš viso orientacinės programoms	4 993				4 993
Iš viso neprogramuojamai pagalbai	4 714				4 714
Iš kitų fondų perkeltos sumos		675			675
TARPINĖ SUMA ĮPRASTI VNIŲ NAŠAI	9 742	675			10 417
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	417	8 875	13 437	15 156	37 886
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	233	1 217	2 030	648	4 128
Perėmimo laikotarpio priemonė				(0)	(0)
IPC, CTA ir Parlamentinė Asamblėja		154			154
Šalies rezervas			0	0	0
Igyvendinimo išlaidos ir įplaukos iš palūkanų	0	240	535	1 071	1 846
AKR vidaus asignavimai		2 968	3 135	3 387	9 490
AKR vidaus rezervas			0	203	203
Nacionalinių asignavimų rezervas. A paketas. STABEX			0	0	0
NOP / ROP rezervas			0	3 743	3 743
Nemobilizuojamas rezervas			264	35	299
Regioniniai asignavimai		818	2 001	5 181	8 000
Regioninių asignavimų rezervas					0
Specialusis asignavimas Kongo Dem. Resp.		105			105
Specialusis asignavimas Pietų Sudanui		267			267
Specialusis asignavimas Sudanui		110			110
Talkos priemonės savanoriški įnašai		39			39
TARPINĖ SUMA ĮPRASTI VNIŲ NAŠAI	650	14 792	21 403	29 425	66 270
A paketas. Nacionaliniai asignavimai				1	1
TARPINĖ SUMA EK VIDAUS SUSITARIMAI DĖL PASLAUGŲ LYGIO (SLA)				1	1
A paketas. Nacionaliniai asignavimai			187	3	190
Igyvendinimo išlaidos ir įplaukos iš palūkanų			5	0	6
AKR vidaus asignavimai			12	1	13
TARPINĖ SUMA BENDRAS FINANSAVIMAS			204	5	209
IŠ VISO	10 392	15 467	21 607	29 430	76 896

Sprendimai	EPF	Suvestinė suma		Bendri duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys
		2016.12.31	Asignavimų %	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
8		10 391	100%	10 786	(42)	(45)	(60)	(64)	(98)	(63)	(12)	(13)
9		15 429	100%	16 633	(54)	(116)	(9)	(297)	(72)	(381)	(170)	(104)
10		21 058	97%	4 766	3 501	2 349	3 118	3 524	4 131	(95)	(156)	(80)
11		13 220	45%							1 160	5 372	6 688
Iš viso		60 097		32 185	3 405	2 187	3 049	3 163	3 961	621	5 034	6 491
Asignuotosios lėšos	EPF	Suvestinė suma		Bendri duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys
		2016.12.31	Asignavimų %	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
8		10 378	100%	10 541	(42)	8	(13)	(46)	(11)	(37)	(16)	(6)
9		15 309	99%	14 209	997	476	9	(187)	(96)	(1)	(52)	(46)
10		19 576	91%	130	3 184	2 820	2 514	3 460	3 457	2 687	783	541
11		7 769	26%							731	3 293	3 745
Iš viso		53 032		24 881	4 140	3 304	2 509	3 226	3 350	3 380	4 008	4 234
Mokėjimai	EPF	Suvestinė suma		Bendri duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys	Metiniai duomenys
		2016.12.31	Asignavimų %	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
8		10 376	100%	9 930	152	158	90	15	18	16	(3)	(0)
9		15 053	97%	10 011	1 806	1 304	906	539	231	145	43	68
10		16 476	76%	90	1 111	1 772	1 879	2 655	2 718	2 760	2 024	1 466
11		3 435	12%							595	1 024	1 816
Iš viso		45 339		20 031	3 069	3 233	2 874	3 209	2 967	3 516	3 088	3 350

* Neigiami skaičiai rodo panaikintus įsipareigojimus.

2016 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

2.2 lentelė

EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2016 M. GRUODŽIO 31 D. PAGALBOS GRUPĖ

(mln. EUR)

	EPF									
	8	% (1)	9	% (1)	10	% (1)	11	% (1)	IŠ VISO	% (1)
Iš viso	35	100%							35	100%
Asignavimai	35	100%							35	100%
Sprendimai	35	100%							35	100%
Asignuotosios lėšos	35	100%							35	100%
Mokėjimai	35	100%							35	100%
Iš viso orientacinėms programoms										
Asignavimai	4 993								4 993	
Sprendimai	4 992	100%							4 992	100%
Asignuotosios lėšos	4 987	100%							4 987	100%
Mokėjimai	4 986	100%							4 986	100%
Iš viso neprogramuojamai pagalbai										
Asignavimai	4 714								4 714	
Sprendimai	4 714	100%							4 714	100%
Asignuotosios lėšos	4 707	100%							4 707	100%
Mokėjimai	4 706	100%							4 706	100%
Iš kitų fondų perkeltos sumos										
Asignavimai			675						675	
Sprendimai			674	100%					674	100%
Asignuotosios lėšos			671	99%					671	99%
Mokėjimai			670	99%					670	99%
Iš viso										
Asignavimai	417		8 875		13 437		15 156		49 258	
Sprendimai	417	100%	8 868	100%	13 414	54%	7 972	53%	30 671	62%
Asignuotosios lėšos	417	100%	8 842	100%	12 436	50%	3 777	25%	25 472	52%
Mokėjimai	417	100%	8 804	99%	10 366	42%	1 524	10%	21 111	43%
B paketas. Nacionaliniai asignavimai										
Asignavimai	233		1 217		2 030		648		4 865	
Sprendimai	233	100%	1 215	100%	2 023	73%	608	94%	4 078	84%
Asignuotosios lėšos	232	99%	1 209	99%	1 981	72%	340	53%	3 761	77%
Mokėjimai	231	98%	1 204	99%	1 879	68%	243	37%	3 557	73%
Perinamojo laikotarpio priemonė							(0)		(0)	
Asignavimai										
Sprendimai										
Asignuotosios lėšos										
Mokėjimai										
IPC, CTA ir Parlamentinė Asamblėja										
Asignavimai			154						154	
Sprendimai			154	100%					154	100%
Asignuotosios lėšos			154	100%					154	100%
Mokėjimai			154	100%					154	100%
Igyvendinimo išlaidos ir įplaukos iš palūkanų	0		240		535		1 071		2 311	
Asignavimai			240		505	51%	385	36%	1 131	49%
Sprendimai			240	100%	501	50%	337	31%	1 079	47%
Asignuotosios lėšos			239	100%	498	50%	309	29%	1 047	45%
Mokėjimai										
AKR vidaus asignavimai										
Asignavimai			2 968		3 135		3 387		11 815	
Sprendimai			2 958	100%	2 915	53%	1 365	40%	7 238	61%
Asignuotosios lėšos			2 944	99%	2 695	49%	1 206	36%	6 845	58%
Mokėjimai			2 924	99%	2 319	42%	997	29%	6 240	53%
Regioniniai asignavimai										
Asignavimai			818		2 001		5 181		9 618	
Sprendimai			816	100%	1 999	55%	2 886	56%	5 701	59%
Asignuotosios lėšos			798	98%	1 813	50%	2 106	41%	4 717	49%
Mokėjimai			771	94%	1 285	36%	362	7%	2 419	25%
Specialusis asignavimas Kongo Dem. Resp.										
Asignavimai			105						105	
Sprendimai			105	100%					105	100%
Asignuotosios lėšos			105	100%					105	100%
Mokėjimai			105	100%					105	100%
Specialusis asignavimas Pietų Sudanui										
Asignavimai			267						267	
Sprendimai			266	100%					266	100%
Asignuotosios lėšos			217	81%					217	81%
Mokėjimai			77	29%					77	29%
Specialusis asignavimas Sudanui										
Asignavimai			110						110	
Sprendimai			109	98%					109	98%
Asignuotosios lėšos			105	96%					105	96%
Mokėjimai			80	73%					80	73%
Talkos priemonės savanoriški įnašai										
Asignavimai			39						39	
Sprendimai			24	62%					24	62%
Asignuotosios lėšos			24	62%					24	62%
Mokėjimai			24	62%					24	62%
Iš viso										
Asignavimai										
Sprendimai										
Asignuotosios lėšos										
Mokėjimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai										
Asignavimai					187		3		190	
Sprendimai					185	99%	3	100%	188	99%
Asignuotosios lėšos					136	73%			136	71%
Mokėjimai					116	62%			116	61%
Igyvendinimo išlaidos ir įplaukos iš palūkanų										
Asignavimai					5		0		6	
Sprendimai					4	77%			4	72%
Asignuotosios lėšos					2	41%			2	39%
Mokėjimai					1	21%			1	19%
AKR vidaus asignavimai										
Asignavimai					12		1		13	
Sprendimai					12	97%	1	100%	13	98%
Asignuotosios lėšos					11	93%	1	100%	13	94%
Mokėjimai					11	87%			11	79%
Bendras finansavimas										
Asignavimai							1		1	
Sprendimai							1	71%	1	71%
Asignuotosios lėšos							1	71%	1	71%
Mokėjimai							1	52%	1	52%
EK vidaus susitarimai dėl paslaugų lygio (SLA)										
Iš viso										
Asignavimai	8	% (1)	9	% (1)	10	% (1)	11	% (1)	IŠ VISO	% (1)
Salties rezervas							0		3 401	
AKR vidaus rezervas							203		578	
Nacionalinių asignavimų rezervas. A paketas. STABEX							0		0	
NOP / ROP rezervas							3 743		4 426	
Regioninių asignavimų rezervas									205	
Mobilizuojami rezervai										
Nemobilizuojamas rezervas					264		35		376	
Nemobilizuojamas rezervas										
Iš viso	8	% (1)	9	% (1)	10	% (1)	11	% (1)	IŠ VISO	% (1)
Asignavimai	10 392		15 467		21 607		29 430		98 155	
Sprendimai	10 391	100%	15 429	100%	21 058	49%	13 220	45%	60 097	61%
Asignuotosios lėšos	10 378	100%	15 309	99%	19 576	46%	7 769	26%	53 032	54%
Mokėjimai	10 376	100%	15 053	97%	16 476	38%	3 435	12%	45 339	46%
IŠ VISO: VISI ASIGNAVIMAI										

(1) Asignavimų %.

2016 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

2.3 lentelė

EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.
PAGALBOS GRUPĖ
AKR + UŠT - 8-asis EPF

(mln. EUR)

	ASIGNAVIMAI	SPRENDIMAI			ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS			MOKĖJIMAI		
		SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%
		(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)	(4) : (3)
AKR										
Įprasti VN įnašai										
Pajamų iš palūkanų panaudojimas	35	35	100%	35	100%	35	100%	35	100%	100%
TARPINĖ SUMA. ĮVAIRIOS PAJAMOS	35	35	100%	35	100%	35	100%	35	100%	100%
Iš viso orientacinėms programoms	4 957	4 956	(2)	100%	4 952	(2)	100%	4 951	(0)	100%
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO ORIENTACINĖMS PROGRAMOMS	4 957	4 956	(2)	100%	4 952	(2)	100%	4 951	(0)	100%
L o m ė										
Pagalba pabėgėliams	100	100	(0)	100%	100	(0)	100%	100		100%
Pagalba ekstremaliosios situacijos atveju (Lomė)	136	136		100%	136		100%	136		100%
Labai įsiskolinusios neturtingos šalys (Lomė)	1 060	1 060		100%	1 060		100%	1 060		100%
Palūkanų normos subsidijos	72	72	(7)	100%	69	(3)	95%	69		100%
Rizikos kapitalas	1 015	1 015		100%	1 012		100%	1 012		100%
„Stabex“	723	723	(0)	100%	723	(0)	100%	722	0	100%
Struktūrinis koregavimas	1 497	1 497		100%	1 497		100%	1 497		100%
„Sysmin“	101	101		100%	101		100%	101		100%
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO NEPROGRAMUOJAMAI PAGALBAI	4 704	4 703	(8)	100%	4 697	(4)	100%	4 696	0	100%
AKR										
Įprasti VN įnašai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	417	417	(0)	100%	417	(0)	100%	417		100%
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	417	417	(0)	100%	417	(0)	100%	417		100%
K o t o n u										
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	233									
Eksporto pajamų kompensacijos		233	(2)		232	(1)	99%	231	0	100%
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	233	233	(2)	100%	232	(1)	99%	231	0	100%
Palūkanos ir kitos įplaukos	0									
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR ĮPLAUKOS IŠ PALŪKANŲ	0									
IŠ VISO AKR (A)	10 346	10 345	(13)	100%	10 333	(6)	100%	10 330	(0)	100%
UŠT										
Įprasti VN įnašai										
Iš viso orientacinėms programoms	36	36	0	100%	35	(0)	98%	35		100%
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO ORIENTACINĖMS PROGRAMOMS	36	36	0	100%	35	(0)	98%	35		100%
L o m ė										
Palūkanų normos subsidijos	1	1		100%	1		100%	1		100%
Rizikos kapitalas	6	6		100%	6		100%	6		100%
„Stabex“	1	1		100%	1		100%	1		100%
„Sysmin“	2	2	(0)	100%	2		100%	2		100%
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO NEPROGRAMUOJAMAI PAGALBAI	10	10	(0)	100%	10		100%	10		100%
IŠ VISO UŠT (B)	46	46	(0)	100%	46	(0)	99%	46		100%
IŠ VISO: AKR + UŠT (A + B)	10 392	10 391	(13)	100%	10 378	(6)	100%	10 376	(0)	100%

2016 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

2.4 lentelė

EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.
PAGALBOS GRUPĖ
AKR + UŠT - 9-asis EPF

(mln. EUR)

	ASIGNAVIMAI	SPRENDIMAI			ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS			MOKĖJIMAI		
		SUVEST	PER METUS	%	SUVEST	PER METUS	%	SUVEST	PER METUS	%
		(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)	(4) : (3)
AKR										
Įprasti VN įnašai										
Iš 6-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	20	20	(0)	100%	20		100%	20		100%
Iš 7-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	651	651	(3)	100%	648	(0)	100%	647	(0)	100%
TARPINĖ SUMA. IŠ KITŲ FONDŲ PERKELTOS SUMOS	672	671	(3)	100%	668	(0)	100%	667	(0)	100%
AKR										
Įprasti VN įnašai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	8 637	8 631	(49)	100%	8 605	(20)	100%	8 569	6	100%
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	8 637	8 631	(49)	100%	8 605	(20)	100%	8 569	6	100%
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	1 212									
Eksporto pajamų kompensacijos		149	(0)		149	(0)	100%	149	0	100%
Pagalba ekstremaliosios situacijos atveju		1 050	(5)		1 044	(7)	99%	1 040	(0)	100%
Labai įsiskolinusios neturtingos šalys		11			11		100%	11		100%
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	1 212	1 210	(6)	100%	1 204	(7)	99%	1 200	(0)	100%
IPC, CTA ir Parlamentinė Asamblėja	154	154		100%	154		100%	154		100%
TARPINĖ SUMA. IPC, CTA IR PARLAMENTINĖ ASAMBLĖJA	154	154		100%	154		100%	154		100%
Įgyvendinimo išlaidos	177	177		100%	177	0	100%	176	0	99%
Palūkanos ir kitos įplaukos	63	63		100%	63		100%	63		100%
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR ĮPLAUKOS IŠ PALŪKANŲ	240	240		100%	240	0	100%	239	0	100%
Kiti AKR vidaus asignavimai	2 614	2 604	(21)	100%	2 591	(14)	99%	2 571	14	99%
Taikos priemonė	354	354	(0)	100%	353	(0)	100%	353		100%
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	2 968	2 958	(21)	100%	2 944	(15)	100%	2 924	14	99%
Regioniniai asignavimai	770	768	(24)	100%	752	(4)	98%	726	5	97%
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	770	768	(24)	100%	752	(4)	98%	726	5	97%
Specialusis asignavimas Kongo Dem. Resp.	105	105		100%	105		100%	105		100%
TARPINĖ SUMA. SPECIALUSIS ASIGNAVIMAS KONGO DEM. RESP.	105	105		100%	105		100%	105		100%
Specialusis asignavimas Pietų Sudanui	267	266	0	100%	217	1	82%	77	23	35%
TARPINĖ SUMA. SPECIALUSIS ASIGNAVIMAS PIETŲ SUDANUI	267	266	0	100%	217	1	82%	77	23	35%
Specialusis asignavimas Sudanui	110	109	(0)	98%	105	(1)	97%	80	20	76%
TARPINĖ SUMA. SPECIALUSIS ASIGNAVIMAS SUDANUI	110	109	(0)	98%	105	(1)	97%	80	20	76%
Taikos priemonės savanoriški įnašai	39	24		62%	24		100%	24		100%
TARPINĖ SUMA. TAIKOS PRIEMONĖS SAVANORIŠKI ĮNAŠAI	39	24		62%	24		100%	24		100%
IŠ VIŠO: AKR (A)	15 174	15 136	(103)	100%	15 018	(45)	99%	14 764	68	98%
UŠT										
Įprasti VN įnašai										
Iš 6-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	0	0		100%	0		100%	0		100%
Iš 7-ojo EPF perkeltos sumos. Lomė	3	3		100%	3		100%	3		100%
TARPINĖ SUMA. IŠ KITŲ FONDŲ PERKELTOS SUMOS	3	3		100%	3		100%	3		100%
UŠT										
Įprasti VN įnašai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	237	237	(1)	100%	237	(1)	100%	235	(0)	99%
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	237	237	(1)	100%	237	(1)	100%	235	(0)	99%
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	4									
Pagalba ekstremaliosios situacijos atveju		4			4		100%	4		100%
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	4	4		100%	4		100%	4		100%
Tyrimai / techninė pagalba UŠT	1	1		100%	1		100%	1		100%
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR ĮPLAUKOS IŠ PALŪKANŲ	1	1		100%	1		100%	1		100%
Regioniniai asignavimai	48	48	0	100%	46	0	97%	45	0	98%
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	48	48	0	100%	46	0	97%	45	0	98%
IŠ VIŠO: UŠT (B)	293	293	(1)	100%	291	(1)	99%	288	0	99%

2016 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

2.5 lentelė

EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.
PAGALBOS GRUPĖ
AKR + UŠT - 10-asis EPF

(mln. EUR)

	ASIGNAVIMAI	SPRENDIMAI			ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS			MOKĖJIMAI		
		SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%
		(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)		
Įprasti VN įnašai										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	13 244	13 221	(154)	100%	12 301	430	93%	10 243	1 058	83%
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	13 244	13 221	(154)	100%	12 301	430	93%	10 243	1 058	83%
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	2 015									
Eksporto pajamų kompensacijos		204	(6)		193	5	95%	179	11	93%
Pagalba ekstremaliosios situacijos atveju		850	(5)		830	4	98%	766	53	92%
Labai įsiskolinusios neturtingos šalys		49			49		100%	49		100%
Kiti sukurtimai, turintys poveikį biudžetui		905	(0)		896	(1)	99%	873	23	97%
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	2 015	2 008	(11)	100%	1 968	8	98%	1 866	87	95%
Įgyvendinimo išlaidos	445	431	2	97%	429	1	100%	427	2	100%
Palūkanos ir kitos įplaukos	84	69	(0)	82%	67	(0)	97%	66	1	99%
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR ĮPLAUKOS IŠ PALŪKANŲ	529	500	1	94%	496	0	99%	494	3	99%
Institucinės ir paramos išlaidos	232	232	(6)	100%	231	(6)	100%	211	0	91%
Kiti AKR vidaus asignavimai	1 889	1 889	(12)	100%	1 824	(2)	97%	1 492	127	82%
Taikos priemonė	1 014	794	106	78%	640	(20)	81%	616	(1)	96%
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	3 135	2 915	88	93%	2 695	(28)	92%	2 319	126	86%
Regioniniai asignavimai	1 962	1 960	(17)	100%	1 777	149	91%	1 266	164	71%
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	1 962	1 960	(17)	100%	1 777	149	91%	1 266	164	71%
Bendras finansavimas										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	187	185	14	99%	136	(21)	73%	116	9	85%
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	187	185	14	99%	136	(21)	73%	116	9	85%
Įgyvendinimo išlaidos	5	4	1	84%	2	0	53%	1	0	50%
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR ĮPLAUKOS IŠ PALŪKANŲ	5	4	1	84%	2	0	53%	1	0	50%
Kiti AKR vidaus asignavimai	12	11	(0)	97%	11	(1)	95%	10	1	94%
Taikos priemonė	1	1		100%	1		99%	1		100%
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	12	12	(0)	97%	11	(1)	96%	11	1	94%
Mobilizuojami rezervai										
Rezervai										
A paketo rezervas	0									
B paketo rezervas	0									
TARPINĖ SUMA. ŠALIŲ REZERVAS	0									
AKR vidaus rezervas	0									
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS REZERVAS	0									
Nacionalinių asignavimų rezervas. A paketas. STABEX	(0)									
TARPINĖ SUMA. NACIONALINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS, A PAKETAS, STABEX	(0)									
NOP / ROP rezervas	0									
TARPINĖ SUMA. NOP / ROP REZERVAS	0									
Regioninių asignavimų rezervas	0									
TARPINĖ SUMA. REGIONINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS	0									
Nemobilizuojamas rezervas										
Rezervai										
Nemobilizuojamas rezervas	243									
TARPINĖ SUMA. NEMOBILIZUOJAMAS REZERVAS	243									
Įprasti VN įnašai										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	193	193	(2)	100%	136	2	70%	123	10	91%
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	193	193	(2)	100%	136	2	70%	123	10	91%
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	15									
Pagalba ekstremaliosios situacijos atveju		9	0		7	0	77%	7	0	99%
Kiti sukurtimai, turintys poveikį biudžetui		6			6		100%	6		100%
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	15	15	0	100%	13	0	86%	13	0	99%
Tyrimai / techninė pagalba UŠT	5	5		100%	5	0	98%	5	(0)	91%
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR ĮPLAUKOS IŠ PALŪKANŲ	5	5		100%	5	0	98%	5	(0)	91%
Regioniniai asignavimai	40	40	0	100%	35	0	89%	20	7	56%
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	40	40	0	100%	35	0	89%	20	7	56%
Mobilizuojami rezervai										
Rezervai										
A paketo rezervas	0									
B paketo rezervas	0									
TARPINĖ SUMA. ŠALIŲ REZERVAS	0									
Nacionalinių asignavimų rezervas. A paketas. STABEX	0									
TARPINĖ SUMA. NACIONALINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS, A PAKETAS, STABEX	0									
Regioninių asignavimų rezervas	0									
TARPINĖ SUMA. REGIONINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS	0									
Nemobilizuojamas rezervas										
Rezervai										
Nemobilizuojamas rezervas	21									
TARPINĖ SUMA. NEMOBILIZUOJAMAS REZERVAS	21									
IŠ VISO: AKR + UŠT (ISK. REZERVUS)	21 607	21 058	(80)	97%	19 576	541	93%	16 476	1 466	84%

2016 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

2.6 lentelė

EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.
PAGALBOS GRUPĖ
AKR + UŠT - 11-asis EPF

(mln. EUR)

	ASIGNAVIMAI	SPRENDIMAI			ASIGNUOTOSIOS			MOKĖJIMAI		
		SUVEST	PER METUS	%	SUVEST	PER METUS	%	SUVEST	PER METUS	%
		(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)		
Įprasti VN įnašai										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	15 115	7 931	4 643	52%	3 751	2 268	47%	1 517	844	40%
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	15 115	7 931	4 643	52%	3 751	2 268	47%	1 517	844	40%
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	648									
Pagalba ekstremaliosios situacijos atveju		499	336		331	219	66%	237	152	72%
Kiti sukrėtimai, turintys poveikį biudžetui		109	109		9	9	8%	5	5	59%
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	648	608	444	94%	340	228	56%	243	157	71%
Pereinamojo laikotarpio priemonė	0									
TARPINĖ SUMA. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO PRIEMONĖ	0									
Įgyvendinimo išlaidos	1 053	374	137	36%	329	127	88%	302	111	92%
Palūkanos ir kitos įplaukos	16	8	2	52%	6	1	70%	6	3	96%
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR ĮPLAUKOS IŠ PALŪKANŲ	1 068	382	139	36%	335	127	88%	308	114	92%
Institucinės ir paramos išlaidos	246	106	5	43%	78	21	73%	60	20	77%
Kiti AKR vidaus asignavimai	2 241	359	68	16%	251	35	70%	206	206	82%
Taikos priemonė	900	900	0	100%	878	279	98%	731	215	83%
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	3 387	1 365	73	40%	1 206	335	88%	997	441	83%
Regioniniai asignavimai	5 181	2 886	1 344	56%	2 106	759	73%	362	252	17%
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	5 181	2 886	1 344	56%	2 106	759	73%	362	252	17%
Bendras finansavimas										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	3	3	3	100%						
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	3	3	3	100%						
Įgyvendinimo išlaidos	0									
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR ĮPLAUKOS IŠ PALŪKANŲ	0									
Taikos priemonė	1	1		100%	1		100%			
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	1	1		100%	1		100%			
Mobilizuojami rezervai										
Rezervai										
B paketo rezervas	0									
TARPINĖ SUMA. ŠALIŲ REZERVAS	0									
AKR vidaus rezervas	203									
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS REZERVAS	203									
Nacionalinių asignavimų rezervas. A paketas. STABEX	0									
TARPINĖ SUMA. NACIONALINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS, A PAKETAS, STABEX	0									
NOP / ROP rezervas	3 428									
TARPINĖ SUMA. NOP / ROP REZERVAS	3 428									
Nemobilizuojamas rezervas										
Rezervai										
Nemobilizuojamas rezervas	31									
TARPINĖ SUMA. NEMOBILIZUOJAMAS REZERVAS	31									
EK vidaus susitarimai dėl paslaugų lygio (SLA)										
Rezervai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	1	1		71%	1		100%	1		73%
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	1	1		71%	1		100%	1		73%
Įprasti VN įnašai										
Asignavimai										
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	41	41	41	100%	26	26	63%	7	7	27%
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	41	41	41	100%	26	26	63%	7	7	27%
Pereinamojo laikotarpio priemonė	0									
TARPINĖ SUMA. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO PRIEMONĖ	0									
Tyrimai / techninė pagalba UŠT	3	3	0	100%	3	2	90%	1	1	53%
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR ĮPLAUKOS IŠ PALŪKANŲ	3	3	0	100%	3	2	90%	1	1	53%
Mobilizuojami rezervai										
Rezervai										
NOP / ROP rezervas	316									
TARPINĖ SUMA. NOP / ROP REZERVAS	316									
Nemobilizuojamas rezervas										
Rezervai										
Nemobilizuojamas rezervas	3									
TARPINĖ SUMA. NEMOBILIZUOJAMAS REZERVAS	3									
IŠ VISO: AKR + UŠT (ISK. REZERVUS)	29 430	13 220	6 688	45%	7 769	3 745	59%	3 435	1 816	44%

METINĖ VYKDYMO ATASKAITA. EUROPOS INVESTICIJŲ BANKO VALDOMOS LĖŠOS

EUROPOS INVESTICIJŲ BANKAS

CA/501/17

2017 m. kovo 9 d.

Dokumentas Nr. 17/098

D I R E K T O R I Ų V A L D Y B A

INVESTICINĖ PRIEMONĖ

2016 M. GRUODŽIO 31 D.

FINANSINĖS ATASKAITOS

- Finansinės būklės ataskaita
- Pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita
- Įnašų mokėtojų išteklių pokyčių ataskaita
- Pinigų srautų ataskaita
- Finansinių ataskaitų pastabos
- Nepriklausomo auditoriaus ataskaita

ORG.: E

KONFIDENCIALU

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA
2016 M. GRUODŽIO 31 D.
(tūkst. EUR)

	Pastabos	2016 12 31	2015 12 31
TURTAS			
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	5	360 817	448 995
Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos	9/16	86 395	-
Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas	10	169 398	228 521
Išvestinės finansinės priemonės	6	6 920	311
Paskolos ir gautinos sumos	7	1 729 380	1 460 057
Parduoti laikomas finansinis turtas	8	516 884	419 353
Kitas turtas	11	345	27
Iš viso turto		2 870 139	2 557 264
ĮSIPAREIGIJIMAI IR ĮNAŠŲ MOKĖTOJŲ IŠTEKLIAI			
ĮSIPAREIGIJIMAI			
Išvestinės finansinės priemonės	6	25 189	8 219
Būsimųjų laikotarpių pajamos	12	26 283	29 325
Atidėjiniai suteiktoms garantijoms	13	625	-
Trečiosioms šalims mokėtinos sumos	14	116 114	101 202
Kiti įsipareigojimai	15	2 546	2 364
Visi įsipareigojimai		170 757	141 110
ĮNAŠŲ MOKĖTOJŲ IŠTEKLIAI			
Pareikalautasis valstybių narių įnašas	16	2 377 000	2 157 000
Tikrosios vertės rezervas		142 884	163 993
Nepaskirstytasis pelnas		179 498	95 161
Iš viso įnašų mokėtojų išteklių		2 699 382	2 416 154
Iš viso įsipareigojimų ir įnašų mokėtojų išteklių		2 870 139	2 557 264

**2016 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIŲ METŲ
PELNO ARBA NUOSTOLIŲ IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA**

(tūkst. EUR)

	Pastabos	Nuo 2016 01 01 iki 2016 12 31	Nuo 2015 01 01 iki 2015 12 31
Palūkanos ir panašios pajamos	18	106 698	90 385
Palūkanos ir panašios išlaidos	18	-2.307	-1.556
Grynosios palūkanos ir panašios pajamos		104 391	88 829
Paslaugų ir komisinių pajamos	19	699	932
Paslaugų ir komisinių pajamos	19	-48	-63
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos		651	869
Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokytis		-10 361	6 276
Grynasis realizuotas pelnas iš parduoti laikomo finansinio turto	20	6 504	33 878
Grynasis užsienio valiutos keitimo nuostolis		-14 995	-52 483
Grynasis finansinių operacijų rezultatas		-18 852	-12 329
Paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo pokytis, atėmus atkūrimą	7	44 365	-33 988
Atidėjinių suteiktoms garantijoms pokytis	13	-242	-
Parduoti laikomo finansinio turto vertės sumažėjimas	8	-2 493	-3 646
Bendrosios administracinės išlaidos	21	-43 483	-43 045
Metų pelnas (nuostoliai)		84 337	-3 310
Kitos bendrosios pajamos:			
<i>Punktai, kurie yra arba gali būti pergrupuoti į pelną arba nuostolius</i>			
Parduoti laikomas finansinis turtas – tikrosios vertės rezervas	8		
1. Parduoti laikomo finansinio turto tikrosios vertės grynasis pokytis		-14 624	43 394
2. Į pelną arba nuostolius perkelta grynoji suma		-6 485	-35 523
Iš viso parduoti laikomo finansinio turto		-21 109	7 871
Iš viso kitų bendrųjų pajamų		-21 109	7 871
Iš viso bendrųjų pajamų per metus		63 228	4 561

**2016 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIŲ METŲ
ĮNAŠŲ MOKĖTOJŲ IŠTEKLIŲ POKYČIŲ ATASKAITA**

(tūkst. EUR)

		Pareikalautas is įnašas	Tikrosios vertės rezervas	Nepaskirstyt asis pelnas	Iš viso
2016 m. sausio 1 d.	Pastabos	2 157 000	163 993	95 161	2 416 154
Per metus pareikalauti valstybių narių įnašai	16	220 000	-	-	220 000
2016 m. pelnas		-	-	84 337	84 337
Iš viso kitų bendrųjų pajamų per metus		-	-21 109	-	-21 109
Įnašų mokėtojų išteklių pokyčiai		220 000	-21 109	84 337	283 228
2016 m. gruodžio 31 d.		2 377 000	142 884	179 498	2 699 382
		Pareikalautas is įnašas	Tikrosios vertės rezervas	Nepaskirstyt asis pelnas	Iš viso
2015 m. sausio 1 d.		2 057 000	156 122	98 471	2 311 593
Per metus pareikalauti valstybių narių įnašai	16	100 000	-	-	100 000
2015 m. nuostoliai		-	-	-3 310	-3 310
Iš viso kitų bendrųjų pajamų per metus		-	7 871	-	7 871
Įnašų mokėtojų išteklių pokyčiai		100 000	7 871	-3 310	104 561
2015 m. gruodžio 31 d.		2 157 000	163 993	95 161	2 416 154

**2016 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIŲ METŲ
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA**

(tūkst. EUR)

	Pasta bos	Nuo 2016 01 01 iki 2016 12 31	Nuo 2015 01 01 iki 2015 12 31
PAGRINDINĖ VEIKLA			
Finansinių metų pelnas (nuostoliai)		84 337	-3 310
Padaryti patikslinimai:			
Parduoti laikomo finansinio turto vertės sumažėjimas	8	2 493	3 646
Grynasis paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo pokytis	7	-44 365	33 988
Paskolų ir gautinų sumų kapitalizuotos palūkanos	7	-7 183	-13 262
Paskolų ir gautinų sumų sukauptų palūkanų ir amortizuotos savikainos pokytis		-5 843	1 594
Atidėjinių suteiktoms garantijoms grynasis pokytis	13	625	-
Iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto sukauptų palūkanų ir amortizuotos savikainos pokytis	10	-1 126	12
Būsimųjų laikotarpių pajamų pokytis		-3 042	-1 985
Valiutos kurso pokyčio poveikis paskoloms	7	-35 025	-73 447
Valiutos kurso pokyčio poveikis parduoti laikomam finansiniam turtui		-5 125	-9 385
Valiutos kurso pokyčio poveikis turimiems gryniesiems pinigams		-1 106	-12 216
Pagrindinės veiklos nuostolis iki pagrindinės veiklos turto ir įsipareigojimų pokyčių		-15 360	-74 365
Išmokėtos paskolos	7	-528 376	-282 784
Grąžintos paskolos	7	351 468	205 772
Sukauptų palūkanų už grynuosius pinigus ir pinigų ekvivalentus pokytis	5	2	4
Išvestinių priemonių tikrosios vertės pokyčiai		10 361	-6 276
Iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto padidėjimas	10	-1 159 704	-1 545 550
Iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto terminai	10	1 219 953	1 417 005
Parduoti laikomo finansinio turto padidėjimas	8	-153 986	-67 449
Parduoti laikomo finansinio turto grąžinimas / pardavimas	8	37 978	64 791
Kito turto padidėjimas (sumažėjimas)		-318	5 495
Kitų įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		182	-227
Europos investicijų bankui mokėtinų sumų padidėjimas		423	4 668
Pagrindinės veiklos grynieji pinigų srautai		-237 377	-278 916
FINANSAVIMO VEIKLA			
Iš valstybių narių gauti įnašai	16	133 605	100 000
Iš valstybių narių gautos sumos, susijusios su palūkanų subsidijomis ir technine pagalba		30 000	92 590
Valstybėms narėms sumokėtos sumos, susijusios su palūkanų subsidijomis ir technine pagalba		-15 510	-22 290
Finansavimo veiklos grynieji pinigų srautai		148 095	170 300
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynas sumažėjimas		-89 282	-108 616
Pinigų srautų suvestinė ataskaita			
Pinigai ir pinigų ekvivalentai finansinių metų pradžioje		448 998	545 398
Grynieji pinigų srautai iš:			
pagrindinės veiklos		-237 377	-278 916
finansavimo veiklos		148 095	170 300
valiutos kurso pokyčių poveikio pinigams ir pinigų ekvivalentams		1 106	12 216
Pinigai ir pinigų ekvivalentai finansinių metų pabaigoje		360 822	448 998
Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro:			
grynieji pinigai kasoje	5	51 462	71 405
terminuotieji indėliai (neskaitant sukauptų palūkanų)		259 342	290 576
komerciniai vekseliai	5	50 018	87 017

360 822

448 998

2016 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų pastabos

1. Bendra informacija

Investicinė priemonė (toliau – priemonė arba IP) buvo sukurta pagal Kotonu susitarimą dėl bendradarbiavimo ir paramos plėtrai (toliau – susitarimas), dėl kurio 2000 m. birželio 23 d. susiderėjo Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno grupės (AKR) valstybės ir Europos Sąjunga bei jos valstybės narės ir kuris buvo peržiūrėtas 2005 m. birželio 25 d. ir 2010 m. birželio 22 d.

Priemonė nėra atskiras juridinis subjektas ir Europos investicijų bankas (EIB arba Bankas) administruoja įnašus valstybių narių (paramos teikėjų) vardu pagal susitarimo sąlygas ir veikia kaip Priemonės administratorius.

Pagal susitarimą numatyta, kad finansavimas atliekamas iš ES valstybių narių biudžetų. ES valstybės narės moka įnašus, kurie skiriami finansuoti IP ir palūkanų normos subsidijoms finansuoti skirtoms dotacijoms, kaip numatyta pagal daugiametes finansines programas (2000–2007 m. laikotarpį apimantis Pirmasis finansinis protokolai, vadinamas 9-uju Europos plėtros fondu (EPF), 2008–2013 m. laikotarpį apimantis Antrasis finansinis protokolai, vadinamas 10-uju EPF, taip pat pereinamojo laikotarpio priemonė, apimanti laikotarpį nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2015 m. vasario 28 d. ir Trečiojo finansinio protokolo, apimančio 2014–2020 m. laikotarpį, įsigaliojimo, vadinama 11-uju EPF). EIB pavesta valdyti:

- priemonę, 3 685,5 mln. EUR vertės rizikos apyvartinį fondą, skirtą privačiojo sektoriaus investicijoms AKR šalyse skatinti, iš jų 48,5 mln. EUR skirti Užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT šalims);
- palūkanų subsidijoms finansuoti skirtas dotacijas, kurių vertė ne didesnė kaip 1 220,85 mln. EUR AKR šalims ir ne didesnė kaip 8,5 mln. EUR UŠT šalims. Iki 15 % šių subsidijų gali būti panaudota su projektais susijusiai techninei pagalbai (TP) finansuoti.

Šios finansinės ataskaitos apima laikotarpį nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.

EIB valdymo komiteto siūlymu 2016 m. kovo 9 d. EIB direktorių valdyba priėmė finansines ataskaitas ir leido jas pateikti Valdytojų tarybai tvirtinti iki 2017 m. balandžio 25 d.

2. Svarbiausi apskaitos politikos principai

2.1 Ataskaitų rengimo pagrindas – atitikties patvirtinimas

Priemonės finansinės ataskaitos parengtos pagal Europos Sąjungos priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS).

2.2 Svarbiausi apskaitos sprendimai ir įverčiai

Rengiant finansines ataskaitas būtina naudoti apskaitos įverčius. Taip pat reikalaujama, kad Europos investicijų banko vadovybė pati nuspręstų dėl Investicinės priemonės apskaitos politikos taikymo. Svarbesni arba sudėtingesni sprendimai bei finansinėms ataskaitoms svarbios prielaidos ir įverčiai atskleidžiami vėliau.

Sprendimai ir įverčiai daugiausia taikomi toliau nurodytose srityse.

▪ Finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kuriais prekiaujama aktyviose rinkose, tikroji vertė yra grindžiama kotiruojamomis rinkos kainomis arba maklerių pateiktomis kainomis. Jei tikrosios vertės aktyviose rinkose negalima nustatyti, ji nustatoma taikant įvairius vertinimo metodus, įskaitant matematinis modelius. Šių modelių duomenys, jei įmanoma, gaunami iš stebimų rinkų, tačiau, jei tai neįmanoma, nustatant tikrąsias vertes reikia priimti tam tikrą sprendimą. Vertinimai skirstomi į įvairius lygius tikrosios vertės hierarchijoje remiantis duomenimis, naudojamais taikant vertinimo metodus, kaip aprašyta ir atskleista 2.4.3 ir 4 pastabose.

Šie vertinimo metodai gali apimti grynosios dabartinės vertės ir diskontuotų pinigų srautų modelius, palyginimą su panašiomis priemonėmis,

kurių stebimos rinkos kainos jau egzistuoja, *Black-Scholes* ir polinominius pasirinkimo sandorių kainų nustatymo modelius ir kitus vertinimo modelius. Vertinimo metodams naudojamos prielaidos ir duomenys apima nerizikingas palūkanų normas ir palūkanų normų lyginamuosius indeksus, kredito maržas, naudojamas apskaičiuojant diskonto normas, obligacijų ir nuosavybės vertybinių popierių kainas, užsienio valiutos keitimo kursus, nuosavybės vertybinių popierių ir nuosavybės vertybinių popierių indeksų kainas ir tikėtinus kainų svyravimus ir koreliacijas.

Vertinimo metodų tikslas – nustatyti tikrąją vertę, kuri yra kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą rinkos dalyvių tarpusavio sandorį.

Taikant priemonę naudojami plačiai pripažinti vertinimo modeliai įprastų ir nesudėtingų finansinių priemonių, tokių kaip palūkanų normos ir valiutų apskaitimo sandoriai, tikrajai vertei nustatyti; šie modeliai remiasi tik stebimos rinkos duomenimis ir nereikalauja ypatingo vadovybės vertinimo ir skaičiavimų. Stebimas kainas ir modelių duomenis paprastai galima gauti oficialiojo sąrašo skolos ir nuosavybės vertybinių popierių, biržinių išvestinių priemonių ir paprastų ne biržos išvestinių finansinių priemonių, tokių kaip palūkanų normų apskaitimo sandoriai, rinkose. Stebimų rinkos kainų ir modelių duomenų prieinamumas sumažina vadovybės vertinimo ir skaičiavimų poreikį, taip pat sumažina netikrumą, susijusį su tikrosios vertės nustatymu. Stebimų rinkos kainų ir duomenų prieinamumas skiriasi, priklausomai nuo produktų ir rinkų, ir yra linkęs kisti dėl konkrečių įvykių ir bendrų finansų rinkų sąlygų.

Sudėtingesnėms finansinėms priemonėms naudojami pačios priemonės vertinimo modeliai, sukurti pagal pripažintus vertinimo modelius. Kai kurių arba visų svarbių duomenų, naudojamų šiuose modeliuose, gali nebūti rinkoje; jie yra išvesti iš rinkos kainų arba normų arba apskaičiuoti remiantis prielaidomis. Priemonių, susijusių su svarbiais rinkoje negaunamais duomenimis, pavyzdžiai apima tam tikras paskolas ir garantijas, kurių aktyvi rinka neegzistuoja. Vertinimo modeliai, kuriems naudojami svarbūs rinkoje negaunami duomenys, reikalauja aukštesnio lygio vadovybės vertinimo ir skaičiavimų nustatant tikrąją vertę. Vadovybės vertinimo ir skaičiavimų paprastai reikia renkantis naudotiną tinkamą vertinimo modelį, nustatant vertinamos finansinės priemonės tikėtinus būsimus pinigų srautus, nustatant sandorio šalių įsipareigojimų nevykdymo ir išankstinių mokėjimų tikimybę ir pasirenkant tinkamas diskonto normas.

Priemonė turi nusistovėjusią tikrosios vertės nustatymo kontrolės sistemą. Ši sistema apima EIB investicinio banko rizikos valdymo ir rinkos duomenų valdymo funkcijas. Šios funkcijos nepriklauso nuo sandorius vykdančio padalinio vadovybės ir užtikrina svarbių tikrosios vertės vertinimų patvirtinimą. Konkrečios kontrolės priemonės apima:

- stebimos kainodaros patvirtinimą,
- naujų vertinimo modelių bei esamų modelių pakeitimų peržiūrą ir patvirtinimo procesą,
- modelių sutikrinimą ir grįžtamąjį patikrinimą pagal stebimus rinkos sandorius,
- svarbių vertinimo pokyčių analizę ir tyrimą,
- svarbių rinkoje negaunamų duomenų ir vertinimo koregavimų peržiūrą.

Kai tikrajai vertei įvertinti naudojama trečiųjų šalių informacija, kaip antai finansų maklerio pateiktos kainos ar kainų nustatymo paslaugos, taikant priemonę patikrinama, ar tokie vertinimai atitinka TFAS reikalavimus. Tai yra:

- nustatoma, ar kainos požiūriu verta naudoti finansų maklerio informacija arba kainų nustatymo paslaugomis;
- įvertinama, ar tam tikra finansų maklerio informacija ar kainų nustatymo paslauga yra patikimos,
- suprantama, kaip apskaičiuota tikroji vertė ir koku mastu ji atspindi realius rinkos sandorius,
- kai tikrajai vertei nustatyti naudojamos panašių finansinių priemonių kainos, kaip tos kainos buvo pakoreguotos siekiant atspindėti vertinamos finansinės priemonės ypatumus.

▪ Nuostoliai dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo

Priemonės paskolos ir gautinos sumos peržiūrimos kiekvieną finansinių ataskaitų parengimo dieną, siekiant nustatyti, ar į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą turėtų būti įrašytas sumažinimas dėl vertės sumažėjimo. Nustatant reikiamą sumažinimo lygį, visų pirma reikalingas Europos investicijų banko vadovybės sprendimas siekiant įvertinti būsimų pinigų srautų sumą ir laikotarpius. Tokie įvertinimai grindžiami kelių veiksnių prielaidomis ir faktiniai rezultatai gali būti skirtingi, todėl ateityje sumažinimas gali pasikeisti. Be specialaus sumažinimo, taikomo atskiroms reikšmingoms paskoloms ir gautinoms sumoms, pagal Priemonę taip pat gali būti numatomas su vertės sumažėjimu susijęs bendras sumažinimas paskoloms, kurios nebuvo atskirai įvardintos kaip sumažėjusios vertės paskolos ir yra susijusios su didesne įsipareigojimų nevykdymo rizika nei tuomet, kai jos buvo suteiktos.

Paprastai paskolos vertė laikoma sumažėjusia, kai palūkanos ir pagrindinė suma nesumokamos 90 dienų ar ilgiau, o Europos investicijų

banko vadovybė, savo ruožtu, mano, kad yra objektyvių vertės sumažėjimo požymių.

▪ **Atidėjiniai finansinėms garantijoms**

Priemonės garantijų sutartys peržiūrimos kiekvieną finansinių ataskaitų parengimo dieną, siekiant nustatyti, ar į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą turėtų būti įrašytas atidėjinys. Atliekant skaičiavimus ir darant prielaidas atidėjinio dydžiui nustatyti, ypač svarbu įvertinti tokius veiksnius:

- būsimų pinigų srautų sumą ir laikotarpį;
- garantijų panaudojimo lygį;
- numatomiems pinigų srautams taikomus diskonto veiksnius.

▪ **Nekotiruojamų parduoti laikomų nuosavybės vertybinių popierių vertinimas**

Nekotiruojamų parduoti laikomų nuosavybės vertybinių popierių vertinimas paprastai grindžiamas vienu iš šių veiksnių:

- naujausiomis rinkos operacijomis tarp lygiaverčių šalių;
- kitos priemonės, kuri iš esmės yra tokia pati, dabartine tikrąja verte;
- tikėtinais pinigų srautais, diskontuotais dabartinėmis normomis, taikomomis panašių terminų ir panašios rizikos priemonėms;
- patikslintos grynosios vertės metodu arba
- kitais vertinimo modeliais.

Norint nustatyti nekotiruojamų parduoti laikomų nuosavybės vertybinių popierių investicijų pinigų srautus ir diskonto veiksnius, reikia atlikti reikšmingą įvertinimą. Priemonės valdytojas periodiškai tikrina vertinimo metodus bei jų galiojimą, taikydamas stebimų dabartinių rinkų operacijų tą pačią priemonę kainą arba kainą, kuri grindžiama kitais turimais stebimos rinkos duomenimis.

▪ **Parduoti laikomo finansinio turto vertės sumažėjimas**

Pagal priemonę nustatoma, kad parduoti laikomų nuosavybės vertybinių popierių vertė sumažėjo, kai yra užfiksuotas reikšmingas arba ilgai trunkantis tikrosios vertės mažėjimas žemiau savikainos arba kai yra kitų objektyvių vertės sumažėjimo įrodymų. Sąvokos „reikšmingas“ ir „ilgai trunkantis“ turi būti apibrėžiamos sprendimu. Pagal priemonę reikšmingas sumažėjimas paprastai reiškia 30% ir didesnį sumažėjimą, o ilgai trunkantis – ilgesnį nei 12 mėnesių sumažėjimą. Be to, pagal priemonę įvertinami kiti veiksniai, įskaitant įprastą kotiruojamų nuosavybės vertybinių popierių kainos ir būsimų pinigų srautų svyravimą ir nekotiruojamų nuosavybės vertybinių popierių diskonto veiksnius.

▪ **Subjektų, kuriuose pagal priemonę įsigyjamoms dalys, konsolidavimas**

Pagal priemonę priimti svarbūs sprendimai, kad subjektai, kuriuose pagal priemonę įsigyjamoms dalys, nebūtų pagal tą priemonę kontroliuojami. Taip yra dėl to, kad visuose tokiuose subjektuose arba bendrasis partneris, arba fondo valdytojas ar valdyba yra vieninteliai atsakingi už partnerystės reikalų ir veiklos valdymą ir kontrolę ir yra įgaliojti atlikti visus reikiamus veiksmus, kad pasiektų partnerystės tikslą ir įvykdytų uždavinius, laikydamiesi investavimo ir politikos gairių.

2.3 Apskaitos politikos pokyčiai

Išskyrus toliau nurodytus pokyčius, pagal priemonę visiems šiose finansinėse ataskaitoje pateiktiems laikotarpiams nuosekliai taikoma 2.4 pastaboje nustatyta politika. Pagal priemonę priimti toliau nurodyti nauji standartai ir standartų pataisos.

Priimti standartai

Rengiant šias finansines ataskaitas buvo priimti šie standartai, standartų pataisos ir paaiškinimai:

- 1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pataisos „Atskleidimo iniciatyva“;
- metinės 2012–2014 m. TFAS ciklo pataisos – įvairūs standartai.

Šie pokyčiai neturėjo reikšmingo poveikio priemonės finansinėms ataskaitoms.

Paskelbti, bet dar negaliojantys standartai

Toliau nurodyti standartai, standartų pataisos ir aiškinimai galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems po 2016 m. sausio 1 d., bet rengiant šias finansines ataskaitas jie nebuvo taikomi. Standartai, kurie gali būti svarbūs priemonei, nurodyti toliau.

9-asis TFAS *Finansinės priemonės*

Paskutinė standarto dalis paskelbta 2014 m. liepos 24 d. ir ją pakeičiami esami 39-ojo TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“ nurodymai. 9-asis TFAS susijęs su finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų klasifikavimu, vertinimu ir pripažinimo panaikinimu, juo nustatomas naujas tikėtinai kredito nuostolio modelis, skirtas finansinio turto vertės sumažėjimui apskaičiuoti, taip pat naujos apsidraudimo apskaitos taisyklės.

9-asis TFAS apima naują finansinio turto klasifikavimo ir vertinimo metodą, kuris atitinka turto valdymo verslo modelį ir turto pinigų srautų charakteristikas. 9-ajame TFAS nustatytos trys pagrindinės finansinio turto klasifikavimo kategorijos: finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, vertinamu tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis; finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais. Standarte nebeliko šių dabartinių 39-ojo TAS kategorijų: iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto, paskolų ir gautinų sumų, perduoti laikomo finansinio turto. Taikant 9-ąjį TFAS, į sutartis įterptos išvestinės priemonės, kai pagrindinėje sutartyje nurodytas finansinis turtas, kuris patenka į standarto taikymo sritį, nėra atskiriamos. Vietoj to hibridinė finansinė priemonė klasifikavimo tikslais vertinama kaip visuma.

9-asis TFAS iš esmės apima dabartinius 39-ojo TAS reikalavimus dėl finansinių įsipareigojimų klasifikavimo. Tačiau remiantis 39-uoju TAS visų prie finansinio turto, vertinamo tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais, priskiriamų įsipareigojimų tikrosios vertės pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais, o remiantis 9-uoju TFAS šie tikrosios vertės pokyčiai paprastai nurodomi taip:

- tikrosios vertės pokyčio, sietino su to įsipareigojimo kredito rizikos pokyčiais, suma nurodoma kaip kitos bendrosios pajamos, o
- likusi tikrosios vertės pokyčio suma nurodoma kaip pelnas arba nuostoliai.

39-ajame TAS nustatytas patirtų nuostolių modelis 9-ajame TFAS pakeistas į ateitį orientuotą tikėtinų kredito nuostolių modeliu. Pagal jį reikės iš esmės įvertinti, kokį poveikį tikėtiniems kredito nuostoliams, kurie bus apskaičiuojami tikimybės pagrindu, turi ekonominių veiksnių pokyčiai. Naujasis vertės sumažėjimo modelis bus taikomas amortizuota savikaina vertinamam finansiniam turtui arba finansiniam turtui, vertinamam tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis, išskyrus investicijas į nuosavybės priemones, taip pat sutartyse numatytam turtui.

Vadovaujantis 9-uoju TFAS, atidėjiniai nuostoliai bus vertinami remiantis vienu iš toliau nurodytų pagrindų:

- tikėtiniais kredito nuostoliais 12-os mėnesių laikotarpiu. Tai tikėtini kredito nuostoliai, kurių dėl įsipareigojimų neįvykdymo įvykių gali atsirasti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų parengimo dienos; ir
- tikėtiniais kredito nuostoliais galiojimo laikotarpiu. Tai tikėtini kredito nuostoliai, kurių gali atsirasti dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per visą tikėtiną finansinės priemonės galiojimo laikotarpį.

Vertinimas remiantis tikėtiniais kredito nuostoliais galiojimo laikotarpiu taikomas, jei finansinių ataskaitų parengimo dieną finansinio turto kredito rizika nuo pirminio pripažinimo reikšmingai padidėjo, o vertinimas remiantis tikėtiniais kredito nuostoliais 12-os mėnesių laikotarpiu taikomas, jei minėta rizika reikšmingai nepadidėjo. Subjektas gali nustatyti, kad finansinio turto kredito rizika reikšmingai nepadidėjo, jei finansinių ataskaitų parengimo dieną turto kredito rizika yra nedidelė.

Nors remiantis priemone dar neatliktas išsamus vertės sumažėjimo metodikų, kurias ji taikys pagal 9-ąjį TFAS, vertinimas, gali būti, kad kredito nuostoliai, kuriems būdingas didesnis svyravimas, bus pripažįstami anksčiau.

Pagal 9-ąjį TFAS bus reikalaujama išsamiai atskleisti naują informaciją, visų pirma apie kredito riziką ir tikėtinus kredito nuostolius. Priemonės pradinis vertinimas apėmė analizę, kuria buvo siekiama nustatyti esamo proceso duomenų spragas; priemonė numato įgyvendinti sistemos ir patikrinimų pakeitimus, kurie, jos manymu, bus reikalingi siekiant gauti reikiamus duomenis.

9-ąjį TFAS ES patvirtino 2016 m. lapkričio 22 d., jis galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir suteikiama galimybė pradėti jį taikyti anksčiau. Priemonė nenumato patvirtinti šio standarto iki jo įsigaliojimo dienos.

Šiuo metu priemonė atlieka išsamų su 9-ojo TFAS taikymu susijusio poveikio vertinimą.

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“

15-uoju TFAS nustatoma išsami struktūra, padedanti nustatyti, ar pajamos pripažintos, kiek jų pripažinta ir kada. Juo pakeičiami dabartiniai pajamų pripažinimo nurodymai, įskaitant 18-ąjį TAS „Pajamos“, 11-ąjį TAS „Statybų sutartys“ ir TFAAK 13-ąjį aiškinimą „Klientų lojalumo programos“. 15-ąjį TFAS ES patvirtino 2016 m. rugsėjo 22 d., jis galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir suteikiama galimybė jį pradėti jį taikyti anksčiau. Šio standarto poveikis remiantis priemone dar nenustatytas.

7-ojo TAS „Pinigų srautų ataskaitos“ pataisa „Atskleidimo iniciatyva“

Remiantis pataisa reikalaujama atskleisti informaciją, kuri leidžia finansinių ataskaitų naudotojams įvertinti įsipareigojimų, atsirandančių dėl finansinės veiklos, pokyčius, įskaitant pokyčius, atsirandančius dėl pinigų srautų, ir su pinigų srautais nesusijusius pokyčius. Pataisos galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir suteikiama galimybė pradėti jas taikyti anksčiau. Numatoma, kad ES pataisas patvirtins iki metų pabaigos. Priemonė nenumato anksčiau patvirtinti šio standarto ir nemano, kad jis turės kokį nors reikšmingą poveikį jos finansinėms ataskaitoms.

2.4 Svarbiausių apskaitos principų santrauka

Finansinės būklės ataskaitoje turtas ir įsipareigojimai pateikiami likvidumo mažėjimo tvarka ir jame neišskiriami trumpalaikiai ir ilgalaikiai įsipareigojimai.

2.4.1 Užsienio valiutos keitimo skirtumai

Priemonės finansinės ataskaitos pateikiamos eurai (EUR), kurie yra ir funkcinė valiuta. Jeigu nenurodyta kitaip, eurai pateikiama finansinė informacija yra suapvalinta iki artimiausio tūkstančio.

Operacijos užsienio valiuta perskaičiuojamos pagal valiutos keitimo kursą, galiojantį operacijos atlikimo dieną.

Piniginis turtas ir įsipareigojimai kita nei euras valiuta perskaičiuojami į eurus pagal finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną galiojantį valiutos keitimo kursą. Tokio perskaičiavimo pelnas arba nuostoliai įtraukiami į bendrųjų pajamų ataskaitą.

Nepiniginiai straipsniai, kurie vertinami įsigijimo verte užsienio valiuta, perskaičiuojami taikant pirmųjų operacijų atlikimo dieną galiojusį valiutos keitimo kursą. Nepiniginiai straipsniai, kurie vertinami tikrąja verte užsienio valiuta, perskaičiuojami taikant tikrosios vertės nustatymo dieną galiojusį valiutos keitimo kursą.

Valiutos keitimo skirtumai, susidarę atsiskaitant už operacijas kitu nei operacijos dieną galiojusiui valiutos keitimo kursu, ir nerealizuotas užsienio valiutos keitimo kurso skirtumas, susidaręs dėl užsienio valiutos piniginio turto ir įsipareigojimų, už kuriuos neatsiskaityta, įtraukiami į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą.

Pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos elementai perskaičiuojami į eurus pagal operacijos dieną galiojantį valiutos keitimo kursą.

2.4.2 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pagal priemonę pinigai ir pinigų ekvivalentai apibrėžiami kaip einamosios sąskaitos, trumpalaikiai indėliai arba komerciniai vekseliai, kurių pradinis terminas ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

2.4.3 Finansinis turtas, išskyrus išvestines priemones

Finansinis turtas ataskaitose parodomas atsiskaitymo dieną.

▪ **Finansinių priemonių tikroji vertė**

Tikroji vertė yra kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių pagrindinėje, o jos nesant – palankiausioje rinkoje, prie kurios priemonė tuo metu turi prieigą.

Kai taikoma, priemonės vardu EIB apskaičiuoja finansinės priemonės tikrąją vertę, remdamasis tos finansinės priemonės aktyvioje rinkoje kotiruojama kaina. Rinka laikoma aktyviąja rinka, jei sandoriai dėl turto arba įsipareigojimo sudaromi gana dažnai ir jų apimtis yra gana didelė, kad būtų galima nuolat gauti informacijos apie kainų nustatymą.

Jei į finansinės būklės ataskaitą įtraukto finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrosios vertės aktyviose rinkose negalima nustatyti, ji nustatoma taikant įvairius vertinimo metodus, įskaitant matematinius modelius. Šių modelių duomenys, jei įmanoma, gaunami iš stebimų rinkų, tačiau, jei tai neįmanoma, nustatant tikrąsias vertes reikia priimti tam tikrą sprendimą. Pasirinktas vertinimo metodas apima visus veiksnius, į kuriuos atsižvelgtų rinkos dalyviai nustatydami sandorio kainą.

EIB apskaičiuoja tikrąją vertę, naudodamasis tokia tikrosios vertės hierarchija, atspindinčia apskaičiavimams naudotų duomenų svarbą:

- 1 lygis: duomenys, kurie yra identiškų priemonių nekeguotos kotiruojamos rinkos kainos aktyviose rinkose, prie kurių priemonė turi prieigą.
- 2 lygis: kiti nei kotiruojamos kainos 1 lygio duomenys, kurie stebimi tiesiogiai (t. y. kaip kainos) arba netiesiogiai (t. y. gauti iš kainų). Šiai kategorijai priklauso finansinės priemonės, vertinamos naudojantis panašių priemonių kotiruojamomis rinkos kainomis aktyviose rinkose, identiškų arba panašių priemonių kotiruojamomis rinkos kainomis rinkose, kurios laikomos ne tokiomis aktyviomis, arba taikant kitus vertinimo metodus, kai visi reikšmingi duomenys yra tiesiogiai arba netiesiogiai nustatomi iš rinkos duomenų.
- 3 lygis: duomenys, kurie nėra stebimi. Šiai kategorijai priklauso visos priemonės, kurių vertinimo metodas remiasi duomenimis, nepagrįstais stebimais duomenimis, o rinkoje negaunami duomenys turi didelį poveikį priemonės vertinimui. Šiai kategorijai priklauso priemonės, kurios vertinamos remiantis panašių priemonių kotiruojamomis kainomis, kai siekiant atspindėti priemonių skirtumus reikia atlikti svarbius koregavimus arba prielaidas, remiantis rinkoje negaunamais duomenimis.

Pagal priemonę perkėlimai tarp tikrosios vertės hierarchijos lygių pripažįstami ataskaitinio laikotarpio, per kurį įvyko pokytis, pabaigoje.

▪ **Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas**

Iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą sudaro kotiruojamos obligacijos, kurias ketinama laikyti iki išpirkimo termino, ir komerciniai vekseliai, kurių pradinis terminas ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

Šios obligacijos ir komerciniai vekseliai iš pradžių apskaitomi tikrąja verte kartu su bet kokiomis tiesiogiai priskirtinomis sandorio sąnaudomis. Pradinės kainos ir išpirkimo vertės skirtumas amortizuojamas pagal faktinių palūkanų metodą per likusį priemonės laikotarpį.

Kiekvieną finansinės būklės ataskaitos parengimo dieną pagal priemonę įvertinama, ar nėra objektyvių įrodymų apie sumažėjusią finansinio turto arba finansinio turto grupės vertę. Laikoma, kad finansinio turto arba finansinio turto grupės vertė sumažėjo tik tuo atveju, jeigu yra objektyvių įrodymų, kad vertė sumažėjo dėl vieno ar daugiau įvykių, kurie įvyko po pradinio turto pripažinimo (patirtas „nuostolių įvykis“), ir kad nuostolių įvykis (arba įvykis) daro poveikį numatomiems būsimiems finansinio turto arba finansinio turto grupės, kuriuos galima patikimai įvertinti, pinigų srautams. Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami pelno ir nuostolio ataskaitoje, o nuostolių suma vertinama kaip numatomų būsimų pinigų srautų, diskontuotų pradine priemonės faktine palūkanų norma, balansinės vertės ir dabartinės vertės skirtumas.

▪ **Paskolos**

Priemonės paskolos pripažįstamos priemonės turtu tada, kai pinigai iš anksto sumokami skolininkams. Paskolos iš pradžių parodomos savikaina (grynąja išmokėta suma), t. y. tikrąja pinigų verte, reikalinga paskolai suteikti, įskaitant bet kokias operacijų sąnaudas, o vėliau vertinamos amortizuota savikaina pagal faktinės palūkanų normos metodą, atėmus bet kokius atidėjinius vertės sumažėjimui ar neatgautinoms sumoms.

▪ **Parduoti laikomas finansinis turtas**

Parduoti laikomas finansinis turtas – tai šiam tikslui numatytas turtas arba turtas, kuris neatitinka reikalavimų, kad būtų priskiriamas prie tikrąja verte kaip pelnas arba nuostoliai vertinamo turto, prie iki išpirkimo termino laikomo turto arba paskolų ir gautinų sumų. Šį turtą sudaro tiesioginės nuosavo kapitalo investicijos ir investicijos į rizikos kapitalo fondus, kurie iš pradžių nurodomi tikrąja verte, pridėjus sandorio sąnaudas.

Atlikus pradinį vertinimą, parduoti laikomas finansinis turtas vėliau apskaitomas tikrąja verte. Atkreiptinas dėmesys į toliau nurodytą informaciją apie nuosavybės vertybinių popierių tikrosios vertės, kurios negalima nustatyti aktyviosiose rinkose, vertinimą.

a. Rizikos kapitalo fondai

Kiekvieno rizikos kapitalo fondo tikroji vertė pagrįsta naujausia fondo pranešta grynąja turto verte (GTV), jeigu ji apskaičiuota laikantis tarptautinių vertinimo gairių, kurios pripažintos atitinkančiomis TFAS (pavyzdžiui, Europos rizikos kapitalo asociacijos Tarptautinės privataus kapitalo ir rizikos kapitalo vertinimo gairės (IPEV gairės)). Tačiau priemonės valdytojai gali nuspręsti pakoreguoti fondo praneštą GTV, jeigu yra vertinimą galinčių paveikti aplinkybių.

b. Tiesioginės nuosavo kapitalo investicijos

Tikroji investicijų vertė grindžiama naujausiais turimais finansinių ataskaitų duomenimis, pakartotinai taikant, jeigu tinkama, tą patį modelį, kuris buvo taikytas įsigyjant dalyvavimo teises.

Nerealizuotas rizikos kapitalo fondų ir tiesioginių kapitalo investicijų pelnas arba nuostoliai įtraukiami į įnašų mokėtojų išteklius, kol tokios investicijos parduodamos, surenkamos arba perleidžiamos, arba kol nustatoma, kad tokių investicijų vertė sumažėja. Jeigu parduoti laikomų investicijų vertė sumažėja, sukauptas nerealizuotas pelnas arba nuostoliai, kurie pirmiau buvo laikomi nuosavu kapitalu, perkeliama į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą.

Nekotiruojamų investicijų atveju tikroji vertė nustatoma taikant pripažintus vertinimo metodus (pavyzdžiui, pakoreguotos grynosios turto vertės metodą, diskontuotų pinigų srautų metodą arba kelis metodus). Kai tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, tokios investicijos apskaitomos savikaina. Reikia pažymėti, kad per 2 pirmuosius investicijų metus jos pripažįstamos savikaina.

Taikant priemonę įsigyjamos dalyvavimo teisės paprastai yra investicijos į privatų kapitalą arba rizikos kapitalo fondus. Remiantis pramonės sektoriaus praktika, paprastai tokios investicijos yra investicijos, kurias bendrai pasirašė keletas investuotojų, iš kurių nė vienas atskirai negali turėti įtakos tokio fondo kasdienėms operacijoms ir investicinei veiklai. Todėl investuotojo narystė tokio fondo valdymo organe iš esmės nesuteikia jam galios daryti įtakos kasdienėms fondo operacijoms. Be to, individualūs privataus kapitalo arba rizikos kapitalo fondo investuotojai nenustato fondo politikos, kaip antai dividendų paskirstymo ar kitokios paskirstymo politikos. Tokius sprendimus paprastai priima fondo vadovybė, remdamasi akcininkų susitarimu dėl fondo vadovybės ir visų akcininkų teisių bei pareigų. Akcininkų susitarimas paprastai padeda išvengti to, kad atskiri investuotojai vykdytų dvišalius svarbius sandorius su fondu, keistų vadovaujančius darbuotojus ar įgytų privilegijų susipažinti su esmine technine informacija. Priemonės investicijos vykdomos remiantis pirmiau išdėstyta pramonės sektoriaus praktika, užtikrinant, kad priemone nebūtų kontroliuojama nė viena iš šių investicijų, įskaitant investicijas, kurių atveju priemonei priklausau daugiau kaip 20 % balsavimo teisių, ir joms priemone nebūtų daroma jokia didelė įtaka, kaip nurodyta 10-ajame TFAS ir 28-ajame TAS.

▪ **Garantijos**

Finansinių garantijų sutartys – sutartys, pagal kurias reikalaujama, kad priemonė sumokėtų konkrečias sumas garantijos turėtojui, kad atlygintų nuostolius, kuriuos šis patiria dėl konkretaus skolininko laiku nesumokėtų įmokų pagal skolos priemonės sąlygas.

Remiantis galiojančiomis taisyklėmis, šios garantijos neatitinka draudimo sutarties apibrėžties (4-ojo TFAS „Draudimo sutartys“) ir apskaitomos pagal 39-ąjį TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“ kaip išvestinės priemonės arba kaip finansinės garantijos, priklausomai nuo jų savybių ir ypatybių, kaip apibrėžta 39-ajame TAS.

Išvestinių priemonių apskaitos politika išdėstyta 2.4.5 pastaboje.

Finansinių garantijų vertė pirminio pripažinimo metu parodoma tikraja verte, kuri atitinka numatomų priedų įplaukų ir pradinių tikėtinų nuostolių grynąją dabartinę vertę. Šie apskaičiavimai atliekami kiekvienos operacijos pradžios dieną ir finansinės būklės ataskaitoje pripažįstami kaip kito turto arba kitų įsipareigojimų finansinės garantijos.

Po pirminio pripažinimo priemonės įsipareigojimai pagal šias garantijas vertinami didesniaja iš šių verčių:

- iš pradžių pripažinta suma, atėmus, jei tinkama, sukauptos amortizacijos sumą, pripažįstama pagal 18-ąjį TAS „Įplaukos“, ir
- tiksliausių išlaidų, kurių reikia norint padengti bet kurį esamą su garantija susijusį finansinį įsipareigojimą, įverčiu pagal 37-ąjį TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“.

Tiksliausias išlaidų įvertis nustatomas vadovaujantis 37-uju TAS. Atidėjiniai finansinėms garantijoms atitinka įsipareigojimo padengimo sąnaudas, kurios yra tikėtini nuostoliai, nustatomi atsižvelgiant į visus finansinės būklės ataskaitos parengimo dieną žinomus veiksnius ir turimą informaciją.

Kai pagal 39-ąjį TAS įvertintos finansinės garantijos operacijos pripažinimas panaikinamas ir ji vertinama pagal 37-ąjį TAS, jos vertė, kuri anksčiau buvo pripažinta kaip kiti įsipareigojimai, perkeliama į finansinės būklės ataskaitos antraštinę dalį „Atidėjiniai suteiktoms garantijoms“.

Atidėjiniai finansinėms garantijoms (įvertinti pagal 37-ąjį TAS) pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstami kaip atidėjinį suteiktoms garantijoms pokytis atėmus vertės sumažėjimo atkūrimą.

Gautos įmokos pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstamos kaip mokesčių ir komisinės pajamos, remiantis 18-ajame TAS nustatyto amortizavimo grafiku, taikomu visu finansinės garantijos galiojimo laikotarpiu.

Be to, pasirašius garantijos susitarimą, jis parodomas kaip priemonės neapibrėžtasis įsipareigojimas, o kai garantija naudojama – kaip priemonės įsipareigojimas.

2.4.4 Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną priemonės finansinės būklės ataskaitos parengimo dieną įvertinama, ar yra objektyvių įrodymų, kad sumažėjo finansinio turto vertė. Laikoma, kad finansinio turto arba finansinio turto grupės vertė sumažėjo tik tuo atveju, jeigu yra objektyvių įrodymų, kad vertė sumažėjo dėl vieno ar daugiau įvykių, kurie įvyko po pradinio turto pripažinimo (patirtas „nuostolių įvykis“), ir kad nuostolių įvykis daro poveikį numatomiems būsimiems finansinio turto arba finansinio turto grupės, kuriuos galima patikimai įvertinti, pinigų srautams. Vertės sumažėjimo įrodymais galima laikyti tokius požymius: skolininkas arba skolininkų grupė patiria didelių finansinių sunkumų, nevykdo įsipareigojimų arba padaro pažeidimų, susijusių su pagrindinės sumos arba palūkanų mokėjimais; tikimybę, kad skolininkas ar jų grupė bankrutuos arba turės įvykdyti kitokį finansinį pertvarkymą; taip pat atvejus, kai stebimi duomenys (pvz., delspinigių ar su įsipareigojimų nevykdymu susijusių ekonominių sąlygų pokyčiai) rodo, kad numatoma būsimų pinigų srautų vertė smarkiai sumažės.

Pateikus objektyvių įrodymų, kad visa arba dalis paskolos sumos pagal pradines sutarties sąlygas arba ją atitinkanti suma gali būti negražinta, finansinių metų pabaigoje negražintų ir apskaitomų amortizuota savikaina paskolų vertė sumažinama. Jeigu yra objektyvių įrodymų, kad patirta nuostolių dėl vertės sumažėjimo, nuostolio suma skaičiuojama kaip turto balansinės vertės ir apskaičiuotų būsimų pinigų srautų dabartinės vertės skirtumas. Jeigu yra objektyvių įrodymų, kad patirta nuostolių dėl vertės sumažėjimo, nuostolio suma skaičiuojama kaip turto balansinės vertės ir apskaičiuotų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės skirtumas. Remiantis turto faktine palūkanų norma, nuo sumažintos balansinės vertės ir toliau kaupiamos pajamos iš palūkanų. Paskolos kartu su susijusiu sumažinimu nurašomos, kai nėra realios galimybės ateityje jas susigrąžinti. Jeigu vėlesniais metais numatomo vertės sumažėjimo nuostolių suma padidėja arba sumažėja dėl įvykio, kuris įvyko po to, kai buvo pripažintas vertės sumažėjimas, pirmiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai padidinami arba sumažinami patikslinant sumažinimo sąskaitą.

Taikant priemonę atliekami kredito rizikos vertinimai, grindžiami kiekviena atskira operacija, į bendrą vertės sumažėjimą neatsižvelgiant.

Parduoti laikomo finansinio turto atveju kiekvieną priemonės finansinės būklės ataskaitos parengimo dieną įvertinama, ar yra objektyvių įrodymų, kad investicijų vertė sumažėjo. Objektyvūs įrodymai būtų reikšmingas arba ilgai trunkantis investicijų tikrosios vertės mažėjimas

žemiau savikainos. Kai yra įrodymų, kad vertė sumažėjo, sukaupti nuostoliai (vertinami kaip įsigijimo vertės ir dabartinės tikrosios vertės skirtumas, atėmus bet kokius tos investicijos nuostolius dėl vertės sumažėjimo, kurie anksčiau buvo pripažinti bendrųjų pajamų ataskaitoje) pašalinami iš įnašų mokėtojo išteklių ir parodomi pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Parduoti laikomo finansinio turto vertės sumažėjimo nuostoliai pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje neatkuriami; jo tikrosios vertės padidėjimas, sekęs po vertės sumažėjimo, pripažįstamas tiesiogiai įnašų mokėtojų ištekliuose.

Europos investicijų banko rizikos valdymo tarnyba bent kartą per metus patikrina, ar nesumažėjo finansinio turto vertė. Atliekami vertės patikslinimai apima diskonto panaikinimą pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje turto tarnavimo laikotarpiu bei patikslinimus, kurių reikia pakartotiniam pirminio vertės sumažėjimo įvertinimui atlikti.

2.4.5 Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės apima skirtingų valiutų apsigkeitimo sandorius, skirtingų valiutų palūkanų normų apsigkeitimo sandorius, trumpalaikius valiutų apsigkeitimo sandorius ir palūkanų normų apsigkeitimo sandorius.

Vykdamt įprastinę veiklą pagal priemonę gali būti sudaryti apsigkeitimo sandoriai, siekiant apdrausti nuo rizikos specialias skolinimo operacijas, arba išankstiniai valiutos sandoriai kitomis nei euras aktyviai prekiaujamomis valiutomis, valiutos pozicijai apdrausti nuo rizikos, kad būtų išlygintas pelnas arba nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų svyravimų.

Taikant priemonę nesinaudojama jokiomis apsigraudimo galimybėmis pagal 39-ąją TAS. Visos išvestinės finansinės priemonės vertinamos tikrąja verte kaip pelnas arba nuostoliai ir nurodomos kaip išvestinės finansinės priemonės. Tikroji vertė gaunama visų pirma iš diskontuotų pinigų srautų modelių, pasirinkimo sandorių kainų nustatymo modelių ir trečiųjų šalių skelbiamų kainų.

Išvestinės finansinės priemonės parodomos tikrąja verte ir apskaitomos kaip turtas, kai jų tikroji vertė teigiama, ir kaip įsipareigojimai, kai jų tikroji vertė neigiama. Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokyčiai parodomi pelno arba nuostolių ataskaitos dalyje „Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokytis“.

Išvestinės finansinės priemonės iš pradžių pripažįstamos naudojantis prekybos duomenimis.

2.4.6 Įnašai

Valstybių narių įnašai pripažįstami finansinės būklės ataskaitoje kaip gautinos sumos Tarybos sprendimo, kuriuo nustatomi valstybių narių mokėtini priemonės finansiniai įnašai, dieną.

Valstybių narių įnašai atitinka toliau nurodytas sąlygas ir todėl priskiriami prie nuosavo kapitalo:

- kaip apibrėžta susitarime dėl įnašų, jie suteikia teisę valstybėms narėms priimti sprendimą dėl priemonės grynojo turto panaudojimo priemonės likvidavimo atvejais;
- jie priskiriami prie priemonių grupės, kuri yra žemesnė už visas kitas priemonių grupes;
- visos finansinės priemonės, priklausiančios priemonių grupei, kuri yra žemesnė už visas kitas priemonių grupes, turi vienodas savybes;
- priemonei nebūdingos savybės, dėl kurių ją reikėtų priskirti prie įsipareigojimų; o
- bendri laukiami pinigų srautai, priskiriami priemonei per jos galiojimo laiką, iš esmės yra pagrįsti pelnu arba nuostoliais, pripažinto grynojo turto pokyčiu arba priemonės pripažinto ir nepripažinto grynojo turto tikrosios vertės pokyčiu per priemonės galiojimo laiką.

2.4.7 Pajamos iš paskolų palūkanų

Pagal priemonę suteiktų paskolų palūkanos apskaitomos pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje („Palūkanos ir panašios pajamos“) ir finansinės būklės ataskaitoje („Paskolos ir gautinos sumos“) kaupimo principu, taikant faktinę palūkanų normą, t. y. normą, kuria tiksliai diskontuojami numatomi būsiami pinigų mokėjimai arba įplaukos per tikėtiną paskolos galiojimo laikotarpį paskolos grynąja apskaitine verte. Kai apskaityta paskolos vertė sumažinama dėl vertės sumažėjimo, pajamos iš palūkanų ir toliau parodomos taikant pradinę faktinę palūkanų normą, taikomą naujai apskaitinei vertei.

Įsipareigojimo mokesčiai yra laikomi būsimųjų laikotarpių pajamomis ir yra pripažįstami taikant faktinės palūkanų normos metodą per laikotarpį nuo susijusios paskolos išmokėjimo iki grąžinimo, ir yra nurodomi pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje prie palūkanų ir panašių pajamų.

2.4.8 Palūkanų subsidijos ir techninė pagalba

Viena iš priemonės veiklos sričių – valstybių narių vardu administruojamos palūkanų subsidijos ir techninė pagalba.

Valstybių narių įnašų, skirtų palūkanų subsidijoms ir techninei pagalbai mokėti, dalis nepriskiriama priemonės įnašų mokėtojų ištekliams, bet klasifikuojama kaip trečiosioms šalims mokėtinos sumos. Pagal priemonę atliekami mokėjimai galutiniams gavėjams, o tada sumažinamos trečiosioms šalims mokėtinos sumos.

Kai su palūkanų subsidijomis ir technine pagalba susijusios įneštos sumos iki galo nesuteikiamos, jos perklasifikuojamos kaip priemonei skirti įnašai.

2.4.9 Pajamos iš pinigų ir pinigų ekvivalentų palūkanų

Pajamos iš pinigų ir pinigų ekvivalentų palūkanų pripažįstamos priemonės pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje pagal kaupiamąjį principą.

2.4.10 Mokesčiai, komisiniai ir dividendai

Už suteiktas paslaugas per laikotarpį gautas atlygis pripažįstamas pajamomis paslaugų suteikimo momentu, o mokesčiai, gauti vykdant svarbią veiklą, pripažįstami pajamomis, kai užbaigiama svarbi veikla. Šie mokesčiai nurodomi pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje, prie mokesčių ir komisinių pajamų.

Dividendai, susiję su parduoti laikomu finansiniu turtu, pripažįstami tada, kai gaunami, ir nurodomi pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje, prie grynjojo realizuoto pelno iš parduoti laikomo finansinio turto.

2.5 Mokesčių sistema

Protokole dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų, pridedamame prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, nustatyta, kad Sąjungos institucijų turtas, įplaukos ir kita nuosavybė yra neapmokestinami jokiais tiesioginiais mokesčiais.

3. Rizikos valdymas

Šioje pastaboje pateikiama informacija apie priemonės kredito ir finansinę riziką bei šios rizikos valdymą ir kontrolę, visų pirma apie riziką, susijusią su taikomomis finansinėmis priemonėmis. Šie straipsniai – tai:

- kredito riziką – nuostolių riziką, kylančią dėl to, kad klientas arba kita sandorio šalis nevykdo įsipareigojimų, įvairiais būdais gresiančią kreditui, įskaitant atsiskaitymų riziką;
- likvidumo riziką – riziką, kad subjektas negalės finansuoti turto padidėjimo ir suėjus terminui įvykdyti įsipareigojimų, nepatirdamas nepriimtinių nuostolių;
- rinkos riziką – riziką, kad rinkos kainų ir normų, kaip antai palūkanų normų, akcijų kainų ir užsienio valiutų kursų, pokyčiai turės poveikio subjekto pajamoms arba jo turimų finansinių priemonių vertei.

3.1 Rizikos valdymo organizavimas

Europos investicijų bankas nuolat peržiūri savo rizikos valdymą.

EIB rizikos valdymo tarnyba nepriklausomai nustato, įvertina ir stebi priemonei gresiančią riziką, apie kurią pranešama. Remiantis pareigų atskyrimo sistema, rizikos valdymas vykdomas nepriklausomai nuo veiklos padalinių. EIB atveju Rizikos valdymo tarnybos generalinis direktorius teikia ataskaitas rizikos klausimais paskirtajam už rizikos valdymą atsakingam pirmininko pavaduotojui. Paskirtasis pirmininko pavaduotojas taip pat atsakingas už rizikos ataskaitų teikimo Europos investicijų banko valdymo komitetui ir direktorių valdybai priežiūrą.

3.2 Kredito rizika

Kredito rizika – potencialūs nuostoliai, kurie gali būti patirti dėl to, kad klientas arba kita sandorio šalis nevykdo įsipareigojimų, ši rizika kreditui gali kilti įvairiais būdais, įskaitant atsiskaitymų riziką.

3.2.1 Kredito rizikos politika

Vykdydamas paskolos sandorio šalių kredito analizę, EIB įvertina kredito riziką ir tikėtinus nuostolius, siekdamas kiekybiškai išreikšti riziką ir nustatyti jos kainą. EIB parengė vidaus reitingo metodiką, skirtą nustatyti su savo kreditais susijusių sandorio šalių (skolininkų ar garantų) vidaus reitingus. Metodika grindžiama vertinimo lapų, parengtų specialiai kiekvienai svarbiai kredito sandorio šaliai (pvz., įmonėms, bankams, viešojo sektoriaus subjektams ir kt.), sistema. Atsižvelgiant į geriausią bankininkystės praktiką ir Bazelio tarptautinio susitarimo dėl kapitalo („Bazelis II“) principus, visos tam tikro sandorio kredito profiliui svarbios sandorio šalys klasifikuojamos pagal vidaus reitingo kategorijas, taikant tam tikros rūšies sandorio šaliai skirtą vidaus reitingo metodiką. Atlikus išsamią sandorio šalies verslo ir finansinės rizikos profilio analizę ir jos valstybės rizikos analizę, kiekvienai sandorio šaliai priskiriamas vidaus reitingas, kuris parodo jos galimą su užsienio valiutomis susijusių įsipareigojimų neįvykdymą.

Atliekant projekto finansų ir kitų struktūrinių riboto naudojimo operacijų kredito vertinimą, taikomos atitinkamos sektoriaus kredito rizikos priemonės, daugiausia orientuotos į pinigų srautų buvimą ir gebėjimą vykdyti skolinius įsipareigojimus. Šios priemonės apima projekto sutarties pagrindo ir sandorio šalies analizę, taip pat pinigų srautų modeliavimą. Panašiai kaip įmonių ir finansų įstaigų atveju, kiekvienam projektui priskiriamas vidaus rizikos reitingas.

Visi vidaus reitingai paskolos laikotarpiu stebimi ir reguliariai atnaujinami.

Visoms ne valstybės atliekamoms (arba ne valstybės garantuotoms ar panašioms) operacijoms taikomas tam tikras sandorio lygmuo ir sandorio šalies dydžio ribos. Sandorio šalies apribojimai nustatomi atsižvelgiant į konsoliduotosios grupės rizikos lygmenį, jei taikoma. Šie apribojimai paprastai taikomi, pvz., sandorio šalių nuosavų lėšų dydžiu.

Siekdamas sumažinti kredito riziką EIB, kai tinkama ir atsižvelgdamas į kiekvieną atskirą atvejį, įvairiai didina kredito vertę, pvz.:

- taikomos su sandorio šalimi arba projektu susijusios garantijos (pvz., akcijų užstatas; turto užstatas; teisių suteikimas; sąskaitų užstatas) ir (arba)

- garantijos, kurias paprastai teikia finansuojamo projekto rėmėjas (pvz., užbaigimo garantijos, garantijos pagal pirmą pareikalavimą), arba banko garantijos.

Kredito išvestinės finansinės priemonės kredito rizikai sumažinti pagal priemonę netaikomos.

3.2.2 Didžiausia kredito rizika, neatsižvelgiant į jokių užstatą ir kitokį kredito vertės didinimą

Lentelėje toliau pateikiama didžiausia finansinės būklės ataskaitos elementų, įskaitant išvestines priemones, kredito rizika. Pateikta bendroji didžiausia rizika, neatsižvelgiant į sumažinimo poveikį taikant užstatą.

Didžiausia rizika (tūkst. EUR)	2016 12 31	2015 12 31
TURTAS		
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	360 817	448 995
Išvestinės finansinės priemonės	6 920	311
Paskolos ir gautinos sumos	1 729 380	1 460 057
Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos	86 395	-
Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas	169 398	228 521
Kitas turtas	345	27
Iš viso turto	2 353 255	2 137 911
NEBALANSINIAI STRAIPSNIAI		
Neapibrėžtieji įsipareigojimai		
- Pasirašytos, bet neišduotos garantijos	35 337	10 000
Įsipareigojimai		
- Neišmokėtos paskolos	901 899	1 189 564
- Išduotos garantijos	8 627	798
Nebalansiniai straipsniai, iš viso	945 863	1 200 362
Kredito rizika, iš viso	3 299 118	3 338 273

3.2.3 Paskolų ir gautinų sumų kredito rizika

3.2.3.1 Paskolų ir gautinų sumų kredito rizikos nustatymas

Kiekvienos pagal priemonę prisiimtos paskolos arba garantijos atveju atliekamas išsamus rizikos vertinimas ir kiekybinis tikėtinų nuostolių įvertinimas, į kuriuos atsižvelgiama atliekant paskolų klasifikaciją. Pagal poveikio finansavimo priemonių paketą (apibūdintą 23 pastaboje) atliekamoms operacijoms, išskyrus per tarpininkus teikiamas paskolas, taikoma kita procedūra, o ne kredito rizikos politikos gairės. Paskolų klasifikacija nustatyta remiantis visuotinai priimtais kriterijais, grindžiamais skolininko kokybe, paskolos terminu, garantija ir, prireikus, garantu.

Paskolų klasifikavimo sistema apima metodikas, procesus, duomenų bazes ir IT sistemas, kuriomis atliekamas skolinimo operacijų kredito rizikos vertinimas ir kiekybinis numatomų nuostolių įvertinimas. Ja apibendrinama daug informacijos, siekiant nustatyti tinkamą paskolų kredito rizikos reitingą. Paskolų klasifikacija nurodo dabartinę apskaičiuotų numatomų nuostolių, kurie įvertinami atsižvelgiant į pagrindinių įsipareigojimų nevykdymo galimybę, riziką ir nuostolių dydį įsipareigojimų nevykdymo atveju, vertę. Paskolų klasifikacijos paskirtis:

- ji padeda tiksliau ir kiekybiškiau įvertinti skolinimo riziką;
- padeda paskirstyti stebėseną;
- ja apibūdinama paskolos portfelio kokybė bet kuriuo konkrečiu metu;
- ji yra vienas iš rodiklių, į kuriuos atsižvelgiama priimant rizikos įvertinimo sprendimus, grindžiamus numatomais nuostoliais.

Klasifikuojant paskolas, vertinami tokie veiksniai:

- Skolininko kreditingumas. Rizikos valdymo tarnyba nepriklausomai atlieka skolininkų apžvalgą ir, remdamasi vidaus metodika bei išorės duomenimis, įvertina jų kreditingumą. Remdamasis pasirinktu „Bazelis II“ pažangiuoju metodu, bankas parengė vidaus reitingo

metodiką, skirtą skolininkų ir garantų vidaus reitingams nustatyti. Ji grindžiama vertinimo lapais, skirtais konkrečios rūšies sandorio šaliai.

- ii) Įsipareigojimų nevykdymo koreliacija. Ja kiekybiškai įvertinama galimybė, kad skolininkui ir garantui vienu metu kiltų finansinių sunkumų. Kuo didesnė skolininko ir garanto įsipareigojimų nevykdymo tikimybių koreliacija, tuo mažesnė garantijos vertė ir kartu tuo žemesnė paskolos klasifikacija.
- iii) Garantijos priemonių ir garantijų vertė. Ši vertė vertinama atsižvelgiant į garantijos pateikėjo kreditingumo ir taikytos priemonės derinį.
- iv) Sutarties pagrindas. Patikimas sutarties pagrindas didina paskolos kokybę ir jos vidaus klasifikaciją.
- v) Paskolos trukmė. Visiems kitiems veiksniams esant vienodiems, ilgesnė paskolos trukmė reiškia didesnę riziką patirti su paskola susijusių įsipareigojimų vykdymo sunkumų.

Numatomi paskolos nuostoliai apskaičiuojami atsižvelgiant į pirma aptartų penkių elementų derinį. Atsižvelgiant į tų nuostolių dydį, paskolai priskiriama viena iš toliau išvardytų paskolos klasifikacijos klasių.

- A Aukščiausios kokybės paskolos: jų yra trys subkategorijos. A apima visą ES valstybinę riziką, t. y. paskolas, kurias visiškai, aiškiai ir besąlygiškai garantavo valstybės narės, kurių atveju nenumatoma jokių paskolos grąžinimo sunkumų ir kurioms priskirti 0 % nenumatyti nuostoliai. A+ – tai kitiems nei valstybės narės subjektams suteiktos (arba jų garantuotos) paskolos, nenumatant padėties pablogėjimo jų trukmės metu. A- apima tokias skolinimo operacijas, kai esama tam tikrų abejonių dėl esamos padėties išsaugojimo (pvz., dėl ilgo termino arba didelio būsimos užstato, kuris kitais atžvilgiais yra nepriekaištingas, kainos nepastovumo), tačiau numatoma, kad bet kokie neigiami aspektai turėtų būti nežymūs.
- B Aukštos kokybės paskolos: tai bankui priimtina turto klasė, nors neatmetama galimybė, kad ateityje padėtis gali šiek tiek pablogėti. B+ ir B- apibūdina reliatyvią tikimybę, kad minėtas pablogėjimas gali įvykti.
- C Geros kokybės paskolos: pavyzdžiui, paskolos be garantijos, skirtos patikimiems bankams ir įmonėms, kurių visa suma grąžinama suėjus 7 metų terminui arba kurios grąžinamos dalimis per atitinkamą terminą.
- D Ši reitingo klasė – skiriamoji riba tarp priimtinos kokybės paskolų ir paskolų, kurių atveju patirta tam tikrų sunkumų. Ši paskolų klasifikavimo takoskyra tiksliau apibrėžiama D+ ir D- subkategorijomis. D- reitingu įvertintoms paskoloms būtina padidinta stebėseną.
- E Ši paskolų klasifikacijos kategorija apima paskolas, kurių rizikos profilis yra didesnis nei paprastai priimtina. Ji taip pat apima paskolas, per kurių galiojimo trukmę patirta rimtų problemų ir negalima atmesti galimybes, kad atsirastų nuostolių. Todėl šias paskolas būtina atidžiai ir griežtai stebėti. E+ ir E- subkategorijos skiriasi minėto specialaus stebėsenos proceso intensyvumu, E- subkategorijai priskirtų operacijų atveju esama didelės galimybes, kad su skola susiję įsipareigojimai nebus vykdomi laiku ir todėl reikės tam tikro skolos restruktūrizavimo, dėl kurio kyla galimybė patirti nuostolių dėl vertės sumažėjimo.
- F F (įsipareigojimų nevykdymas, angl. *fail*) nurodo paskolas, su kuriomis susijusi nepriimtina rizika. F- klasei priskirtos paskolos gali atsirasti tik dėl neįvykdytų sandorių, po kurių pasirašymo susidurta su nenumatytais, išskirtinėmis ir itin nepalankiomis aplinkybėmis. Visos operacijos, dėl kurių priemonė patiria pagrindinės sumos nuostolių, vertinamos F ir joms taikoma speciali nuostata.

Apskritai paskolos, įvertintos D- ar žemesniu vidaus reitingu, įtraukiamos į stebėjimo sąrašą. Tačiau jeigu paskola iš pradžių buvo patvirtinta su D- ar žemesniu rizikos profiliu, į stebėjimo sąrašą ji bus įtraukta tik atsitikus svarbiam su kreditu susijusiam įvykiui, dėl kurio jos klasifikacija dar sumažėja.

3.2.3.3 skirsnyje esančioje lentelėje pateikta priemonės paskolų portfelio kredito kokybės analizė, grindžiama pirma apibūdintomis įvairiomis paskolų klasifikacijos klasėmis.

3.2.3.2 Skolinimo kredito rizikos analizė

Tolesnėje lentelėje pateikta didžiausia pasirašytų ir išmokėtų paskolų kredito rizika pagal skolininko pobūdį, atsižvelgiant į garantų suteiktas garantijas:

2016 12 31 tūkst. EUR	Su garantija	Kitoks kredito vertės didinimas	Be garantijos	Iš viso	Viso biudžeto %
Bankai	22 691	34 597	933 609	990 897	57 %
Bendrovės	110 849	97 213	320 406	528 468	31 %
Valstybės institucijos	38 330	-	-	38 330	2 %
Valstybės	-	3 764	167 921	171 685	10 %
Iš viso išmokėta	171 870	135 574	1 421 936	1 729 380	100 %
Pasirašyta, bet neišmokėta	94 976	-	806 923	901 899	

2015 12 31 tūkst. EUR	Su garantija	Kitoks kredito vertės didinimas	Be garantijos	Iš viso	Viso biudžeto %
Bankai	18 964	73 670	758 412	851 046	58 %
Bendrovės	37 431	89 170	272 186	398 787	27 %
Valstybės institucijos	37 112	-	14	37 126	3 %
Valstybės	-	4 295	168 803	173 098	12 %
Iš viso išmokėta	93 507	167 135	1 199 415	1 460 057	100 %
Pasirašyta, bet neišmokėta	135 821	-	1 053 743	1 189 564	

Operacijų valdymo ir restruktūrizavimo direktoratas yra atsakingas už skolininkų ir garantų stebėjimą, taip pat su projektais susijusią finansinę ir sutarčių priežiūrą. Todėl priemonės paskolų, skolininkų ir garantų kreditingumas yra nuolat stebimas, tai atliekama ne rečiau kaip kartą per metus, tačiau dažniau – pagal poreikį ir įvykus kredito įvykiui. Operacijų valdymo ir restruktūrizavimo direktoratas visų pirma peržiūri, ar laikomasi sutarčių teisių, o jeigu pablogėja reitingas ir (arba) neįvykdomi sutartiniai įsipareigojimai, imasi taisomųjų veiksmų. Prireikus, vadovaujantis kredito rizikos gairėmis, taikomos rizikos mažinimo priemonės. Be to, jeigu atnaujinamos paskoloms suteiktos banko garantijos, užtikrinama, kad jos būtų pakeistos arba būtų laiku imamasi veiksmų.

3.2.3.3 Kredito kokybės analizė pagal skolininko tipą

Tolesnėje lentelėje pateikta 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. priemonės paskolų portfelio kredito kokybės analizė pagal paskolos klasifikavimo paraišką, remiantis pasirašytų paskolų (išmokėtų ir neišmokėtų) rizika.

2016 12 31 tūkst. EUR		Aukštas reitingas	Standartinis reitingas	Mažiausia priimtina rizika	Didelė rizika	Be reitingo	Iš viso	Viso biudžeto %
		Nuo A iki B-	C	D+	D- ir žemesnis			
Skolininkas	Bankai	94 081	53 970	315 524	1 038 705	126 951	1 629 231	62 %
	Bendrovės	125 810	-	19 389	393 877	152 355	691 431	26 %
	Valstybės institucijos	-	-	38 330	-	-	38 330	1 %
	Valstybės	-	-	18 131	254 156	-	272 287	11 %
Iš viso		219 891	53 970	391 374	1 686 738	279 306	2 631 279	100 %

2015 12 31 tūkst. EUR		Aukštas reitingas	Standartinis reitingas	Mažiausia priimtina rizika	Didelė rizika	Be reitingo	Iš viso	Viso biudžeto %
		Nuo A iki B-	C	D+	D- ir žemesnis			
Skolininkas	Bankai	92 260	31 558	326 635	990 971	245 160	1 686 584	64 %
	Bendrovės	125 963	-	12 493	450 045	-	588 501	22 %
	Valstybės institucijos	-	-	37 112	40 014	-	77 126	3 %
	Valstybės	-	-	9 277	288 133	-	297 410	11 %
Iš viso		218 223	31 558	385 517	1 769 163	245 160	2 649 621	100 %

3.2.3.4 Paskolų ir gautinų sumų rizikos koncentracija

3.2.3.4.1 Geografinė analizė

Atsižvelgiant į skolininko šalį, priemonės paskolų portfelį galima analizuoti pagal toliau nurodytus geografinius regionus (tūkst. EUR).

Skolininko šalis	2016 12 31	2015 12 31
Kenija	341 805	192 945
Nigerija	241 547	195 290
Uganda	175 424	178 515
Tanzanija	115 239	56 367
Jamaika	90 237	85 278
Burundis	87 373	40
Mauritanija	85 008	94 123
Dominikos Respublika	81 230	72 474
Togas	64 605	75 387
Etiopija	59 837	67 589
Kongo Demokratinė Respublika	47 122	39 766
Gana	45 715	40 439
Kamerūnas	41 255	51 930
Mauricijus	31 518	18 882
Ruanda	29 918	20 466
Žaliasis Kyšulys	23 029	24 623
Mozambikas	22 389	25 124
Prancūzijos Polinezija	21 387	22 095
Senegalas	18 544	10 991
AKR regionas	15 640	111 103
Malavis	11 493	13 030
Kaimanų Salos	11 221	–
Zambija	11 079	8 733
Botsvana	7 889	6 605
Haitis	6 879	7 071
Barbadosas	6 809	–
Samoa	6 356	6 267
Malis	6 159	6 688
Burkina Fosas	4 480	5 967
Kongas	3 460	5 189
Vanuatu	2 470	2 772
Naujoji Kaledonija	2 191	2 705
Seišeliai	2 058	468
Palau	1 929	2 197
Liberija	1 759	921
Pietų Afrika	1 336	–
Mikronezija	1 088	1 169
Trinidadas ir Tobagas	528	1 010
Nigeris	523	1 372
Sent Lusija	392	2 671
Bahamos	392	–
Tonga	46	54
Angola	19	–
Sint Martenas	2	6
Grenada	–	1 735
Iš viso	1 729 380	1 460 057

3.2.3.4.2 Pramonės sektorių analizė

Tolimesnėje lentelėje pramonės paskolų portfelis analizuojamas pagal skolininko pramonės sektorių. Operacijos, kai paskolos prieš jas išmokant galutiniam gavėjui pirma išmokamos finansų tarpininkams, parodomos prie bendrųjų paskolų (tūkst. EUR).

Skolininko pramonės sektorius	2016 12 31	2015 12 31
Bendrosios paskolos ir agentūrų susitarimai	987 242	658 098
Elektros energija, anglis ir kt.	277 524	197 547
Miestų plėtra, renovacija ir transportas	203 094	207 773
Žaliavos ir kasyba	78 849	88 615
Tretinės paslaugos ir kt.	67 590	201 361
Keliai ir greitkeliai	48 600	48 165
Oro uostų ir oro eismo valdymo sistemos	38 330	37 126
Maisto grandinė	13 178	7 643
Atliekų perdirbimas	7 988	4
Žaliavų perdirbimas, statyba	6 964	13 719
Telekomunikacijos	21	6
Iš viso	1 729 380	1 460 057

3.2.3.5 Įsiskolinimai už paskolas ir vertės sumažėjimas

Įsiskolinimų sumos yra nustatomos, stebimos ir apie jas pranešama laikantis procedūrų, nustatytų banko dokumente „Finansų stebėsenos gairės ir procedūros“. Šios procedūros atitinka geriausią bankininkystės praktiką ir yra taikomos visoms EIB valdomoms paskoloms.

Stebėsenos proceso struktūra tokia, kad būtų užtikrinta, kad i) per kuo trumpesnį laiką būtų nustatyti įsiskolinimai ir apie juos pranešta atsakingoms tarnyboms; ii) kritiniai atvejai būtų skubiai perduodami spręsti tinkamu operaciniu ir sprendimų priėmimų lygmeniu; iii) būtų reguliariai teikiama informacija EIB vadovybei ir valstybėms narėms apie bendrą įsiskolinimo būklę ir apie susigrąžinimo priemones, kurių jau imtasi arba ketinama imtis.

Paskolų mokėjimų įsiskolinimus ir vertės sumažėjimą galima analizuoti taip (tūkst. EUR):

	Pastabos	Paskolos ir gautinos sumos	Paskolos ir gautinos sumos
		2016 12 31	2015 12 31
Balansinė vertė		1 729 380	1 460 057
Atskiras vertės sumažėjimas			
Bendra suma		119 381	214 232
Sumažinimas dėl vertės sumažėjimo	7	-117 640	-191 046
Balansinė vertė, atskiras vertės sumažėjimas		1 741	23 186
Bendras vertės sumažėjimas			
Bendra suma		-	-
Sumažinimas dėl vertės sumažėjimo		-	-
Balansinė vertė, bendras vertės sumažėjimas		-	-
Pradelsta, bet vertė nesumažėjusi			
Laiku nesumokėta:			
0–30 dienų		1 620	1 521
30–60 dienų		30	15
60–90 dienų		-	-
90–180 dienų		-	-
daugiau kaip 180 dienų		1	13
Balansinė vertė, kai laiku nesumokėta, bet vertė nesumažėjo		1 651	1 549
Balansinė vertė, kai laiku sumokėta ir vertė nesumažėjo		1 725 988	1 435 322
Paskolų ir gautinų sumų balansinė vertė, iš viso		1 729 380	1 460 057

3.2.3.6 Paskolų sąlygų pakeitimas ir restruktūrizavimo priemonės

Laikoma, kad priemonės paskolos yra restruktūrizuotos, jei įvykus neigiamiems skolininko finansinės būklės pokyčiams su tuos skolininku iš naujo peržiūrimos pradinės susitarimų sąlygos, kurios tiesiogiai veikia būsimo finansinės priemonės pinigų srautus, ir dėl to priemonė gali patirti nuostolių. Tačiau restruktūrizavimo veiklos finansinis poveikis paprastai apsiriboja vertės sumažėjimo nuostoliais, jei tokių yra, nes paprastai pagal priemonę laikomasi finansinio neutralumo ir tai atsispindi iš naujo suderėtose restruktūrizuojamų operacijų kainodaros sąlygose.

Įprastomis veiklos sąlygomis atliekant paskolų klasifikaciją konkrečios paskolos būtų buvusios priskirtos prastesnei klasei ir prieš peržiūrint sąlygas paskola būtų buvusi įtraukta į stebėjimo sąrašą. Peržiūrėjus sąlygas šios iš priemonės lėšų suteiktos paskolos bus ir toliau įdėmiai stebimos. Jei peržiūrėjus mokėjimo sąlygas nebus atkurta pradinė turto balansinė vertė, bus laikoma, kad jo vertė sumažėjo. Atitinkami vertės sumažėjimo nuostoliai bus apskaičiuoti remiantis prognozuojamais pinigų srautais, diskontuotais taikant pirminę faktinių palūkanų normą. Reguliariai vertinamas poreikis sumažinti visų paskolų, kurių klasifikacija sumažinta iki E–, vertę; visų F klasės paskolų vertė turi būti sumažinta. Kai paskolos klasifikacija pakankamai pagerės, ji bus pašalinta iš stebėjimo sąrašo, laikantis pagal priemonę numatytų procedūrų.

Restruktūrizavimo priemonės ir veiksmai, kurių per ataskaitinį laikotarpį ėmėsi priemonės restruktūrizavimo grupė, apima termino pratęsimą, pagrindinės sumos mokėjimo atidėjimą, pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimo atidėjimą ir pradeltų skolų kapitalizavimą. Dėl tokių restruktūrizavimo priemonių nėra panaikinamas pagrindinės operacijos pripažinimas.

Pozicijos, dėl kurių padaryti susitarimų sąlygų pakeitimai, kurie neturi įtakos būsimo finansinio srautams, kaip antai įkaito ar kiti užtikrinimo susitarimai arba sutartinių teisių atsisakymas pagal sutarties sąlygas, nėra laikomos restruktūrizuotomis, taigi nelaikoma, kad tie įvykiai yra pakankami, kad patys savaime rodytų vertės sumažėjimą.

Operacijos, kurioms taikytos restruktūrizavimo priemonės, nurodytos kaip tokios toliau pateikiamoje lentelėje:

tūkst. EUR	2016 12 31	2015 12 31
Operacijos, kurioms taikytos restruktūrizavimo priemonės	22	16
Balansinės vertės	171 135	225 631
iš jų: sumažėjusios vertės	124 250	204 711
Pripažintas vertės sumažėjimas	113 052	188 197
Restruktūrizuotų operacijų palūkanų pajamos	19 877	14 262
Nurašytos pozicijos (po operacijos nutraukimo / pardavimo)	31 298	–

tūkst. EUR	2015 12 31	Restruktūrizavimo priemonės					2016 12 31
		Terminų pratęsimas	Pagrindinės sumos mokėjimo atidėjimas	Pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimo atidėjimas	Kita	Gražinimas ir nutraukimas pagal sutartį ⁽¹⁾	
Bankai	17 891	–	–	12 150	8 062	–827	37 276
Bendrovės	207 740	–	–	–	26 203	–100 084	133 859
Iš viso	225 631	–	–	12 150	34 265	–100 911	171 135

(1) Sumažėjusios sumos paaškinamos per metus atliktais operacijų, kurios jau buvo laikomos restruktūrizuotomis 2015 m. gruodžio 31 d., pagrindinės sumos mokėjimais ir tais metais atliktu nutraukimu.

3.2.4 Pinigų ir pinigų ekvivalentų kredito rizika

Turimos lėšos investuojamos vadovaujantis priemonės sutartinių mokėjimo įsipareigojimų tvarkaraščiu. 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. investicijos buvo vykdomos tik banko indėlių, indėlių sertifikatų ir komercinių vekselių forma.

Įgaliotieji subjektai turi reitingą, kuris yra panašus į trumpalaikius ir ilgalaikius reitingus, kurių reikalaujama paties EIB išdo investicijoms. Mažiausias trumpalaikių įgaliotųjų subjektų reitingas turi būti P-1/A-1/F1 („Moody's“, S&P, „Fitch“). Jeigu kelios kredito reitingų agentūros suteikė skirtingus reitingus, atsižvelgiama į žemiausiąjį. Didžiausia leistina riba kiekvienam įgaliotajam bankui šiuo metu siekia 50 000 000 EUR (penkiasdešimt milijonų eurų). Taisyklės išimtis padaryta bankui „Societe Generale“, kuriame yra priemonės grynujų pinigų iš veiklos sąskaitos. 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. „Societe Generale“ trumpalaikio kredito riba siekė 110 000 000 EUR (šimtą dešimt milijonų eurų). Padidinta riba taikoma grynujų pinigų iš veiklos sąskaitoje laikomai pinigų sumai ir priemonėms, kurias išleido ši sandorio šalis ir kurios laikomos išdo portfelyje.

Visos investicijos padarytos į įgaliotuosius subjektus ne ilgiau kaip trims mėnesiams nuo įskaitymo datos ir iki kredito rizikos ribos. 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. visų terminuotųjų indėlių, komercinių vekselių ir pinigų kasoje, laikomų priemonės išdo portfelyje, reitingas atsiskaitymo dieną buvo ne mažesnis kaip P-1 („Moody's“ ekvivalentas).

Tolesnėje lentelėje pateikta pinigų ir pinigų ekvivalentų, įskaitant sukauptas palūkanas, apžvalga (tūkst. EUR).

Žemiausias trumpalaikis reitingas	Žemiausias ilgalaikis reitingas	2016 12 31		2015 12 31	
(„Moody's“ terminas)	(„Moody's“ terminas)				
P-1	Aaa	37 949	10 %	49 999	11 %
P-1	Aa2	46 963	13 %	26	0 %
P-1	Aa3	40 436	11 %	–	0 %
P-1	A1	100 012	28 %	115 705	26 %
P-1	A2	135 457	38 %	283 265	63 %
Iš viso		360 817	100 %	448 995	100 %

3.2.5 Išvestinių finansinių priemonių kredito rizika

3.2.5.1 Išvestinių finansinių priemonių kredito rizikos politika

Išvestinių finansinių priemonių kredito rizika išreiškiama nuostoliais, kuriuos tam tikra šalis patirtų, jeigu kita sandorio šalis nepajėgtų vykdyti savo sutartinių įsipareigojimų. Išvestinių finansinių priemonių kredito rizika kinta priklausomai nuo daugelio veiksnių (pvz., palūkanų ir valiutų kursų), paprastai ji atitinka tik nedidelę jų tariamosios vertės dalį.

Vykdamą įprastinę veiklą dėl priemonės gali būti sudaryti apsaikavimo sandoriai, siekiant apdrausti nuo rizikos specialias skolinimo operacijas, arba išankstiniai valiutos sandoriai kitomis nei euras aktyviai prekiaujamomis valiutomis, valiutos pozicijai apdrausti nuo rizikos. Visus apsaikavimo sandorius Europos investicijų bankas vykdo su išorės sandorio šalimi. Apsaikavimo sandoriai tvarkomi pagal tuos pačius Europos investicijų banko ir išorės sandorio šalių pasirašytus pagrindinius apsaikavimo sandorių susitarimus (angl. *Master Swap Agreements*) ir kredito užtikrinimo priedus (angl. *Credit Support Annexes*).

3.2.5.2 Išvestinių finansinių priemonių kredito rizikos nustatymas

Visi Europos investicijų banko vykdomi su priemone susiję apsaikavimo sandoriai tvarkomi remiantis tuo pačiu sutartiniu pagrindu ir metodikomis, kurie taikomi išvestinėms finansinėms priemonėms, dėl kurių Europos investicijų bankas susiderėjo savo reikmėms. Visų pirma, apsaikavimo sandorių šalių tinkamumą Europos investicijų bankas nustato remdamasis tomis pačiomis tinkamumo sąlygomis, kurios taikomos bendraisiais apsaikavimo sandorių tikslais.

2016 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

Su apskaitimo sandoriais ir išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusią kredito riziką Europos investicijų bankas nustato taikydamas gryniosios rinkos rizikos (angl. *Net Market Exposure*, NME) ir galimos būsimos rizikos (angl. *Potential Future Exposure*, PFE) metodą, skirtą atskaitomybei ir ribos stebėsenai. NME ir PFE visiškai apima su investicine priemone susijusias išvestines finansines priemones.

2016 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

- Tolesnėje lentelėje nurodoma skirtingų valiutų palūkanų normų apskaitos sandorių, kurie suskirstyti pagal jų tariamąją sumą ir tikrąją vertę, trukmę.

Apsikeitimo sandorių sutartys 2016 12 31	iki	nuo 1 metų	nuo 5 metų	daugiau kaip	Iš viso
tūkst. EUR	nuo 1 metų	iki 5 metų	iki 10 metų	10 metų	2016 m.
Tariamoji suma	–	7 430	–	–	7 430
Tikroji vertė (t. y. grynoji diskontuota vertė)	–	-3 051	–	–	-3 051

Apsikeitimo sandorių sutartys 2015 12 31	iki	nuo 1 metų	nuo 5 metų	daugiau kaip	Iš viso
tūkst. EUR	1 metų	iki 5 metų	iki 10 metų	10 metų	2015 m.
Tariamoji suma	–	9 589	–	–	9 589
Tikroji vertė (t. y. grynoji diskontuota vertė)	–	-3 835	–	–	-3 835

- Trumpalaikiai valiutų apskaitos sandoriai pagal priemonę sudaromi siekiant apdrausti nuo valiutų rizikos paskolas, išduodamas kitomis nei euras valiuta. Valiutų apskaitos sandorių trukmė ne ilgesnė kaip trys mėnesiai, jie nuolat pratęsimi. 2016 m. gruodžio 31 d. valiutų apskaitos sandorių tariamoji suma siekė 1 611,0 mln. EUR, o 2015 m. gruodžio 31 d. – 1 400,0 mln. EUR. 2016 m. gruodžio 31 d. valiutų apskaitos sandorių tikroji vertė siekė -15,3 mln. EUR, o 2015 m. gruodžio 31 d. -3,7 mln. EUR.
- Palūkanų normų apskaitos sandoriai pagal priemonę sudaromi siekiant apdrausti nuo palūkanų normos rizikos išmokėtas paskolas. 2016 m. gruodžio 31 d. buvo likę du palūkanų normų apskaitos sandoriai, kurių tariamoji suma siekė 41,2 mln. EUR (2015 m. – 44,9 mln. EUR), o tikroji vertė 0,1 mln. EUR (2015 m. – -0,3 mln. EUR).

3.2.6 Iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto kredito rizika

Lentelėje parodyta iki išpirkimo termino laikomo portfelio, kurį sudaro vien tik Italijos, Portugalijos ir Ispanijos išleisti išdo vekseliai, kurių likęs terminas yra trumpesnis kaip trys mėnesiai, būklė. ES valstybės narės yra reikalavimus atitinkančios emitentės. Didžiausia leistina riba kiekvienam įgaliojamam emitentui yra 50 000 000 EUR (penkiasdešimt milijonų eurų). Remiantis investavimo gairėmis ir atsižvelgiant į likvidumo reikalavimus, taip pat galima investuoti į vidutinės trukmės ir ilgalaikes obligacijas.

Žemiausias trumpalaikis reitingas	Žemiausias ilgalaikis reitingas	2016 12 31		2015 12 31	
(„Moody's“ terminas)	(„Moody's“ terminas)				
P-1	Aa2	18 012	10 %	–	0 %
P-1	A1	30 002	18 %	10 000	4 %
P-1	A2	–	0 %	69 502	31 %
P-2	Baa2	–	0 %	50 007	22 %
P-2	Nereitinguota	20 025	12 %	–	0 %
P-3	Baa3	–	0 %	50 012	22 %
NP	Ba1	50 005	30 %	49 000	21 %
Nereitinguota	Baa2	51 354	30 %	–	0 %
Iš viso		169 398	100 %	228 521	100 %

3.3 Likvidumo rizika

Likvidumo rizika reiškia subjekto gebėjimą finansuoti turto padidėjimą ir suėjus terminui vykdyti įsipareigojimus, nepatiriant nepriimtinių nuostolių. Ji gali būti skirstoma į finansavimo likvidumo riziką ir rinkos likvidumo riziką. Finansavimo likvidumo rizika – tai rizika, kad subjektas nesugebės veiksmingai patenkinti tiek numatytų, tiek nenumatytų einamųjų ir būsimųjų pinigų srautų poreikių, nepakenkdamas savo kasdinei veiklai ar finansų būklei. Rinkos likvidumo rizika – tai rizika, kad subjektas negalės lengvai kompensuoti arba parduoti pozicijos rinkos kaina dėl nepakankamo rinkos gilumo ar rinkos sutrikimo.

3.3.1 Likvidumo rizikos valdymas

Priemonė visų pirma finansuojama metiniais valstybių narių įnašais, taip pat dėl priemonės operacijų atsirandančiomis grįžtamosiomis lėšomis. Priemonės finansavimo likvidumo rizika valdoma daugiausia planuojant jos grynuosius likvidumo poreikius ir reikalingus valstybių narių metinius įnašus.

Siekiant apskaičiuoti metinius valstybių narių įnašus, analizuojama ir visus metus stebima esamo ir numatomo portfelio lėšų išmokėjimo eiga. Siekiant patikslinti metinius likvidumo reikalavimus, atsižvelgiama į ypatingus įvykius, pvz., anksti gautas grąžinamąsias išmokas, akcijų pardavimą ar įsipareigojimų nevykdymo atvejus.

Siekiant papildomai sumažinti likvidumo riziką, palaikomas priemonės likvidumo rezervas, kuris yra pakankamas, kad bet kuriuo metu būtų galima padengti numatytas pinigines išmokas, apie kurias reguliariai praneša EIB skolinimo skyrius. Lėšos investuojamos pinigų rinkoje ir obligacijų rinkose tarpbankinių indėlių ir kitų trumpalaikių finansinių priemonių forma atsižvelgiant į priemonės įsipareigojimus dėl piniginių išmokų. Priemonės likvidųjį turtą valdo banko išdo departamentas, siekdamas išlaikyti tinkamą likvidumą, kad būtų galima tenkinti pagal priemonę prisiimtus įsipareigojimus.

Laikantis veiklos ir administracinių padalinių pareigų atskyrimo principo, už atsiskaitymo operacijas, susijusias su šio turto investavimu, atsako EIB Operacijų planavimo ir atsiskaitymo departamentas. Be to, už sandorio šalių įgaliojimą ir išdo investicijų ribų nustatymą ir tų ribų stebėjimą atsakingas banko rizikos valdymo direktoratas.

3.3.2 Likvidumo rizikos vertinimas

Šio skirsnio lentelėse analizuojami finansiniai priemonės įsipareigojimai pagal terminą, remiantis laikotarpiu, likusiu nuo balanso datos iki sutarties termino datos (remiantis nediskontuotais pinigų srautais).

Neišvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų atžvilgiu priemonė susijusi su įsipareigojimais pagal neišmokėtas kredito dalis pagal pasirašytus paskolos susitarimus, pagal neišmokėtas pasirašytų kapitalo pasirašymo ir (arba) investicinių susitarimų dalis, pagal suteiktas paskolų garantijas arba pagal palūkanų subsidijas ir techninę pagalbą, kurias įsipareigota skirti.

Paskoloms pagal investicinę priemonę (IP) nustatytas išmokėjimo terminas. Tačiau išmokų laikas ir sumos atspindi susijusių investicinių projektų pažangą. Be to, IP paskolos yra operacijos, atliekamos santykinai kintančioje aplinkoje, todėl jų išmokėjimo grafikui būdingas didelis neužtikrintumas.

Kapitalo investicijos tampa mokėtinomis, kai akcijų fondų valdytojai parengia galiojančius kvietimus įnešti kapitalo lėšų, kurie rodo jų investicinės veiklos pažangą. Lėšų įnešimo laikotarpis paprastai yra 3 metai, tačiau jis dažnai pratęsiamas vieniems arba dvejais metams. Kai kurių išmokėjimo įsipareigojimų laikotarpis paprastai yra ilgesnis nei lėšų įnešimo laikotarpis, t. y. iki to laiko, kai galima visiškai disponuoti fondo investicijomis, kadangi fondo likvidumas gali būti nepakankamas, kad laikas nuo laiko būtų galima įvykdyti mokėjimo įsipareigojimus, kylančius dėl mokesčių ar kitokių išlaidų.

Garantijoms netaikomi specialūs išmokėjimo įsipareigojimai, nebent pareikalaujama įvykdyti garantiją. Neapmokėtų garantijų suma sumažinama, atsižvelgiant į garantija užtikrintų paskolų grąžinimo grafiką.

Palūkanų subsidijos, kurias įsipareigota skirti, išmokamos, kai subsidijuojamos paskolos finansuojamos iš banko nuosavų išteklių. Todėl nurodytos išlaidos yra tik įsipareigojimai, susiję su tomis paskolomis, o ne su visa neišmokėtų palūkanų subsidijų, kurias įsipareigota skirti, suma. Kaip ir paskolų atveju, jų išmokėjimo grafikas nėra aiškus.

2016 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

Techninės pagalbos, kurią įsipareigojama skirti, bendros nominaliosios išlaidos lentelėje „Neišvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas“ rodo visą pagal pasirašytas techninės pagalbos sutartis neišmokėtą dalį. Išmokų grafikui būdingas visiškas neapibrėžtumas. Išmokamų pinigų srautai, priskirti terminų intervalui „3 mėnesiai arba trumpesnis“, reiškia iki ataskaitos pateikimo dienos gautų neapmokėtų sąskaitų sumą.

Neišvestinių priemonių finansiniai įsipareigojimai, kuriems sutartimi nenustatytas konkretus terminas, priskiriami kategorijai „Neapibrėžtas terminas“. Įsipareigojimai, dėl kurių ataskaitos pateikimo dieną yra užregistruotas išmokos reikalavimas, priskiriami atitinkamam terminų intervalui.

Išvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas rodo apskaitimo sandorių, įskaitant skirtingų valiutų apskaitimo sandorius (angl. CCS – *cross currency swaps*), skirtingų valiutų palūkanų normų apskaitimo sandorius (angl. CCIRS – *cross currency interest rate swaps*), trumpalaikius valiutų apskaitimo sandorius ir palūkanų normų apskaitimo sandorius, sutartinius nediskontuotus bendruosius pinigų srautus.

Neišvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas	3 mėnesiai arba trumpesnis	Ilgesnis nei 3 mėn.–1 metai	Ilgesnis nei 1–5 metai	Ilgesnis nei 5 metai	Neapibrėžt as terminas	Bendros nominalios ios išlaidos
Tūkst. EUR 2016 12 31						
Paskolų, kurias įsipareigojama skirti, bet kurios neišmokėtos, išlaidos	82 405	–	–	–	819 494	901 899
Investicinių lėšų, kurias įsipareigojama skirti, ir pasirašytų akcijų išlaidos	4 592	–	–	–	239 458	244 050
Kita (pasirašytos, bet neišduotos garantijos, išduotos garantijos)	–	–	–	–	43 964	43 964
Palūkanų subsidijų, kurias įsipareigojama skirti, išlaidos	–	–	–	–	275 917	275 917
Techninės pagalbos, kurią įsipareigojama skirti, išlaidos	2 671	–	–	–	24 807	27 478
Iš viso	89 668	–	–	–	1 403 640	1 493 308

Neišvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas	3 mėnesiai arba trumpesnis	Ilgesnis nei 3 mėn.–1 metai	Ilgesnis nei 1–5 metai	Ilgesnis nei 5 metai	Neapibrėžt as terminas	Bendros nominalios ios išlaidos
Tūkst. EUR 2015 12 31						
Paskolų, kurias įsipareigojama skirti, bet kurios neišmokėtos, išlaidos	41 028	–	–	–	1 148 536	1 189 564
Investicinių lėšų, kurias įsipareigojama skirti, ir pasirašytų akcijų išlaidos	23 371	–	–	–	274 984	298 355
Kita (pasirašytos, bet neišduotos garantijos, išduotos garantijos)	–	–	–	–	10 798	10 798
Palūkanų subsidijų, kurias įsipareigojama skirti, išlaidos	–	–	–	–	281 682	281 682
Techninės pagalbos, kurią įsipareigojama skirti, išlaidos	811	–	–	–	28 072	28 883
Iš viso	65 210	–	–	–	1 744 072	1 809 282

Išvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas	3 mėnesiai arba trumpesnis	Ilgesnis nei 3 mėn.–1 metai	Ilgesnis nei 1–5 metai	Ilgesnis nei 5 metai	Bendros nominaliosios įplaukos / išlaidos
Tūkst. EUR 2016 12 31					
CCS ir CCIRS. Įplaukos	3	2 409	5 222	–	7 634
CCS ir CCIRS. Išlaidos	–	–3 688	–7 377	–	–11 065
Trumpalaikiai valiutos apskaitimo sandoriai. Įplaukos	1 611 000	–	–	–	1 611 000
Trumpalaikiai valiutos apskaitimo sandoriai. Išlaidos	–1 636 001	–	–	–	–1 636 001
Palūkanų normų apskaitimo sandoriai. Įplaukos	411	1 234	5 529	1 550	8 724
Palūkanų normų apskaitimo sandoriai. Išlaidos	–	–1 962	–5 316	–1 329	–8 607
Iš viso	–24 587	–2 007	–1 942	221	–28 315

Išvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas	3 mėnesiai arba trumpesnis	Ilgesnis nei 3 mėn.–1 metai	Ilgesnis nei 1–5 metai	Ilgesnis nei 5 metai	Bendros nominaliosios įplaukos / išlaidos
Tūkst. EUR 2015 12 31					
CCS ir CCIRS. Įplaukos	5	2 307	7 671	–	9 983
CCS ir CCIRS. Išlaidos	–	–3 571	–10 714	–	–14 285
Trumpalaikiai valiutos apskaitimo sandoriai. Įplaukos	1 400 000	–	–	–	1 400 000

2016 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

Trumpalaikiai valiutos apsiskeitimo sandoriai. Išlaidos	-1 407 763	-	-	-	-1 407 763
Palūkanų normų apsiskeitimo sandoriai. Įplaukos	383	1 269	6 059	2 524	10 235
Palūkanų normų apsiskeitimo sandoriai. Išlaidos	-	-2 145	-6 127	-2 206	-10 478
Iš viso	-7 375	-2 140	-3 111	318	-12 308

3.3.3 Ilgalaikis finansinis turtas ir įsipareigojimai

Toliau pateikiamoje lentelėje nurodytos neišvestinio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kuriuos tikimasi atgauti arba padengti per daugiau nei 12 mėnesių nuo ataskaitos datos, balansinės vertės.

tūkst. EUR	2016 12 31	2015 12 31
Finansinis turtas:		
Paskolos ir gautinos sumos	1 692 867	1 423 368
Parduoti laikomas finansinis turtas	516 884	419 353
Kitas turtas	141	–
Iš viso	2 209 892	1 842 721
Finansiniai įsipareigojimai:		
Atidėjiniai išduotoms garantijoms	497	–
Trečiosioms šalims mokėtina suma	69 960	57 346
Iš viso	70 457	57 346

3.4 Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų ir normų, kaip antai palūkanų normų, akcijų kainų ir užsienio valiutų kursų, pokyčiai turės poveikio subjekto pajamoms arba jos turimų finansinių priemonių vertei.

3.4.1 Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika kyla dėl pozicijų, už kurias mokamos palūkanos, ekonominės vertės arba iš jų gaunamų pajamų kintamumo, susijusio su nepalankiais palūkanų normos svyravimais.

Ši priemonė nėra tiesiogiai veikiama savo ekonominės vertės svyravimo arba įvairių turto, įsipareigojimų ir apsidraudimo priemonių kainų skirtumo, nes i) ji nepatiria jokių tiesioginio skolinimosi sąnaudų arba palūkanų, skaičiuojamų įsipareigojimams, ir ii) ji pripažįsta palūkanų normų svyravimų poveikį įplaukoms iš savo investicijų.

Pagal priemonę jos paskolų portfelio ir mikro apsidraudimo apskaitimo sandorių jautrumas palūkanų normos svyravimui vertinamas apskaičiuojant bazinio punkto vertę (BPV).

Remiantis BPV, vertinamas atitinkamo portfelio grynosios dabartinės vertės padidėjimas arba sumažėjimas, kai 1 baziniu punktu (0,01 %) padidėja palūkanų normos, esant konkrečiam terminui: „pinigų rinkos – iki vienu metų“, „labai trumpam – 2–3 metai“, „trumpam – 4–6 metai“, „vidutiniam“ – 7–11 metų, „ilgam – 12–20 metų“ arba „labai ilgam – daugiau kaip 21 metai“.

Siekiant nustatyti eurais išreikštų paskolų pinigų srautų grynąją dabartinę vertę (NPV), pagal priemonę naudojama EIB finansavimo eurais kreivė (apsikeitimo sandorių eurais kreivė + EIB finansavimo marža). EIB finansavimo JAV doleriais kreivė naudojama JAV doleriais išreikštų paskolų pinigų srautų grynajai dabartinei vertei apskaičiuoti. Valiutomis, kurių patikimos ir pakankamai išsamios diskonto kreivės negalima gauti, išreikštų paskolų pinigų srautų grynoji dabartinė vertė nustatoma kaip pakaitalą naudojant EIB finansavimo eurais kreivę.

Siekiant apskaičiuoti mikro apsidraudimo apskaitimo sandorių grynąją dabartinę vertę, pagal priemonę eurais išreikštiems pinigų srautams naudojama apskaitimo sandorių eurais kreivė, o JAV doleriais išreikštiems pinigų srautams – apskaitimo sandorių JAV doleriais kreivė.

Kaip parodyta toliau pateikiamoje lentelėje, 2016 m. gruodžio 31 d. paskolų portfelio, įskaitant susijusius mikro apsidraudimo apskaitimo sandorius, grynoji dabartinė vertė sumažėjo 516 tūkst. EUR (2015 m. gruodžio 31 d. sumažėjo 532 tūkst. EUR), visoms svarbioms palūkanų normos kreivėms kartu pakilus 1 baziniu punktu.

Bazinio punkto vertė tūkst. EUR	Pinigų rinka	Labai trumpas	Trumpas	Vidutinis	Ilgas	Labai ilgas	Iš viso
2016 12 31	1 metai	2–3 metai	4–6 metai	7–11 metų	12–20 metų	21 metai	
Bendras paskolų ir mikro apsidraudimo apskaitimo sandorių jautrumas	-46	-101	-164	-175	-30	-	-516

Bazinio punkto vertė tūkst. EUR	Pinigų rinka	Labai trumpas	Trumpas	Vidutinis	Ilgas	Labai ilgas	Iš viso
2015 12 31	1 metai	2–3 metai	4–6 metai	7–11 metų	12–20 metų	21 metai	
Bendras paskolų ir mikro apsidraudimo apskaitimo sandorių jautrumas	-37	-72	-252	-139	-32	-	-532

3.4.2 Užsienio valiutos kurso rizika

Užsienio valiutos kurso rizika – tai IP kylanti rizika netekti pajamų arba ekonominės vertės dėl nepalankių užsienio valiutos kurso pokyčių.

Atsižvelgiant į pasirinktą apskaitos valiutą (IP atveju tai yra EUR), užsienio valiutos kurso rizika priemonei kyla tuomet, kai yra neatitikimas tarp turto ir įsipareigojimų, išreikštų kita apskaitos valiuta. Užsienio valiutos kurso rizika apima ir kita apskaitos valiuta išreikštų būsimų pinigų srautų, pvz., palūkanų ir dividendų mokėjimų, vertės pokyčių, kuriuos lemia valiutos kurso svyravimai, poveikį.

3.4.2.1 Užsienio valiutos kurso rizika ir išdo turtas

IP išdo turtas išreiškiamas eurai arba JAV doleriais.

Nuo užsienio valiutos kurso rizikos apsidraudžiama sudarant skirtingų valiutų neatidėliotinus valiutos keitimo sandorius arba išankstinius sandorius, taip pat valiutos apsikeitimo sandorius arba skirtingų valiutų apsikeitimo sandorius. Jeigu mano esant būtina ir tinkama, EIB Išdo departamentas gali imtis bet kokių kitų banko politiką atitinkančių priemonių, kuriomis apsaugoma nuo rinkos rizikos, patiriamos dėl IP finansinės veiklos.

3.4.2.2 Užsienio valiutos kurso rizika ir IP finansuojamos arba garantuojamos operacijos

Valstybių narių įnašai pagal IP mokami eurai. IP finansuojamos arba garantuojamos operacijos, taip pat palūkanų subsidijos gali būti išreikštos eurai, JAV doleriais ar bet kuria kita leistina valiuta.

Užsienio valiutos kurso rizika (euro kaip pasirinktosios valiutos atžvilgiu) kyla visada, kai operacijos, atliekamos kita nei euras valiuta, nėra apdraustos. IP apdraudimo nuo užsienio valiutos kurso rizikos gairės pateiktos toliau.

3.4.2.2.1. JAV doleriais išreikštų operacijų apdraudimas

Nuo užsienio valiutos kurso rizikos, kylančios, kai operacijos išreiškiamos JAV doleriais, turi būti apsidraudžiama agreguotuoju pagrindu, naudojant JAV dolerio ir euro apsikeitimo sandorius, kurie periodiškai pratęsimi ir kurių suma periodiškai patikslinama. Naudojant užsienio valiutų apsikeitimo sandorius siekiama dviejų tikslų. Viena vertus, gauti lėšų, reikalingų naujoms išmokoms (paskolos ir nuosavas turtas), kita vertus, išlaikyti užsienio valiutos makrolygio rizikos draudimą.

Atsižvelgiant į planuojamas ar tikėtinas grįžtamąsias lėšas ar lėšų išmokėjimą, kiekvieno laikotarpio pradžioje nustatomi būsimojo laikotarpio JAV doleriais gautini ar mokėtini pinigų srautai. Kartu pratęsimi užsienio valiutos apsikeitimo sandoriai, kurių galiojimas baigiasi, o jų suma patikslinama taip, kad padengtų bent jau būsimu laikotarpiu numatomus likvidumo poreikius JAV doleriais.

- Kas mėnesį JAV dolerių užsienio valiutos kurso pozicija yra apdraudžiama, jei viršija atitinkamas ribas, sudarant neatidėliotinus valiutos keitimo sandorius arba išankstinius sandorius.
- Nenumatytas likvidumo JAV doleriais trūkumas pratęsimo laikotarpiu gali būti dengiamas sudarant *ad hoc* užsienio valiutos apsikeitimo sandorius, o dėl užsienio valiutos kurso pozicijos didinimo atsiradęs likvidžių lėšų perteklius investuojamas į išdo turtą arba iškeičiamas į eurus.

3.4.2.2.2. Kitomis nei euras ar JAV doleris valiutomis atliekamų operacijų apdraudimas

- Kitomis nei euras ar JAV doleris valiutomis išreikštos IP operacijos apdraudžiamos tokio paties finansinio profilio kaip susijusi paskola skirtingų valiutų apsikeitimo sandoriais su sąlyga, kad veikia apsikeitimo sandorių rinka.
- Pagal IP vykdomos operacijos, išreiškiamos tokiomis valiutomis, kurioms negalima pritaikyti apsidraudimo galimybių arba toks apsidraudimas brangiai kainuoja. Šios operacijos išreikštos vietos valiutomis, tačiau atliktos eurai arba JAV doleriais. IP finansinės rizikos programoje, kurią 2015 m. sausio 22 d. patvirtino IP komitetas, nustatyta galimybė sintetiniu būdu apsidrausti nuo užsienio valiutos kurso pozicijos rizikos vietos valiutų, kurios yra stipriai teigiamai susietos su JAV doleriais, atveju, taikant

JAV doleriais išreikštas išvestines finansines priemones. Vietos valiutos, kurios apsaugomos sintetiniu būdu, taikant JAV doleriais išreikštas išvestines finansines priemones, nurodytos 3.4.2.2.3 skirsnio lentelėje „Vietos valiutos (pagal sintetinį apsidraudimą)“, o vietos valiutos, kurioms netaikomas šis sintetinis apsidraudimas, nurodytos toje pačioje lentelėje kaip „Vietos valiutos (ne pagal sintetinį apsidraudimą)“.

3.4.2.2.3 Užsienio valiutos kurso pozicija (tūkst. EUR)

Šios pastabos lentelėse nurodoma priemonės užsienio valiutos kurso pozicija.

Užsienio valiutos kurso pozicija nurodyta toliau pateikiamose lentelėse pagal IP rizikos politiką (aprašytą IF finansinės rizikos programoje). Užsienio valiutos kurso pozicija taikant rizikos politiką yra grindžiama apskaitos duomenimis ir apibrėžiama kaip pasirinkto turto ir įsipareigojimų likutis. Užsienio valiutos kurso pozicijoje taikant rizikos politiką apibrėžti turtas ir įsipareigojimai pasirenkami taip, kad būtų užtikrinta, jog gautos pajamos būtų perskaičiuojamos tik į atskaitomybės valiutą (EUR).

Parduoti laikomo finansinio turto nerealizuotas pelnas ir (arba) nuostoliai bei vertės sumažėjimas yra įtraukti į užsienio valiutos kurso poziciją taikant rizikos politiką, taip pat, kaip ir paskolų bei gautinų sumų vertės sumažėjimas. Į užsienio valiutos kurso poziciją taikant rizikos politiką įtrauktos išvestinės finansinės priemonės vertinamos nominaliąja, o ne tikrąja verte, kad būtų suderintos su turto, kuris taip pat vertinamas nominaliąja verte, pakoreguota pagal paskolų vertės sumažėjimą, išlaikyta verte.

Toliau pateikiamose lentelėse likusi turto ir įsipareigojimų dalis, kurią pirmiausia sudaro susikaupusios paskolų, išvestinių finansinių priemonių ir subsidijų palūkanos, pateikiama kaip „Užsienio valiutos kurso pozicija netaikant rizikos politikos“.

2016 m. gruodžio 31 d.				Įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai
Valiutos	Turtas ir įsipareigojimai			
	Užsienio valiutos kurso pozicija taikant rizikos politiką	Užsienio valiutos kurso pozicija netaikant rizikos politikos	Užsienio valiutos kurso pozicija balanso sudarymo dieną	
USD	-258 496	7 578	-250 918	282 991
<i>Vietos valiutos (pagal sintetinį apsidraudimą)*</i>				
KES	117 881	3 869	121 751	–
TZS	97 116	1 931	99 046	–
DOP	52 553	2 013	54 566	–
UGX	36 776	1 077	37 854	–
RWF	22 258	194	22 452	–
<i>Vietos valiutos (ne pagal sintetinį apsidraudimą)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP	22 534	252	22 786	246
Iš viso kita nei EUR valiuta	90 622	16 914	107 537	283 237
EUR	–	2 591 845	2 591 845	1 241 229
Iš viso EUR ir ne EUR	90 622	2 608 759	2 699 382	1 524 466

* Išsamiau apie sintetinį apsidraudimą žr. 3.4.2.2.2 skirsnyje.

2015 m. gruodžio 31 d.	Turtas ir įsipareigojimai			Įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai
Valiutos	Užsienio valiutos kurso pozicija taikant rizikos politiką	Užsienio valiutos kurso pozicija netaikant rizikos politikos	Užsienio valiutos kurso pozicija balanso sudarymo dieną	
USD	-207 050	5 023	-202 027	270 236
<i>Vietos valiutos (pagal sintetinį apsidraudimą)*</i>				
KES	129 862	3 101	132 963	–
TZS	46 246	780	47 025	–
DOP	40 799	1 274	42 073	–
UGX	30 182	565	30 747	–
RWF	11 979	164	12 143	–
<i>Vietos valiutos (ne pagal sintetinį apsidraudimą)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW	15 474	201	15 675	798
Iš viso kita nei EUR valiuta	67 492	11 108	78 599	271 034
EUR	–	2 337 555	2 337 555	1 579 719
Iš viso EUR ir ne EUR	67 492	2 348 663	2 416 154	1 850 753

3.4.2.3 Jautrumo užsienio valiutos kursui analizė

2016 m. gruodžio 31 d. EUR kursui sumažėjus 10 procentų visų kitų valiutų atžvilgiu, įnašų mokėtojų išteklių padidėjo ir sudarė 12,0 mln. EUR (2015 m. gruodžio 31 d. – 8,7 mln. EUR). EUR kursui padidėjus 10 procentų visų kitų valiutų atžvilgiu, įnašų mokėtojų išteklių sumažėtų ir sudarytų 9,9 mln. EUR (2015 m. gruodžio 31 d. – 7,1 mln. EUR).

3.4.2.4 Valiutų perskaičiavimo kursai

Toliau nurodyti perskaičiavimo kursai buvo taikyti sudarant 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. balansus.

	2016 m. gruodžio 31 d.	2015 m. gruodžio 31 d.
Ne ES šalių valiutos		
Botsvanos pula (BWP)	11,2657	11,9451
Dominikos Respublikos pesai (DOP)	48,7476	49,0144
Haičio gurdas (HTG)	68,78	61,19
Kenijos šilingai (KES)	108,06	111,3
Mauritanijos ugijos (MRO)	375,79	326,46
Mauricijaus rupijos (MUR)	37,85	38,85
Mozambiko metikalės (MZN)	75,25	50,59
Ruandos frankai (RWF)	856,8	806,36
Tanzanijos šilingai (TZS)	2.296,99	2.344,42
Ugandos šilingai (UGX)	3.805,00	3.665,00
JAV doleriai (USD)	1,0541	1,0887
CFA frankai (XAF / XOF)	655,957	655,957
Pietų Afrikos randai (ZAR)	14,457	16,953
Zambijos kvača (ZMW)	10,4653	11,9571

3.4.3 Akcijų kainų rizika

Akcijų kainų rizika – tai rizika, kad tikroji investicijų į nuosavą kapitalą vertė sumažės dėl akcijų kainų lygio ir (arba) atskirų investicijų į nuosavą kapitalą vertės pokyčių.

Akcijų kainų rizika IP kyla dėl investicijų į tiesioginį kapitalą ir rizikos kapitalo fondus.

Į biržos sąrašus neįtrauktų akcijų pozicijų vertė negalima greitai pasinaudoti stebėsenos ir nuolatinės kontrolės tikslais. Geriausi tokių pozicijų rodikliai, kuriais galima pasinaudoti, yra kainos, gautos taikant bet kokius tinkamus vertinimo metodus.

+/-10 % pakitus atskirų tiesioginių nuosavo kapitalo investicijų ir investicijų į rizikos kapitalą vertei, visiems kitiems kintamiesiems nepakitus, poveikis priemonės įnašų mokėtojų ištekliams (pasikeitus parduoti laikomo nuosavybės vertybinių popierių portfelio tikrajai vertei) 2016 m. gruodžio 31 d. buvo lygus 51,7 mln. EUR, arba atitinkamai -51,7 mln. EUR (2015 m. gruodžio 31 d. – 41,9 mln. EUR, arba atitinkamai -41,9 mln. EUR).

4 Finansinių priemonių tikroji vertė

4.1 Apskaitos klasifikacijos ir tikrosios vertės

Toliau pateikiamoje lentelėje parodyta finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų balansinė vertė ir tikroji vertė, įskaitant jos lygį tikrosios vertės hierarchijoje. Čia neįtraukta informacija apie finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kurie nėra apskaitomi tikrąja verte, jei balansinė vertė yra artima tikrajai vertei, tikrąją vertę.

2016 m. gruodžio 31 d. tūkst. EUR	Balansinė vertė					Iš viso	Tikroji vertė			
	Laikoma prekybai	Laikoma parduoti	Pinigai, paskolos ir gautinos sumos	Laikoma iki termino pabaigos	Kiti finansiniai įsipareigojimai		1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Tikrąja verte apskaitomas finansinis turtas:										
Išvestinės finansinės priemonės	6 920	–	–	–	–	6 920	–	6 920	–	6 920
Rizikos kapitalo fondai	–	437 788	–	–	–	437 788	–	–	437 788	437 788
Tiesioginės nuosavo kapitalo investicijos	–	79 096	–	–	–	79 096	22 880	–	56 216	79 096
Iš viso	6 920	516 884	–	–	–	523 804	22 880	6 920	494 004	523 804
Tikrąja verte neapskaitomas finansinis turtas:										
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	–	–	360 817	–	–	360 817	–	–	–	–
Paskolos ir gautinos sumos	–	–	1 729 380	–	–	1 729 380	–	1 951 786	–	1 951 786
Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos	–	–	86 395	–	–	86 395	–	–	–	–
Obligacijos	–	–	–	169 398	–	169 398	120 123	48 031	–	168 154
Kitas turtas	–	–	345	–	–	345	–	–	–	–
Iš viso	–	–	2 176 937	169 398	–	2 346 335	120 123	1 999 817	–	2 119 940
Iš viso finansinio turto	6 920	516 884	2 176 937	169 398	–	2 870 139				
Tikrąja verte apskaitomi finansiniai įsipareigojimai:										
Išvestinės finansinės priemonės	-25 189	–	–	–	–	-25 189	–	-25 189	–	-25 189
Iš viso	-25 189	–	–	–	–	-25 189	–	-25 189	–	-25 189
Tikrąja verte neapskaitomi finansiniai įsipareigojimai:										
Atidėjiniai išduotoms garantijoms	–	–	–	–	-625	-625	–	–	–	–
Trečiosioms šalims mokėtinos sumos	–	–	–	–	-116 114	-116 114	–	–	–	–
Kiti įsipareigojimai	–	–	–	–	-2 546	-2 546	–	–	–	–
Iš viso	–	–	–	–	-119 285	-119 285	–	–	–	–
Iš viso finansinių įsipareigojimų	-25 189	–	–	–	-119 285	-144 474				

4 Finansinių priemonių tikroji vertė (tęsinys)

4.1 Apskaitos klasifikacijos ir tikrosios vertės (tęsinys)

2015 m. gruodžio 31 d. tūkst. EUR	Balansinė vertė					Iš viso	Tikroji vertė			
	Laikoma prekybai	Laikoma parduoti	Pinigai, paskolos ir gautinos sumos	Laikoma iki termino pabaigos	Kiti finansiniai įsipareigojimai		1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Tikraja verte apskaitomas finansinis turtas:										
Išvestinės finansinės priemonės	311	–	–	–	–	311	–	311	–	311
Rizikos kapitalo fondai	–	396 203	–	–	–	396 203	–	–	396 203	396 203
Tiesioginės nuosavo kapitalo investicijos	–	23 150	–	–	–	23 150	178	–	22 972	23 150
Iš viso	311	419 353	–	–	–	419 664	178	311	419 175	419 664
Tikraja verte neapskaitomas finansinis turtas:										
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	–	–	448 995	–	–	448 995	–	–	–	–
Paskolos ir gautinos sumos	–	–	1 460 057	–	–	1 460 057	–	1 649 401	–	1 649 401
Obligacijos	–	–	–	228 521	–	228 521	124 009	104 520	–	228 529
Kitas turtas	–	–	27	–	–	27	–	–	–	–
Iš viso	–	–	1 909 079	228 521	–	2 137 600	124 009	1 753 921	–	1 877 930
Iš viso finansinio turto	311	419 353	1 909 079	228 521	–	2 557 264				
Tikraja verte apskaitomi finansiniai įsipareigojimai:										
Išvestinės finansinės priemonės	–8 219	–	–	–	–	–8 219	–	–8 219	–	–8 219
Iš viso	–8 219	–	–	–	–	–8 219	–	–8 219	–	–8 219
Tikraja verte neapskaitomi finansiniai įsipareigojimai:										
Atidėjiniai išduotoms garantijoms	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Trečiosioms šalims mokėtinos sumos	–	–	–	–	–101 202	–101 202	–	–	–	–101 202
Kiti įsipareigojimai	–	–	–	–	–2 364	–2 364	–	–	–	–2 364
Iš viso	–	–	–	–	–103 566	–103 566				
Iš viso finansinių įsipareigojimų	–8 219	–	–	–	–103 566	–111 785				

4.2 Tikrosios vertės nustatymas

4.2.1 Vertinimo metodai ir svarbūs rinkoje negaunami duomenys

Toliau pateikiamoje lentelėje pateikta informacija apie vertinimo metodus ir svarbius rinkoje negaunamus duomenis, naudojamus finansinių priemonių, tikrosios vertės hierarchijoje priskiriamų 2 ir 3 lygiams, vertinimui.

Vertinimo metodas		Svarbūs rinkoje negaunami duomenys	Rinkoje negaunamų duomenų ir tikrosios vertės nustatymo santykis
Tikraja verte apskaitytos finansinės priemonės			
Išvestinės finansinės priemonės	Diskontuoti pinigų srautai. Būsimieji pinigų srautai apskaičiuojami remiantis išankstiniu valiutos kursu / palūkanų normomis (iš stebimų išankstinių valiutos kursų ir pelningumo kreivių ataskaitinio laikotarpio pabaigoje) ir sutartinėmis išankstinėmis / palūkanų normomis, diskontuotomis taip, kad būtų atsižvelgta į įvairių sandorio šalių kredito riziką.	Netaikoma.	Netaikoma.
Rizikos kapitalo fondas	Patikslintos grynosios vertės metodas. Tikroji vertė nustatoma vadovaujantis arba priemonės nuosavybės grynąją turto vertę lemiančioje priemonėje procentine dalimi, kuri atspindi vėliausioje ataskaitoje, pakoreguotoje pagal pinigų srautus, arba, kai įmanoma, atitinkamo fondo valdytojo pateikta tiksli akcijos vertė tą pačią dieną. Siekiant išlyginti turimos naujausios grynosios turto vertės ir metų pabaigos ataskaitose pateiktos vertės skirtumą, atliekama vėlesnių įvykių peržiūros procedūra ir, jei reikia, patikslinama pateikta grynoji turto vertė.	Laiko, praėjusio nuo paskutinės rizikos kapitalo fondo ataskaitos pateikimo dienos iki įvertinimo dienos, koregavimas, atsižvelgiant į: veiklos išlaidas ir valdymo mokesčius, tolesnius rizikos kapitalo fondo pagrindinio turto tikrosios vertės pokyčius, papildomus įsipareigojimus, rinkos pokyčius ar kitus ekonominių sąlygų pokyčius.	Kuo ilgesnis laikotarpis praėjo nuo tikrosios vertės apskaičiavimo dienos iki paskutinės rizikos kapitalo fondo ataskaitos pateikimo dienos, tuo didesnis praėjusio laiko koregavimas.
Tiesioginės nuosavo kapitalo investicijos	Patikslinta grynoji vertė.	Laiko, praėjusio nuo subjekto, į kurį investuojama, paskutinės ataskaitos pateikimo dienos iki įvertinimo dienos, koregavimas, atsižvelgiant į: veiklos išlaidas, tolesnius subjekto, į kurį investuojama, pagrindinio turto tikrosios vertės pokyčius, papildomus įsipareigojimus, rinkos pokyčius ar kitus ekonominių sąlygų pokyčius, kapitalo padidinimą, pardavimą (kontrolės pasikeitimą).	Kuo ilgesnis laikotarpis praėjo nuo tikrosios vertės apskaičiavimo dienos iki subjekto, į kurį investuojama, paskutinės ataskaitos pateikimo dienos, tuo didesnis praėjusio laiko koregavimas.
		Diskontas dėl nepakankamos paklausos (likvidumo), nustatomas atsižvelgiant į ankstesnių sandorių su panašiomis akcijomis toje šalyje (regione) kainas, svyruojantis nuo 5 iki 30 %.	Kuo didesnė paklausos diskonto norma, tuo mažesnė tikroji vertė.
Tikraja verte neapskaitomos finansinės priemonės			
Paskolos ir gautinos sumos	Diskontuoti pinigų srautai. Vertinimo modeliuose naudojami sutartiniai pinigų srautai, kurie priklauso nuo to, ar skolininkas vykdys finansinius įsipareigojimus, ir neatsižvelgiama į jokiais užtikrinimo priemonių, kuriomis padengiamos pagrindinės pozicijos, vertes ar ankstyvo paskolos grąžinimo scenarijus. Norint apskaičiuoti paskolų grynąją dabartinę vertę, pagal modelį diskontuojami kiekvienos paskolos sutartiniai pinigų srautai, naudojant patikslintą rinkos diskonto normos kreivę. Tada atskiros paskolos grynoji dabartinė vertė yra patikslinama atsižvelgiant į svarbius susijusius tikėtinus nuostolius. Tada rezultatai susumuojami, kad būtų gauta paskolų ir gautinų sumų tikroji vertė.	Netaikoma.	Netaikoma.
Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas	Diskontuoti pinigų srautai.	Netaikoma.	Netaikoma.

Pradėjus taikyti 13-ąjį TFAS, į išvestinių finansinių priemonių tikrąją vertę 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. įtraukiamos vertinimo koregavimo sumos, t. y.:

- kredito vertinimo koregavimo sumos, rodančios sandorio šalių kredito riziką išvestinių finansinių priemonių sandoriuose, kurios sudarė –76,4 tūkst. EUR 2016 m. gruodžio 31 d. ir –121,7 tūkst. EUR 2015 m. gruodžio 31 d.;
- debeto vertinimo koregavimo sumos, rodančios kredito riziką išvestinių finansinių priemonių sandoriuose, kurios sudarė +42,9 tūkst. EUR 2016 m. gruodžio 31 d., ir +64,4 tūkst. EUR 2015 m. gruodžio 31 d.

4.2.2 Perkėlimai tarp 1 ir 2 lygių

Priemonės politika – pripažinti perkėlimus tarp lygių įvykio dieną arba perkėlimą lėmusio aplinkybių pasikeitimo dieną.

2016 ir 2015 m. pagal priemonę nebuvo atliekami perkėlimai iš tikrosios vertės hierarchijos 1 lygio į 2 lygį ar iš 2 lygio į 1 lygį.

4.2.3 3 lygio tikrosios vertės

3 lygio tikrųjų verčių suderinimas

Tolesnėje lentelėje nurodomi 3 lygio priemonių pokyčiai 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais:

tūkst. EUR	Parduoti laikomas finansinis turtas
Likutis 2016 m. sausio 1 d.	419 175
Pelnas arba nuostoliai, pripažinti pelno arba nuostolių ataskaitoje:	
– grynasis realizuotas pelnas iš parduoti laikomo finansinio turto	–6 504
– parduoti laikomo finansinio turto vertės sumažėjimas	–2 493
Iš viso	–8 997
Visas pelnas arba nuostoliai, pripažinti kitose bendrosiose pajamose:	
– parduoti laikomo finansinio turto tikrosios vertės grynasis pokytis	–24 628
Iš viso	–24 628
Išmokos	153 986
Grąžintos sumos	–37 978
Nurašytos sumos	–7 554
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	494 004

tūkst. EUR	Parduoti laikomas finansinis turtas
Likutis 2015 m. sausio 1 d.	401 926
Pelnas arba nuostoliai, pripažinti pelno arba nuostolių ataskaitoje:	
– grynasis realizuotas pelnas iš parduoti laikomo finansinio turto	–33 878
– parduoti laikomo finansinio turto vertės sumažėjimas	–2 665
Iš viso	–36 543
Visas pelnas arba nuostoliai, pripažinti kitose bendrosiose pajamose:	
– parduoti laikomo finansinio turto tikrosios vertės grynasis pokytis	52 365
Iš viso	52 365
Išmokos	67 449
Grąžintos sumos	–64 791
Nurašytos sumos	–1 231

2016 ir 2015 m. pagal priemonę nebuvo atliekami perkėlimai iš tikrosios vertės hierarchijos 3 lygio ar į jį.

Jautrumo analizė

Vieno iš svarbių rinkoje negaunamų duomenų, naudojamų rizikos kapitalo fondų ir tiesioginių kapitalo investicijų tikrajai vertei nustatyti, +/-10 % pokytis ataskaitos dieną, jei kiti duomenys išlieka nepakitę, turėtų tokį poveikį kitoms bendrosioms pajamoms:

2016 m. gruodžio 31 d. (tūkst. EUR)	Padidėjimas	Sumažėjimas
Tiesioginės nuosavo kapitalo investicijos	10	-10
Iš viso	10	-10

2015 m. gruodžio 31 d. (tūkst. EUR)	Padidėjimas	Sumažėjimas
Tiesioginės nuosavo kapitalo investicijos	31	-31
Iš viso	31	-31

5 Pinigai ir pinigų ekvivalentai (tūkst. EUR)

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro:

	2016 12 31	2015 12 31
Grynieji pinigai kasoje	51 462	71 405
Terminuotieji indėliai	259 337	290 573
Komerciniai vekseliai	50 018	87 017
Pinigai ir pinigų ekvivalentai finansinės būklės ataskaitoje	360 817	448 995
Sukauptos palūkanos	5	3
Pinigai ir pinigų ekvivalentai pinigų srautų ataskaitoje	360 822	448 998

6 Išvestinės finansinės priemonės (tūkst. EUR)

Pagrindiniai išvestinių finansinių priemonių komponentai, klasifikuojami kaip laikomi prekybai:

2016 m. gruodžio 31 d.	Tikroji vertė		Tariamoji suma
	Turtas	Įsipareigojimai	
Skirtingų valiutų palūkanų normų apsikeitimo sandoriai	-	-3 051	7 430
Palūkanų normų apsikeitimo sandoriai	388	-335	41 233
Valiutų apsikeitimo sandoriai	6 532	-21 803	1 611 000
Iš viso išvestinių finansinių priemonių	6 920	-25 189	1 659 663

2015 m. gruodžio 31 d.	Tikroji vertė		Tariamoji suma
	Turtas	Įsipareigojimai	
Skirtingų valiutų palūkanų normų apsikeitimo sandoriai	-	-3 835	9 589
Palūkanų normų apsikeitimo sandoriai	311	-639	44 913
Valiutų apsikeitimo sandoriai	-	-3 745	1 400 000
Iš viso išvestinių finansinių priemonių	311	-8 219	1 454 502

7 Paskolos ir gautinos sumos (tūkst. EUR)

Pagrindiniai paskolų ir gautinų sumų komponentai:

	Bendrosios paskolos (*)	Privilegijuotosios paskolos	Subordinuotosios paskolos	Iš viso
Sumos nominaliaja verte 2016 m. sausio 1 d.	661 792	818 007	160 555	1 640 354
Išmokos	476 685	51 691	–	528 376
Nurašytos sumos	–	–109	–31 189	–31 298
Grąžintos sumos	–178 282	–107 259	–65 927	–351 468
Kapitalizuotos palūkanos	–	–	7 183	7 183
Užsienio valiutos kursų skirtumai	34 332	2 009	941	37 282
Sumos nominaliaja verte 2016 m. gruodžio 31 d.	994 527	764 339	71 563	1 830 429
Vertės sumažėjimas 2016 m. sausio 1 d.	–9 403	–22 445	–159 198	–191 046
Į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą įtrauktas vertės sumažėjimas	–8 794	–11 999	–	–20 793
Nurašytos sumos	–	109	31 189	31 298
Vertės sumažėjimo atkūrimas	360	6 100	58 698	65 158
Užsienio valiutos kursų skirtumai	–348	–59	–1 850	–2 257
Vertės sumažėjimas 2016 m. gruodžio 31 d.	–18 185	–28 294	–71 161	–117 640
Amortizuota savikaina	–3 906	–3 682	–	–7 588
Palūkanos	14 807	9 371	1	24 179
Paskolos ir gautinos sumos 2016 m. gruodžio 31 d.	987 243	741 734	403	1 729 380

(*) įskaitant agentūrų susitarimus

	Bendrosios paskolos (*)	Privilegijuotosios paskolos	Subordinuotosios paskolos	Iš viso
Sumos nominaliaja verte 2015 m. sausio 1 d.	542 506	782 563	146 643	1 471 712
Išmokos	196 607	86 177	–	282 784
Grąžintos sumos	–106 921	–96 147	–2 704	–205 772
Kapitalizuotos palūkanos	–	–	13 262	13 262
Užsienio valiutos kursų skirtumai	29 600	45 414	3 354	78 368
Sumos nominaliaja verte 2015 m. gruodžio 31 d.	661 792	818 007	160 555	1 640 354
Vertės sumažėjimas 2015 m. sausio 1 d.	–5 751	–13 491	–132 895	–152 137
Į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą įtrauktas vertės sumažėjimas	–3 692	–7 576	–24 995	–36 263
Vertės sumažėjimo atkūrimas	381	57	1 837	2 275
Užsienio valiutos kursų skirtumai	–341	–1 435	–3 145	–4 921
Vertės sumažėjimas 2015 m. gruodžio 31 d.	–9 403	–22 445	–159 198	–191 046
Amortizuota savikaina	–3 129	–5 781	284	–8 626
Palūkanos	8 838	10 533	4	19 375
Paskolos ir gautinos sumos 2015 m. gruodžio 31 d.	658 098	800 314	1 645	1 460 057

(*) įskaitant agentūrų susitarimus

9 Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos (tūkst. EUR)

Iš įnašų mokėtojų gautinas sumas sudaro vien tik pareikalauti, bet neįmokėti valstybių narių įnašai.

10 Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas (tūkst. EUR)

Iki išpirkimo termino laikomą portfelį sudaro kotiruojamos obligacijos, kurių likęs terminas ataskaitinę dieną yra trumpesnis nei trys mėnesiai. Lentelėje parodyti iki išpirkimo termino laikomo portfelio pokyčiai.

Likutis 2016 m. sausio 1 d.	228 521
Įsigijimas	1 159 704
Išpirkimo terminai	-1 219 953
Priedų / nuolaidų amortizacija	-87
Sukauptų palūkanų pokytis	1 213
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	169 398
Likutis 2015 m. sausio 1 d.	99 988
Įsigijimas	1 545 550
Išpirkimo terminai	-1 417 005
Priedų / nuolaidų amortizacija	-12
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	228 521

11 Kitas turtas (tūkst. EUR)

Pagrindiniai kito turto komponentai:

	2016 12 31	2015 12 31
Iš EIB gautina suma	1	1
Finansinės garantijos	344	26
Iš viso kito turto	345	27

12 Būsimųjų laikotarpių pajamos (tūkst. EUR)

Pagrindiniai būsimųjų laikotarpių pajamų komponentai:

	2016 12 31	2015 12 31
Būsimųjų laikotarpių palūkanų subsidijos	25 884	28 683
Būsimųjų laikotarpių komisiniai už paskolas ir gautinas sumas	399	642
Iš viso būsimųjų laikotarpių pajamų	26 283	29 325

13 Atidėjiniai išduotoms garantijoms (tūkst. EUR)

Atidėjinių išduotoms garantijoms suma pripažįstama taikant tiksliausią išlaidų, kurių reikia norint padengti bet kurį esamą su garantijomis susijusį finansinį įsipareigojimą, įvertį, ir ji gaunama sudėjus:

- iš pradžių pripažintas sumas, atėmus, kai tinkama, sukauptos amortizacijos sumą, pripažįstamą pagal 18-ąjį TAS „Pajamos“ ir
- ir šių sumų perviršį, įvertintą pagal 37-ąjį TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“.

	2016	2015
Sausio 1 d. likutis	–	–
Į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą įtrauktos papildomos sumos	242	–
Panaudotos sumos	–	–
Perkėlimas iš „Kiti įsipareigojimai“, finansinės garantijos	383	–
Atidėjinio panaudojimas	–	–
Gruodžio 31 d. likutis	625	–

14 Trečiosioms šalims mokėtinos sumos (tūkst. EUR)

Pagrindiniai trečiosioms šalims mokėtinų sumų komponentai:

	2016 12 31	2015 12 31
Grynosios bendrosios administracinės išlaidos, mokėtinos EIB	43 483	43 045
Kitos sumos, mokėtinos EIB	–	15
Valstybėms narėms dar neišmokėtos palūkanų subsidijos ir TP	72 631	58 142
Iš viso trečiosioms šalims mokėtinos sumos	116 114	101 202

15 Kiti įsipareigojimai (tūkst. EUR)

Pagrindiniai kitų įsipareigojimų komponentai:

	2016 12 31	2015 12 31
Iš anksto gauti paskolos mokėjimai	2 081	1 826
Būsimųjų laikotarpių pajamos iš palūkanų subsidijų	458	512
Finansinės garantijos	7	26
Iš viso kitų įsipareigojimų	2 546	2 364

16 Pareikalautieji valstybių narių įnašai (tūkst. EUR)

Valstybės narės	Įnašas pagal priemonę	Įnašas, skirtas palūkanų subsidijoms ir techninei pagalbai	Iš viso įnešta	Pareikalauta, bet neįmokėta
Austrija	62 223	6 941	69 164	2 410
Belgija	91 930	10 222	102 152	5 295
Bulgarija	448	182	630	140
Kipras	288	117	405	90
Čekija	1 632	663	2 295	510
Danija	50 420	5 675	56 095	2 000
Estija	160	65	225	50
Suomija	35 148	4 038	39 186	1 470
Prancūzija	562 411	60 332	622 743	19 550
Vokietija	546 115	60 216	606 331	20 500
Graikija	30 417	3 707	34 124	1 470
Vengrija	1 760	715	2 475	–
Airija	15 665	2 074	17 739	910
Italija	299 100	34 737	333 837	12 860
Latvija	224	91	315	70
Lietuva	384	156	540	120
Liuksemburgas	6 829	768	7 597	270
Malta	96	39	135	30
Nyderlandai	122 895	13 805	136 700	4 850
Lenkija	4 160	1 690	5 850	1 300
Portugalija	23 633	2 889	26 522	1 150
Rumunija	1 184	481	1 665	370
Slovakija	672	273	945	210
Slovėnija	576	234	810	180
Ispanija	145 249	18 596	163 845	7 850
Švedija	64 924	7 485	72 409	2 740
Jungtinė Karalystė	308 457	37 500	345 957	–
Iš viso 2016 m. gruodžio 31 d.	2 377 000	273 691	2 650 691	86 395
Iš viso 2015 m. gruodžio 31 d.	2 157 000	243 691	2 400 691	–

(*) 2016 m. lapkričio 19 d. Taryba nustatė visų valstybių narių iki 2017 m. sausio 21 d. mokėtinų įnašų sumas. 2016 m. gruodžio 31 d. buvo neįmokėta 86 395 EUR.

17 Neapibrėžtieji įsipareigojimai (tūkst. EUR)

	2016 12 31	2015 12 31
Įsipareigojimai		
Neišmokėtos paskolos	901 899	1 189 564
Neišmokėti įsipareigojimai, susiję su parduoti laikomu finansiniu turtu	244 050	298 355
Išduotos garantijos	8 627	798
Palūkanų subsidijos ir techninė pagalba	334 553	352 036
Neapibrėžtieji įsipareigojimai		
Pasirašytos, bet neišduotos garantijos	35 337	10 000
Iš viso neapibrėžtųjų įsipareigojimų	1 524 466	1 850 753

18 Pajamos iš palūkanų ir panašios pajamos ir išlaidos (tūkst. EUR)

Pagrindiniai pajamų iš palūkanų ir panašių pajamų komponentai:

	Nuo 2016 01 01 iki 2016 12 31	Nuo 2015 01 01 iki 2015 12 31
Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas	–	4
Paskolos ir gautinos sumos	102 580	86 305
Palūkanų subsidijos	4 118	4 076
Iš viso pajamų iš palūkanų ir panašių pajamų	106 698	90 385

Į eilutę „Paskolos ir gautinos sumos“ prie 2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų palūkanų pajamų įtraukta +15 700 EUR bendra suma, susijusi su finansinio turto vertės sumažėjimu (2015 m. gruodžio 31 d. – +15 869 EUR).

Pagrindiniai palūkanų ir panašių išlaidų komponentai:

	Nuo 2016 01 01 iki 2016 12 31	Nuo 2015 01 01 iki 2015 12 31
Išvestinės finansinės priemonės	–1 142	–1 525
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	–752	–31
Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas	–413	–
Iš viso palūkanų ir panašių išlaidų	–2 307	–1 556

19 Mokesčių ir komisinių pajamos ir išlaidos (tūkst. EUR)

Pagrindiniai pajamų iš mokesčių ir komisinių komponentai:

	Nuo 2016 01 01 iki 2016 12 31	Nuo 2015 01 01 iki 2015 12 31
Mokesčiai ir komisiniai už paskolas ir gautinas sumas	515	890
Finansinių garantijų mokesčiai ir komisiniai	183	42
Kita	1	–
Iš viso mokesčių ir komisinių pajamų	699	932

Pagrindiniai mokesčių ir komisinių išlaidų komponentai:

	Nuo 2016 01 01 iki 2016 12 31	Nuo 2015 01 01 iki 2015 12 31
Trečiosioms šalims sumokėti su parduoti laikomu finansiniu turtu susiję komisiniai	–48	–63
Iš viso mokesčių ir komisinių išlaidų	–48	–63

20 Grynas realizuotas pelnas iš parduoti laikomo finansinio turto (tūkst. EUR)

Grynojo realizuoto pelno iš parduoti laikomo finansinio turto pagrindiniai komponentai:

	Nuo 2016 01 01 iki 2016 12 31	Nuo 2015 01 01 iki 2015 12 31
Grynosios pajamos iš parduoti laikomo finansinio turto	2 159	834
Dividendų pajamos	4 345	33 044
Grynas realizuotas pelnas iš parduoti laikomo finansinio turto	6 504	33 878

21 Bendrosios administracinės išlaidos (tūkst. EUR)

Bendrosios administracinės išlaidos – tai faktinės EIB patirtos priemonės valdymo išlaidos, atėmus pajamas iš standartinių įvertinimo mokesčių, kuriais EIB tiesiogiai apmokestina priemonės klientus.

	Nuo 2016 01 01 iki 2016 12 31	Nuo 2015 01 01 iki 2015 12 31
Faktinės EIB patirtos išlaidos	–45 858	–45 506
Pajamos iš priemonės klientams tiesiogiai taikomų įvertinimo mokesčių	2 375	2 461
Iš viso grynujų bendrųjų administracinių išlaidų	–43 483	–43 045

22 Ryšiai su nekonsoliduojamais struktūrizuotais subjektais (tūkst. EUR)

Struktūrizuoto subjekto apibrėžtis

Struktūrizuotas subjektas – tai subjektas, sukurtas taip, kad balsavimo arba panašios teisės nebūtų lemiamas veiksnys sprendžiant, kas kontroliuoja subjektą. 12-ajame TFAS nurodoma, kad struktūrizuotam subjektui dažnai būdingi keli ar visi šie požymiai:

- apribota veikla;
- siauras ir aiškiai apibrėžtas tikslas, pavyzdžiui, suorganizuoti nuomą palankiomis mokestinėmis sąlygomis, vykdyti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklą, suteikti kapitalo arba finansavimo šaltinį subjektui arba suteikti investavimo galimybių investuotojams, perduodant investuotojams su struktūrizuoto subjekto turtu susijusią riziką ir naudą;
- nepakankamai nuosavybės, kad struktūrizuotas subjektas galėtų finansuoti savo veiklą be subordinuotos finansinės paramos;
- finansavimas naudojant daugelį priemonių, kurios susietos sutartimis su investuotojais ir dėl kurių atsiranda kredito ar kitokios rizikos koncentracija (segmentai).

Nekonsoliduojami struktūrizuoti subjektai

Terminas „nekonsoliduojami struktūrizuoti subjektai“ taikomas visiems struktūrizuotiems subjektams, kurie nėra kontroliuojami pagal priemonę, ir apima nekonsoliduojamų struktūrizuotų subjektų palūkanas.

Dalių struktūrizuotuose subjektuose apibrėžtis

12-ajame TFAS „dalis“ apibrėžiamos taip, kad būtų įtrauktas sutartinis ir nesutartinis ryšys, dėl kurio ataskaitas teikiantis subjektas gauna kintamą grąžą iš to kito subjekto veiklos. Tokių dalių pavyzdžiai apima dalyvavimą nuosavybės dalių valdyme ir kitokius ryšius, pvz., finansavimo teikimą, paramą likvidumui užtikrinti, kredito vertės didinimo priemones, įsipareigojimus ir garantijas kitam subjektui. 12-ajame TFAS nurodyta, kad ataskaitas teikiantis subjektas nebūtinai turi dalį kitame subjekte tik dėl to, kad su juo palaiko įprastus kliento ir tiekėjo santykius.

Toliau pateikiamoje lentelėje aprašyti struktūrizuoti subjektai, kurie pagal priemonę nekonsoliduojami, bet kuriuose pagal priemonę turimos dalys.

Struktūrizuoto subjekto tipas	Pobūdis ir paskirtis	Pagal priemonę turimos dalys
Projektų finansavimas. Skolinimas specialiosios paskirties įmonėms (SPI)	Projektų finansavimo operacijos (PF operacijos) – tai operacijos, kurias vykdant priemonės skolos tvarkymas priklauso nuo skolininko, kurio vienintelis ar pagrindinis įplaukų šaltinis – vienos arba kelių rūšių turtas, finansuojamas tokios skolos lėšomis, arba kitas ankstesnis turtas, sutartimi susijęs su projektu. PF operacijas dažnai finansuoja SPI.	Grynosios išmokėtos sumos Palūkanų pajamos
Rizikos kapitalo operacijos	Pagal priemonę finansuojami rizikos kapitalo ir investiciniai fondai. Rizikos kapitalo ir investiciniai fondai sutelkia ir valdo investuotojų, norinčių turėti privataus akcinio kapitalo dalių didelių augimo galimybių turinčiuose mažose ir vidutinio dydžio įmonėse ir finansuoti infrastruktūros projektus, pinigus.	Investicijos į rizikos kapitalo subjekto išleistus vienetus ir (arba) akcijas. Dividendai, gaunami kaip dividendų pajamos.

Toliau pateikiamoje lentelėje parodytos nekonsoliduojamų struktūrizuotų subjektų, kurių dalys turimos pagal priemonę, balansinės vertės ataskaitinę dieną, taip pat didžiausia priemonės nuostolių, susijusių su tais subjektais, rizika. Didžiausia nuostolių rizika apima balansinės vertės ir susijusias neišmokėtas sumas, kurias įsipareigota skirti.

Struktūrizuoto subjekto tipas	Antraštė	Balansinė vertė 2016 12 31	Balansinė vertė 2015 12 31	Didžiausia nuostolių rizika 2016 12 31	Didžiausia nuostolių rizika 2015 12 31
Rizikos kapitalo fondai	Parduoti laikomas finansinis turtas	437 788	396 203	672 222	645 833
Iš viso		437 788	396 203	672 222	645 833

23 Poveikio finansavimo priemonių paketas (tūkst. EUR)

2013 m. birželio mėn. bendrame AKR ir ES ministrų tarybos susitikime patvirtintas naujas 11-ojo Europos plėtros fondo (EPF), apimančio 2014–2020 m. laikotarpį, finansinis protokolas.

Buvo susitarta dėl 500 mln. EUR skyrimo naujai investicinei priemonei – poveikio finansavimo priemonių paketui (angl. *Impact Financing Envelope*, IFE), kurio tikslas – remti projektus, galinčius turėti ypač didelį poveikį vystymuisi, kartu prisimant didesnę tokioms investicijoms būdingą riziką. Šis paketas suteiks naujų galimybių pasinaudoti priemone ir didinti paskolas privačiam sektoriui, investuojant į šias priemones:

Socialinio poveikio kapitalo fondus, kuriuos palaiko nauji privataus kapitalo fondų valdytojai, socialinių ir aplinkos problemų sprendimą laikantys savo fondų investavimo strategijos pagrindu, tačiau ir toliau siekiantys fondų ir bendrovių, į kurias investuojama, tvarumo.

Paskolas finansų tarpininkams (pvz., mikrofinansų įstaigoms, vietos bankams ir kredito unijoms), veikiantiems AKR šalyse, kuriose EIB, remdamasis kredito rizikos gairėmis, negali teikti finansavimo (visų pirma, vietos valiuta) pvz., dėl didelės šalies rizikos, valiutos kurso svyravimo arba kainų nustatymo lyginamųjų kriterijų nebuvimo. Pagrindinis tokių paskolų tikslas – finansuoti projektus, kuriais daromas didelis poveikis plėtrai, visų pirma, susijusius su parama labai mažoms ir mažoms įmonėms ir žemės ūkiu, kuriems paprastai negali būti taikomas finansavimas pagal IP.

Rizikos pasidalijimą lengvinančias priemones, kurios bus taikomos kaip pirmųjų nuostolių garantijos, sudarysiančios palankesnes sąlygas EIB rizikos dalijimosi su vietos finansų tarpininkais (daugiausia komerciniais bankais) operacijoms. Ši priemonė bus taikoma MVĮ ir smulkiems projektams, kurie šiuo metu tokia pagalba negali naudotis ir kurie atitinka poveikio finansavimo kriterijus, tais atvejais, kai nustatoma rinkos spraga, susijusi su MVĮ ir (arba) smulkių projektų galimybe gauti finansavimą. Pirmųjų nuostolių garantijos priemonė veiks kaip priešpriešinė garantija, taikoma EIB pagal investicinę priemonę ir kitų tarptautinių finansų įstaigų bei vystymosi finansų įstaigų finansuotoms pirmaeilės garantijos dalims, taip užtikrinant didelį sverto poveikį.

Tiesioginiam finansavimui, taikant skolos ar nuosavo kapitalo priemones projektams, kuriuos įgyvendina patikimi ir patyrę vykdytojai ir kurie turi didelį poveikį plėtrai; tačiau įgyvendinant šiuos projektus kyla didesnė nuostolių ir sunkumų susigrąžinti investicijas rizika (nuosavo kapitalo tipo rizika su didesniais nei įprasta tikėtiniais nuostoliais). Pagal šią priemonę EIB taikys griežtus atrankos ir tinkamumo finansuoti kriterijus, nes šie projektai, nepaisant didelio jų poveikio plėtrai, negalės atitikti priimtinių finansavimo kriterijų (pvz., mažai tikėtina galimybė atgauti investuotas lėšas arba kompensuoti nuostolius palūkanomis ir (arba) nuosavo kapitalo grąža).

Poveikio finansavimo priemonių paketas sudarys sąlygas vykdyti veiklą naujuose sektoriuose, pavyzdžiui, sveikatos apsaugos ir švietimo, žemės ūki ir aprūpinimo maistu saugumo, ir plėtoti naujas ir novatoriškas rizikos pasidalijimo priemones.

Finansų ir apskaitos požiūriu poveikio finansavimo priemonių paketas yra IP portfelio dalis ir įtraukiamas į bendras IP metines finansines ataskaitas.

Šioje lentelėje pagal turto rūšis pateikiamos balansinės vertės ir skirtos, bet neišmokėtos sumos:

Poveikio finansavimo priemonių paketo investicijų rūšis	Antraštė	Balansinė vertė 2016 12 31	Balansinė vertė 2015 12 31	Neišmokėtos sumos 2016 12 31	Neišmokėtos sumos 2015 12 31
Socialinio poveikio kapitalo fondas	Parduoti laikomas finansinis turtas	5 021	2 257	19 567	16 927
Paskolas finansų tarpininkams	Paskolos ir gautinos sumos	23 702	–	46 958	10 000
Rizikos pasidalijimą lengvinančios priemonės	Išduotos garantijos	–288	–	33 719	–
Tiesioginis finansavimas – dalyvavimas kapitalo valdyme	Parduoti laikomas finansinis turtas	39 986	–	14	40 000
Iš viso		68 421	2 257	100 258	66 927

24 Vėlesni įvykiai

Po balanso sudarymo dienos neįvyko jokių esminių įvykių, apie kuriuos reikėtų paskelbti arba dėl kurių reikėtų patikslinti 2016 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas.